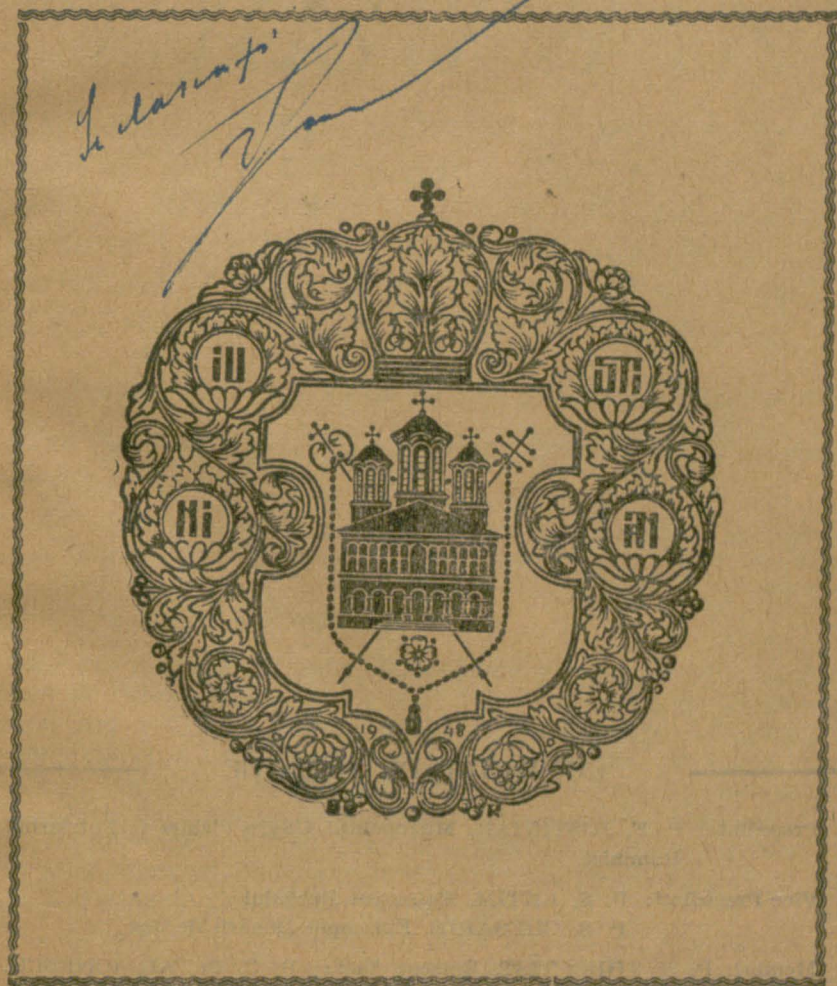

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Redacția și Ad-ția : Sectorul Social-Cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Str. Patriarhiei Nr. 21 — Raionul Nicolae Bălcescu.

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: P. F. JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Patriarhul României.

Vice-Președinți: P. S. ANTIM, Episcopul Buzăului
P. S. CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos.

Membri: P. S. THEOCTIST, Episcop Vicar; P. C. Pr. AL. IONESCU, Vicar al Mitropoliei; P. C. Pr. M. BOGOIU, Vicarul Eparhiei Buzăului; Pr. C. Arhim. IERONIM MOTOC, Vicarul Eparhiei Dunării de Jos.

Redactor responsabil: P. C. Pr. Petre F. Alexandru, Consilier Administrativ al Mitropoliei.

† JUSTINIAN

DIN MILA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI POPORULUI DREPTCREDINCIOS, ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIËI, PATRIARH AL ROMÂNIEI, LOCTIITOR AL SCAUNULUI DIN CEZAREEA CAPADOCIEI ȘI PREȘEDINTE AL SFÎNTULUI SINOD AL BISERICII AUTOCEFALE ORTODOXE ROMÎNE.

IUBITULUI NOSTRU CLER ȘI POPOR DREPTCREDINCIOS,

Har și pace de la Dumnezeu, iar de la Noi părintească binecuvîntare.

«Slavă întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire.

(Luca II, 14)

Iubiții mei fili sufletești,

Clopotele bisericilor noastre sună îndelung în aceste zile, vestindu-ne Nașterea Mîntuitorului lumii. Ele, ca și îngerii odinioară, ne «vestesc bucurie mare, care va fi la tot poporul» (Luca II, 10) și ne chiamă în fața sfințelor altare, pentru a ne pleca genunchii în fața minunii din ieslea staulului din Vitleem, după ce, în ajunul Crăciunului, preoții înșiși au vestit credincioșilor în casele lor Nașterea Domnului, ducindu-le sfînta icoană pentru a se închina lui Dumnezeu cel intrupat om și pentru a se bucura văzînd «taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută, ce s-a arătat celor de pe pămînt, prin Născătoarea de Dumnezeu» (Tropar, gl. IV).

Bucuria deplină a sărbătorii o trăiește însă cel ce se împărtășește din binefacerile aduse de Nașterea Domnului în lume. Aceste binefaceri, ni le vestește corul îngeresc, pe bolta cerului deschis deasupra staulului din Vitleem: lui Dumnezeu slavă; oamenilor, pace și bunăvoire. Lui Dumnezeu slava pe care oamenii n-au știut-o înainte de Nașterea Domnului Hristos; oamenilor, pacea și bunăvoirea, atît de mult așteptate.

Fără Hristos, «lumina cunoștinței» care «luminează pe tot omul ce vine în lume», noi cel de azi n-am fi cunoscut pe Dumnezeu.

Hristos ni-L arată pe Dumnezeu în persoana Sa, căci ce-i Iisus Hristos, dacă nu chipul văzut al lui Dumnezeu cel nevăzut? În fața acestui Prunc, în

fața acestui staul, a acestei iesle, a acestei peșteri, în fața acestor păstori care primesc plini de credință vestirea îngerilor, simțim îndurarea Celui de Sus, mila Sa de oameni, bunătața Sa nemărginită, iubirea neșărmurită a Părintelui Ceresc, «căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încit a dat pe Fiul Său Unul Născut, pentru ca oricine crede într-însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică» (Ioan III, 14). Iar pentru ca orice frică de El să dispară, El are o Maică, cea mai slăvită dintre fiicele pământului, care stă alături de Dumnezeu-zesul ei Fiu, pentru a ne chema pe toți mai aproape de El, mai aproape de Dumnezeu intrupat, pentru a-L iubi, pentru a-L ruga, pentru a-L slăvi, pentru a ne închina Lui. În fața acestei milostiviri a Părintelui Ceresc, vom rosti și noi împreună cu Apostolul: «Cu adevărat, mare este taina creștinătății! Dumnezeu s-a arătat în trup, s-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, s-a propovăduit întru neamuri, a fost crezut în lume, s-a înălțat întru mărire» (I Timotei III, 16).

În cuvintele veșnice ale Sfintei Evanghelii, ca și în parabolele Sale minunate, Mintuitorul ni-L arată pe Dumnezeu Părinte iubitor, Atotputernic, Atotștiutor, plin de milă și îndurări față de oameni. Prin Hristos, născut din Fecioara Maria, Dumnezeu s-a făcut cunoscut oamenilor și, ceea ce este și mai mult, s-a făcut iubit oamenilor. Dumnezeu este nevăzut, dar «Cuvintul s-a făcut trup și noi am văzut slava Lui, slavă ca Unuia Născut din Tatăl plin de har și adevăr» (Ioan I, 14). Ne-am apropiat astfel prin Mintuitorul nostru Hristos de Dumnezeu, pentru a ne închina Lui și a-L iubi ca Izvor a tot binele.

Adevărata slavă a lui Dumnezeu ne cere însă nu numai iubire față de Dumnezeu, ci și iubire pentru fiii Săi pămîntești, pentru semenii noștri, oamenii de pe toată fața pământului, oricare ar fi culoarea pielii lor și oricare le-ar fi credința religioasă, căci «dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi — zice Sfîntul Apostol și Evanghelist Ioan — și noi datori sintem să ne iubim unul pe altul» (I Ioan IV, 11).

Roadele unei astfel de iubiri sint pacea și bunăvoire între oameni, cîntate de îngeri la Nașterea Domnului, odată cu slava lui Dumnezeu. Spre această pace și bunăvoire își îndreaptă dorințele, năzuințele și speranțele omenirea întreagă, care însetează după ele cum însetează cerbul după apa limpede a izvoarelor.

Pofoarele sint legate unele de altele prin mii de legături și de interese. Ele își fac schimburi de bunuri, de păreri, de obiceiuri în așa măsură, încit omenirea întreagă apare ca o mare familie. Totul ne apropie, ne leagă. Ne apropie fluviile, mările, firele de telegraf, văzduhul însuși a ajuns o cale de legătură între diferitele locuri ale pământului. Ne leagă credințele noastre și aspirațiile noastre cele mai înalte. De aceea ne rugăm împreună cu Proorocul: «Doamne, revarsă pacea Ta peste noi, căci toate lucrurile noastre pentru noi le-ai făcut» (Is. XXII, 12).

Durerea noastră însă este că alături de mulțimea nenumărată a celor ce volesc pacea a toată lumea, sint în țările apusene și America un mănunchi de oameni, care «nu grădesc de pace, ci răutăți plănuiesc în inima lor» (Ps. XXXIV, 20). Ei seamănă neîncrederea, vrajba și neînțelegerea în lume. Sintem pe deplin încredințați însă că se va împlini cu ei cuvintele cîntării sfinte: «Orice sfat vor sfătui, risipi-l-va Domnul».

Oamenii pot avea păreri deosebite, năzuințe felurite, înțelegeri deosebite a anumitor lucruri și treburi. Pofoarele au feluri de trai deosebite și cele mai multe în la obiceiurile lor, la ceea ce au. Dacă este bunăvoire însă, dacă este

mereu vie voința de a trăi în pace și în înțelegere, ele se împacă, trălesc unele alături de altele în pace și înțelegere și nu se gîndesc să ajungă la încăierări războinice, care nu pot aduce decît ruină și distrugere pentru toți.

Ridicați-vă ochii și priviți bolta instelată a cerului. Oricît de numeroase sînt stelele de pe el, oricare e mărimea și depărtarea dintre ele, ele se înlănțuie, se armonizează în imensitatea cerului, dîndu-ne priveliștea unei unități desăvîrșite în varietatea cea mai felurită. Nu s-ar putea oglindi aceeași priveliște și în viața oamenilor și a popoarelor ca să se înțeleagă, oricît de îndepărtați ar fi unul de altul prin distanță, stare materială și orînduire socială? Bunavoire între oameni cîntă de îngeri la Nașterea Domnului e calea ce duce la asemenea așezare în lume. În ciuda tuturor aparențelor, omenirea pășește pe această cale, iar noi creștinii ne amintim de cuvîntul Sfintei Scripturi care spune că: «Mila și adevărul se vor întîmpina, dreptatea și pacea se vor săruta» (Ps. LXXXIV, 11).

Spre această pace și-a îndreptat gîndul și Mintuitorul Hristos, cînd a zis: «Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu» (Ioan XIV, 27). Lumea vremii Lui, a împăraților și patricienilor romani, împunea popoarelor pacea cuceritorului. În opoziție cu aceasta, Iisus Hristos a dăruit oamenilor «pacea Lui», cea care nu cunoaște sclavi, exploatați și obijduiți, — pace pe care Psalmistul ne-o înfățișează astfel: «Dorința celor obijduiți ai ascultat-o, Doamne; întărit-ai inima lor; urechea Ta l-a luat în seamă, ca să faci dreplate orfanilor și dosădiților și ca omul — cel din țărîină luat — să nu mai insufle temere» (Ps. IX, 37-38).

Omul să nu mai insufle temere semenului său; cel puternic să nu mai caute înrobirea celui slab, cel învățat să nu se mai gîndească la asuprirea celui neînvățat; legăturile dintre oameni și popoare să se întemeieze pe dragoste și pețuire reciprocă. «Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși» (Matei XXII, 38) — așa le poruncește Mintuitorul Hristos. «Căci unde sălășluiește dragostea, acolo patimile se topesc, vrăjmășile și nedreptățile amuțesc, iar viața obștească înflorește... Starea firească dintre oameni și dintre popoare trebuie să fie de bună înțelegere, de ajutorare și de pace» (Învățătura de Credință Creștină Ortodoxă). Creștinii de pretutindeni sînt datori să lupte pentru instaurarea în lume a acestor sfînte învățături. În vremea noastră nu este cu putință ca legăturile dintre oameni și popoare să fie stăpînite de dreptul forței. Creștinii nu pot avea nici o părtașie cu cei care plănuiesc să stăpînească lumea prin forță. Creștinul adevărat se roagă cu Psalmistul: «Doamne, iubeac aleanul casei Tale și locul unde sălășluiește slava Ta. Nu pune sufletul meu laolaltă cu al păcătoșilor, nici viața mea cu a vărsătorilor de sînge, în ale căror miini este nelegiuirea» (Ps. XXV, 8-9).

Popoarele își întăresc tot mai mult convingerea că este posibilă coexistența lor pașnică, dincolo de sistemele social-economice și politice, care le guvernează. Toate popoarele lumii au dreptul să-și hotărască singure soarta, fără nici un amestec din afară în treburile lor interne — și este necesară respectarea reciprocă a integrității teritoriale și suveranității naționale. Mari sau mici, popoarele sînt egale în drepturi, iar relațiunile dintre ele trebuie să le asigure avantaje reciproce. Agresiunea, folosirea forței, — nu mai poate constitui astăzi un mijloc potrivit demnității și valorii morale a omului, pentru rezolvarea neînțelegerilor care se pot ivi între popoare.

Așezarea legăturilor dintre popoare pe aceste temelii este cerută și de principiile morale ale Evanghellei Mintuitorului nostru Iisus Hristos. Sfîntul

Apostol Pavel a numit învățătura Mintuitorului o «Evanghelie a păcii» (Efezeni VI, 15), concentrând-o în porunca nemuritoare a dragostei, care «îndelung rabdă, se milostivește, nu pizmuiește..., nu caută ale sale, nu se aprinde cu minie..., nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr» (I Corinteni XIII, 4-6), poruncă spre împlinirea căreia îndemnând pe creștini, le spune: «Căutați pacea cu toată lumea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul» (Evrei XII, 14), «pentru că împărăția lui Dumnezeu nu este mîncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfînt» (Romani XIV, 17).

Iubiții mei fii sufletești,

Puține zile ne mai despart de începutul unui «An Nou». Una cîte una au fost rupte filele din calendarul anului 1955, pe care l-am întîmpinat cu îngrîjorări și cu teamă, căci puterile apusene, grupate în Organizația Pactului Atlanticului de Nord, amenințau omenirea cu un război în care vor folosi arme atomice.

Zorile «Anului Nou — 1955» erau întunecate de includerea Germaniei Occidentale în această Organizație. Și totuși, opinia publică — glasul conștiinței popoarelor — cea mai mare forță morală a veacului nostru, a făcut ca anul 1955 să fie cel mai fructuos an pentru cauza păcii, de la încetarea ultimului război mondial. Astfel, în cursul acestui an, a avut loc la Helsinki «Adunarea Mondială a Păcii», cu scopul de a ușura — printr-un larg schimb de păreri asupra celor mai importante probleme internaționale — sarcina conducătorilor de State, cărora le revine răspunderea de a decide de soarta omenirii; a fost semnat tratatul de stat prin care s-a restabilit Statul Austriei independente și democratice; s-au ținut la Geneva trei conferințe pentru promovarea păcii: a șefilor guvernelor celor patru mari puteri, a miniștrilor Afacerilor Externe ale acestor guverne și a oamenilor de știință din întreaga lume pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Delegații guvernamentale, ziariști, reprezentanți ai științelor și artelor, muncitori și parala mentari, au întreprins vizite reciproce în diferite țări din Europa, Asia și de dincolo de Ocean. Cea de a doua jumătate a acestui an a fost trăită de omenirea întreagă în atmosfera creată de «spiritul Genevei», — spiritul încrederii și al sincerității în relațiile internaționale, al tratatelor, al bunei înțelegeri și prieteniei între toate popoarele lumii. Conducătorii Statelor iubitoare de pace se străduiesc din toate puterile pentru salvarea lumii de urgia unui nou război, făcînd călătorii lungi dintr-un continent într-altul, încheiînd alianțe de pace și bună-înțelegere între popoare, propovăduiînd dragostea și frăția între oameni.

În areopagul popoarelor — Organizația Națiunilor Unite — care veghează la pacea lumii, au mai fost primite în aceste zile încă 16 țări, printre care și țara noastră.

Iubiții mei fii sufletești,

Au fost rezolvate multe probleme de importanță mondială. Altele au rămas deschise. Pe acestea, omenirea le trece pe seama «Anului Nou — 1956». Biroul Consiliului Mondial al Păcii, prin Apelul din 13 decembrie anul acesta, atrage atenția omenirii doritoare de pace asupra unei probleme importante, care stă încă în calea păcii și bunei înțelegeri între popoare, anunțînd: «Cursa înarmărilor, care continuă în ciuda slăbirii încordării în relațiile internaționale

nale, este principala piedică în calea succesului tratativelor între cele patru mari puteri».

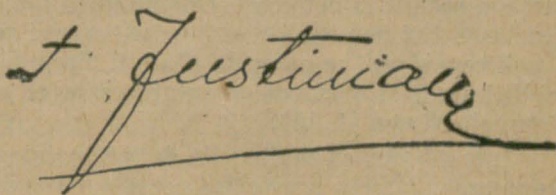
Vorbind despre problema dezarmării, Apelul continuă: «Speranța oamenilor în înfăptuirea dezarmării este nepieritoare. Oamenii știu că au posibilitatea de a trăi liniștit, că descoperirile științifice îi pot elibera de coșmarul groaznic al mizeriei și foametei, și le pot asigura creșterea bine-stării».

Biroul Consiliului Mondial al Păcii, invitând pentru lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii din 5-9 aprilie 1956, «pe toți cei care îi îngrijorează cursa înarmărilor... să-și expună acolo părerile și propunerile» aducând «o contribuție deosebită la cauza rezolvării acestei probleme» — își încheie Apelul cu aceste nădejdi: «Fiecare pas pe calea reducerii armamentelor va permite să se ia noi măsuri în vederea dezarmării. Fiecare pas pe această cale va contribui la restabilirea încrederii și la reglementarea problemelor litigioase. Fiecare pas pe această cale va apropia ceasul când în locul neîncrederii și temerii va veni colaborarea pașnică între toate țările, frația între toate popoarele.

Răsfoind filele calendarului anului ce se sfârșește, cu însemnările noastre despre marile biruințe ale cauzei păcii, — să deschidem cu încredere porțile «Noului An». Dumnezeu Atotputernicul, care a zidit cerul și pământul, marea și toate cîte sînt într-insele, își va pleca urechea spre năzuințele cele mai fierbinți de «pace pe pământ și bunăvoie între oameni» și «cu pace va binecuvînta pe poporul Său» (Ps. XXVIII, 11).

Pentru aceasta și Noi, Părintele vostru sufletesc, vă indemnăm să cugetați stăruitor la învățămintele slăvitei sărbători de azi și să fiți implinitori poruncilor Mîntuitorului nostru Iisus Hristos — «Domnul păcii». «Fiți uniți în cuget, trăiți în pace și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi» (II Corinteni XIII, 11). Astfel se va îndura El, ca atunci cînd vom încerca să încheiem socotelile anului ce vine, să putem grăi cu Psalmistul: «Venți de vedeți faptele mărețe ale Domnului, minunile pe care le-a făcut El pe pământ: El a stăvilit războaiele pînă la capătul pământului» (Ps. XLV, 8-9).

Al vostru fierbinte rugător către Dumnezeu cel în Treime lăudat,

PATRIARHUL ROMINIEI

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, de praznicul Nașterii Domnului — 1955.

† ANTIM

DIN MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL EPARHIEI
BUZĂULUI

*Iubiții noștri cler și norod credincios: Har, Milă și Pace
de la Domnul Iisus Hristos, iar de la noi arhierescă binecuvîntare.*

«Să mergem pînă la Vitleem și să vedem cuvîntul acesta, ce s-a făcut, pe care ni l-a vestit Domnul» (Luca II, 15).

Iubiții mei fii sufletești,

Și de data aceasta, mă voi strădui să vă împărtășesc din bucuriile Nașterii Domnului. Ar trebui să împrumut graiul îngerilor pentru a preamări după cum se cade Taina Intrupării Fiului lui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru. Pînă și cele mai mici amănunte, cum și cele mai neînsemnate împrejurări: ale șederii și petrecerii Domnului în lumea aceasta, primesc de la dumnezeiasca Lui persoană o strălucire, în veci nepieritoare.

Zicem și noi, ca oarecînd păstorii din preajma Peșterii: «Să mergem pînă la Vitleem și să vedem cuvîntul acesta ce s-a făcut, pe care ni l-a vestit Domnul» (Luca II, 15).

Intr-adevăr, cu multe sute de ani înainte se vestise Intruparea Fiului lui Dumnezeu. Miheia prevestise aceasta cu vreo 800 ani înainte și arătase că Vitleemul va fi locul Nașterii. Așa s-a făcut, că acest mic oraș a devenit una din cele mai strălucite localități din istoria credinței noastre.

Sfînta Fecioară Maria cu logodnicul și păzitorul său Iosif, veniseră să se înscrie în Vitleem, pentru că de aici li se trăgea neamul. Și plinindu-se sorocul să nască, s-a adăpostit într-o peșteră la marginea orașului, deoarece n-au aflat loc de găzduire. Aici a născut pe Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. Faptul s-a petrecut în puterea nopții, cînd totul se cufundase în liniște și orașul dormea.

Aici, în peștera Vitleemului, dreptatea și pacea s-au îmbrățișat. În planul mîntuirii era rînduită această Intrupare a Fiului lui Dumnezeu și ca El să fie fratele nostru și să-și ia locul în familia neamului omenesc. Strălucirea

și bucuria acestui praznic nu se pot descrie cum se cuvine. Ce alt eveniment poate fi mai strălucit și mai dăător de curate și sfinte bucurii, ca Nașterea Domnului?!

După graiul dumnezeescului Pavel, prin neascultarea primului om a intrat în lume păcatul și prin păcat, moartea. De acest păcat strămoșesc numai Fiul lui Dumnezeu ne-a mântuit. S-a dezbrăcat de gloria Sa cerească, a coborât din înălțimile cerului, nu în fulgere și trăznete ca pe muntele Sinai, ci în lăcerea nopții și fără vreo strălucire. În ieslea necuvântătoarelor și în scutece sărăcăcioase, Pruncul Iisus nu a fost cunoscut decît de niște păstori, care la vestea dată lor de înger, au dat fuga la peșteră și I s-au închinat.

La Nașterea Fiului, a răsărit pe cer o stea, mai strălucitoare decît toate celelalte. Pe această stea au văzut-o magii de la Răsărit și călăuziți în chip minunat de ea, au venit în Vitleem și s-au închinat Noului Născut, aducin-du-I daruri: aur, smirnă și tămîie.

Domnul s-a născut într-o peșteră, pentru că nu I s-a deschis nici o ușă. Să ne mirăm oare de una ca aceasta? Nicidecum. Dacă Domnul nostru Iisus Hristos ar veni, în chip văzut, printre noi creștinii și ar bate la ușa noastră, care ușă I s-ar deschide? El este Cel ce stă la ușă și bate, dar cine îi va deschide? Ne mustră pentru păcatele noastre și ne cheamă la osteneli și jertfe pentru mîntuire. Cît de repede uităm de vrednicia și demnitatea noastră de creștinii! El a venit și a luat asupra Sa păcatele noastre, suferind moarte pe Cruce și cît de nemulțumitori și nerecunoscători ne arătăm față de El! Cu adevărat, ne asemănăm unor temple văruiate pe dinafară, în care însă nu se află Duhul Sfînt. Dumnezeu ne-a creat fără de noi, dar nu vrea să ne mintuiaască fără noi; așa încît soarta mîntuirii și a veșniciei noastre ne stă în mînă.

La Vitleem, Domnul Iisus ne îndeamnă să ne agonisim smerenie; la Nazaret: ascultare și muncă; iar în cîmpiile Iudeei, pocăință și dragoste de suflete.

Iubiților,

Sfintele slujbe de Crăciun ne pricinuiesc dulci emoții. Ne adunăm în familii pentru bucuria sărbătorii. «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire» (Luca II, 14). Această dulce viersuire o glăsuiam îngerii în văzduhul cerului pentru slava lui Dumnezeu, și pentru pacea și bunăvoirea oamenilor de pe pămînt. Sîntem deplin îndreptați să zicem că acest praznic al Nașterii Domnului este și o sărbătoare a păcii, a prieteniei și a bunei conviețuirii între oameni și popoare. Binecuvîntăm toate strădaniile pentru pace în lume și pentru sincera conviețuire.

Pentru Biserica noastră, ca societate, Crăciunul este un nimerit prilej pentru răscoliri de gînduri, idei, amintiri, sentimente și preocupări morale și de viață de toate zilele. Războiul nedrept, de atac pentru jaf și pradă este o nebunie și o crimă împotriva omenirii. Cu durere, constatăm că foarte multe din bogățiile lumii sînt folosite pentru pregătiri războinice. Iată, înarmările continuă într-o goană nebună, și încă cu arme, care pun în primejdie viața de pe tot globul pămîntesc. De aceea, lupta pentru pace, la care îndeamnă Biserica, să luăm parte cu tot sufletul, s-a transformat într-o Mișcare universală, care frămîntă popoarele de la un capăt la altul al pămîntului.

Credem în pace și sîntem plini de nădejde că ea este sigură ca și ivirea zorilor.

Tot un gînd al Crăciunului este sprijinirea vieții celei noi printr-o transformare a societății omenești. Unul Domnului a fost trimis în lume să aducă

vestea cea bună săracilor, să vindece inimile zdrobite de suferință, să vestească pe orbi că vor vedea, să sfarme lanțurile celor încătușați, să libereze pe cei zdrobiți de frații lor și să vestească Anul Domnului.

Mîntuitorul vine să ne învețe legea iubirii și a muncii, temelia vieții. Cheamă pe cei părăsiți, pe cei ce poartă greutatea muncii și povara vieții. Ne spune tuturor credincioșilor, că egoismul individual este pricina mîndriei, lăcomiei, invidiei, mîniei și a vrăjmășiilor.

Știut este că mizeria este fiica nedreptății, a lăcomiei egoiste și a disprețului nelegiuit față de sfințele datorii ale iubirii de aproapele, care cer ca fiecare să-și aibă partea sa din ceea ce Dumnezeu ne-a dat tuturor.

Frămîntînd pămîntul cu sudoarea frunții, intrăm în ordinea firească a universului. Omul se perfecționează prin împlinirea legii muncii, și se degradează, se corupe cînd nesocotește această sfîntă lege. Ce se alege de omul care nu muncește? Mîntea, inteligența se întunecă, inima îi este atacată fără putință de apărare, de tot soiul de patimi. Dimpotrivă, omul se întrece pe sine și prin muncă, deoarece munca este și un mijloc de desăvîrșire morală, sufletească. Este un mijloc de mîntuire și un temei al virtuții.

În fața noastră, a credincioșilor, Mîntuitorul Iisus se înalță ca o pîldă sublimă și vrem să-L avem în mijlocul nostru cînd muncim. Pentru a lucra alături de El, trebuie să nu cîrtim și să avem o inimă curată. Se retrage de la noi, cînd lucrăm de silă și păcatul pune stăpînire peste sufletele noastre. Pentru a-L primi în casa sufletului și pentru ca sfințele și dumnezeieștile Sale învățături să rodească, se cere din partea noastră, o temeinică pregătire. Nimic nu-i cu putință fără convertirea sau întoarcerea inimii. El nu va vărsa vinul învățăturilor Sale decît în vase curățite. Prin post, spovedanie după pravila și împărtășirea cu vrednicie, devenim vase curățite de mirosul urit al păcatului.

«Lepădați de la voi toate păcatele voastre cu care ați greșit și vă faceți o inimă nouă și un duh nou», zice Proorocul (Iezechiel, XVIII, 34).

Iubiților,

Voia lui Dumnezeu este ca să nu încetăm silințele în folosul fraților, iar buna rînduială să domnească în toate. Domnul Iisus a venit să ne spună: toți sînteți frați! Iubiți-vă unul pe altul! Unitatea în credință, tradiție și în obiceiurile creștinești pare a fi primejduită din partea unor frați ce-și zic «stiliști» sau «tradiționaliști».

Din pricina unor socoteli ale vremii, în calendarul bisericesc greșit înțeles de ei, li s-a format un cuget și o conștiință falsă de creștini ortodocși. Sînt pradă unor «prooroci mîncinoși» și de care trebuiau să se ferească dintru început.

Cînd duhul de viață dispare, acești prooroci înmulțesc anumite obiceiuri și născocesc unele practici de care însă nu atîrnă mîntuirea oamenilor. Pun rîvnă și zel fals în păstrarea unor socoteli de vremi și uită cele mai sfinte datorii și virtuți creștinești. Se spală pe mîini înainte de a mînca pîinea trupului și curăță vasele pămîntului, dar se arată nepăsători față de întinăciunile sufletului.

Avem însă bune nădejdi, că pe măsură ce se face lumină, oamenii drepti și de bună credință încep să vadă. Nu tot așa este cu cei ce au interesul să stea în întuneric. Inchid ochii la lumină. Luptă pentru o groapă în care vor cădea, căci nu poți opri lumina și adevărul. Conducătorii stiliștilor, certați cu rînduiala și disciplina bisericească, dacă ar fi cu adevărat orbi și ar dori

sincer să vadă, ar fi vrednici de compătimirea noastră. Neputința și ignoranța i-ar scuza înaintea lui Dumnezeu și n-ar avea păcat, căci Dumnezeu nu cere decât buna credință. Ei însă sînt orbi de-a lor bună voie și apărători ai întunericii și zic: Noi vedem. Deci, păcatul lor rămîne.

Facem chemare către toți cei ce-și zic stiliști, să vină în sînul Bisericii mame pentru a se mîntui și a avea parte și moștenire la viața veșnică.

Iubiților,

Domnul Iisus a venit în lume și a întemeiat Biserica Sa, ai cărei fii sîntem noi credincioșii. Ea continuă lucrarea Lui în lume și ne cheamă la «uniunea duhului prin legătura păcii» (Ef. IV, 3).

«Un trup și un duh sînteli, după cum ați fost chemați, la o singură nădejde care vi s-a pus înainte la chemarea noastră. Nu e decât un Domn, o credință, un botez» (Ef. IV, 4-5). «Nimic să nu faceți din iubire de dispută și de slavă deșartă, ci din smerenie fiecare să socoată pe altul mai destoinic decât dînsul. Să nu se îngrijească fiecare numai de ale sale, ci fiecare să poarte grijă și de ale altora. Căci în noi trebuie să fie aceleași simțiri, ca și în Iisus Hristos» (Filipeni II, 3-5).

Să păstrăm în Sfînta noastră **Biserică «uniunea duhului prin legătura păcii»**. Mîndria duce la împerecheri, vrajbă și vrăjmășie. «Urită este înaintea Domnului și înaintea oamenilor, trufia...» (Iisus Sirah X, 7). «Vai de cetatea răscolită...» zice Proorocul (Sofonie III, 1). «N-a luat aminte la nici un semn și n-a primit nici o dojană» (Sofonie III, 2).

V-am scris acestea «pentru ca Biserica voastră să fie desăvîrșită» (I Ioan I, 4). Dumnezeu Tatăl ne-a dăruit viață veșnică și această viață este în Fiul Său. «Ne-a dăruit lumină și minte... ca să fim în Iisus Hristos, Fiul Său cel adevărat» (I Ioan V, 20).

Al vostru de amîndouă fericirile rugător fierbinte către Dumnezeu,

† ANTIM
EPISCOPUL BUZĂULUI

Data în reședința noastră episcopală din Buzău, la 25.XII.1955.

† CHESARIE

DIN MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL EPARHIEI DUNAREA DE JOS

INTREGULUI CLER ȘI TUTUROR CREDINCIOȘILOR DIN ACEASTĂ EPARHIE, HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA DUMNEZEU TATĂL ȘI DE LA DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS, IAR DE LA SMERENIA NOASTRĂ ARHIEREASCĂ BINECUVÎNTARE.

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“ (Luca 2, 14).

Iubiții mei fii duhovnicești,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos ne unește astăzi pe toți pentru a preamări minunea care s-a săvârșit în Belleem pentru mîntuirea noastră. Gîndurile noastre și privirile sufletului nostru se îndreaptă cu evlavie spre Pruncul cel dumnezeesc care a prilejuit nouă și tuturor creștinilor bucuria cea mare a vieții.

Oriunde viețuiește un suflet credincios, el tresaltă astăzi de voie bună, iar din înaltul cerului el audă glasul îngeresc de bunăvestire pentru întreaga lume: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire».

În biserici se aduc slavoslovii, iar prin case bucurie și voie bună. Părinții caută cu dragoste spre copii și le povestesc despre taina cea nepătrunsă care s-a săvârșit în staulul din marginea Betleemului. Dîn sfînta icoană a Nașterii Domnului ei le arată acestora cum Prea Curata Maică Fecioară L-a înfășat în scutece, cum păstorii și magii l-au adus daruri și închinăciune, cum îngerii l-au ocrotit de urgia care îl pîndea din întuneric. Iar ei ascultă cu duioșie și cu înfrigurare și asemenea cu îngerii se închină și proslăvesc pe acest Prunc cu cîntece de stea și cu colinzi.

Iubiții mei fii duhovnicești,

Praznicul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos ne reamintește de fiecare dată de nemăsurata dragoste a Tatălui Ceresc pentru noi oamenii și de marea jertfă pe care a făcut-o pentru noi, despre care pururea trebuie să ne aducem aminte cu recunoștință. «Pentru că așa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încît și pe Fiul Său, Cel Unul Născut, L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață de veci» (Ioan III, 16).

Întru această zi s-au împlinit cuvintele Proorocilor de demult. Semnul pe care l-a dat Proorocul Isaia: «Iată, Fecioara în pînțe va avea și va naște Fiu și vor chema numele lui Emănuil, ce se tilcuiește: cu noi este Dumnezeu» (Mat. I, 23), s-a adevărit.

Nădejdiile pe care Dumnezeu, întru bunătatea Sa, le-a dat oamenilor dintru început, ca îndemn de trezvie și călăuză pe drumul care duce la mîntuire s-au împlinit. «Cuvîntul trup s-a făcut și s-a sălășluit între noi» (Ioan I, 14).

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Cuvîntul lui Dumnezeu și Fiul Unul Născut s-a coborît din cer și s-a sălășluit între noi. Cel care este de o ființă cu Tatăl și cu Sf. Duh, prin carele s-au făcut toate cele ce sînt în cer și pe pămînt, ia chip de om asemenea nouă, întrupîndu-se din Prea Curata Fecioară Maria.

Cel care în ceruri este slăvit de cetele îngerești stă culcat în iesle ca prunc înfășat în scutece. Maica Sfîntă îl primește și se minunează, îngerii nu pot cuprinde taina și laudă pe Dumnezeu. Păstorii se închină cu smerenie, magii aduc daruri, steaua luminează.

Cît de nepătrunsă ar fi rămas pentru noi, iubiților, această taină a Nașterii! Dar știind că «Dumnezeu este iubire» (I Ioan IV, 16) și că El este Tatăl nostru al tuturor, ceața de pe ochii noștri se subțiază și putem pătrunde cu privirile sufletului cît-de-cît, în ceea ce pînă la o vreme era ascuns și pentru îngeri.

Știut ne este din Sf. Scriptură cum Dumnezeu, Tatăl nostru, a înfrumusețat alcătuirea omului mai mult decît a oricărei făpturi și numai «cu puțin mai prejos decît îngerii» (Ps. VIII, 6). Omul era într-o stare de sfințenie și de desăvîrșire a puterilor sale sufletești, sporind în cele duhovnicești și modelîndu-se încontinuu după chipul Ziditorului său.

Supus ispitirii, omul însă n-a păstrat chipul slavei acesteia, căci prin neascultare și călcarea poruncii ce i-a fost dată a necinstit acest chip, prin păcatul săvîrșit, a căzut din har și pentru aceasta, ca urmare, a fost izgonit din paradis.

De atunci, de îndată ce omul nu mai avea harul lui Dumnezeu cu el, puterile lui au slăbit, iar între suflet și trup s-a deschis o prăpastie adîncă și o luptă necurmată, trupul poftind împotriva sufletului, iar omul nemai putîndu-se împotrivi; «...toate întocmirile gîndurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău» (Fac. VI, 5). Mulțimile erau stăpînite de păcate grele, de cruzime, de vrajbă, de dezbinări și de eresuri, uitînd de adevăratul Dumnezeu și abătîndu-se de la calea cea dreaptă a vieții. Cei mari asupreau pe cei mici, cei puternici înrobeau pe cei slabi.

Înțelegem, deci, iubiților, că păcatul neascultării adusese cu sine în lume o stare nefirească de vrăjmășie a omului față de Dumnezeu. Făptura se ridica împotriva Ziditorului. Ea se frămînta și se măcina neputincioasă de a se smulge din starea de decădere în care o adusese neascultarea și lăcomia.

Această stare chinuitoare și pierzătoare pentru om nu putea fi însă răbdată de Părintele Ceresc, cel prea bogat în milostivire și iertare, care zidise pe om pentru a-l face părtaş la slavă și la cinste, iar nu la stricăciune și pierzare.

De aceea, Dumnezeu, în adîncul înțelepciunii Sale, a hotărît să izbăvească omenirea din legătura păcatului în care era ținută și să o cheme la părinteasca dragoste ca pe fiul cel pierdut.

Pentru această mare lucrare a trimis în lume pe însuși Fiul Său, Domnul nostru Iisus Hristos, căruia I-a dat toată puterea în cer și pe pământ pentru a săvârși mântuirea neamului omenesc.

Venirea Lui însă n-a fost întâmplătoare, căci mai înainte ca Acesta să vină «întru ale Sale», Dumnezeu L-a făcut cunoscut neamurilor pământului, pregătindu-le pentru aceasta și sădind în inimile lor nădejdea venirii unui Mântuitor. Această nădejde apoi, a fost răsădită și întărită și mai puternic prin multe semne și minuni în inima poporului evreu prin trimișii Lui, proorocii, care luminați de Duhul Sfânt, au văzut venirea Mântuitorului și au binevestit-o.

Astfel proorocul Daniil, cu șase veacuri înainte, a precizat anul în care Mântuitorul avea să iasă la propovăduire. Miheia a arătat locul nașterii Lui — Betleemul. Isaia a arătat chipul mai presus de fire al Nașterii Lui din Prea Curata Fecioară și a zugrăvit în cuvinte insuflăte viața, faptele, Patimile și Invierea Lui. Alții au arătat obârșia Sa.

Aceste proorocii au avut darul să trezească o nădejde călăuzitoare în sufletele deznădăjduite și să aprindă o lumină pe drumul înfăptuirilor pentru mântuirea neamului omenesc.

Iubiților,

Au trecut pînă astăzi 1955 de ani de la împlinirea proorociilor și a așteptărilor celor de demult. Și cît de smerit s-a arătat chipul acestei împliniri!

Pruncul, care cobora din viță împărătească se naște într-un staul, în mijlocul păstorilor și al turmelor de oi, așa cum s-au născut mulți dintre străbunii noștri.

Staulul vițelor I-a slujit drept adăpost, ieslea a slujit drept pat și leagăn. Steaua a luminat, păstorii și magii au adus daruri și s-au închinat.

Atunci a răsunat pentru înția oară pe pământ cuvintele sfinte rostite prin graiul îngerilor: «Pe pământ pace și între oameni bunăvoire», cuvinte pe care noi le auzim astăzi așa de des și care sînt dorite de întreaga omenire.

Propovăduind aceste cuvinte îngerii au arătat atunci că mântuirea pentru care venise Pruncul Iisus Hristos se poate înfăptui pornind mai întîi de la pace pe pământ și bunăvoire între oameni. Că El era mai înainte de toate «pacea noastră» și cei care se vor îmbrăca în Botezul Lui trebuie să propovăduiască pacea oriunde și oricînd.

Nu poate fi mîntuire și nici fericire în viață, dacă nu este pace între oameni și pace între oameni și Dumnezeu.

Mîntuitorul Iisus Hristos, ca și urmașii Lui, ne-au arătat de nenumărate ori că la această pace se ajunge numai prin înlăturarea dintre oameni a pricinilor de vrajbă și de dezbinare. Prin înmulțirea dragostei de aproapele și a prieteniei, prin buna înțelegere între oameni și popoare, prin surparea zidului despărțitor dintre acestea, ca ele să se apropie, să se cunoască și să lucreze împreună la propășirea obștească.

Nenumărate sînt astăzi, iubiților, strădaniile omenirii, pentru prietenie și colaborare, pentru pace. Pacea și bunăvoirea între oameni și popoare sînt propovăduite cu tărie pe întregul pământ, iar ura și vrajba sînt înfierate și izgonite cu dispreț, ca unele care au adus numai nenorociri și întuneric peste omenire. Cu ochii noștri vedem și cu urechile noastre auzim cum popoarele lumii se străduiesc zi de zi să instaurze pe pământ o pace (raionică, întemeiată pe dreptate și pe încredere, pe dragoste prietenească și

pe colaborare. Să nu se mai teamă de războaie și de dezbinări, care turbură și secătuiesc adânc ființa popoarelor, ci să trăiască împreună în frățietate și libertate și să se bucure de rodul muncii lor pașnice.

Acest lucru pe noi ne bucură peste măsură, deoarece Biserica noastră, conducerea țării noastre și întregul popor român sînt pentru pacea între popoare și pentru progresul obștesc. Iar noi socotim că, cu cît mai mulți vor fi cei care sînt pentru pace și progres, cu atît mai curînd va veni ziua aceea cînd popoarele «își vor preface săbiile lor în fiare de pluguri și lăncile lor în seceri», cum grăiește Sfînta Scriptură. «Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu-și vor mai face războaie» (Is. II, 4).

Iubiții mei fii duhovnicești,

«Știți că n-am lăsat să treacă nimic din cele de folos vouă, fără ca să vă propovăduiesc și să vă învăț» (F. Ap. XX, 20).

De aceea, în această zi de praznic al păcii și al înnoirii duhovnicești vă îndemn fierbinte să vă dați silința ca: «Pacea și dragostea să se înmulțească între voi» (Iuda I, 2).

Fiecare, ori de ce stare ați fi, să vă pătrundeți de dragostea lui Dumnezeu și să vă iubiți unul pe altul, ajutîndu-vă cu fapta și cu sfatul în tot ceea ce coîtribuie la binele obștesc.

În fruntea noastră sînt cei rînduiți de Dumnezeu și aleși de noi să ne îndrumeze, să ne ajute și să ne apere — conducătorii Patriei și ai Bisericii noastre. Ei se străduiesc neconținut pentru binele nostru și poartă de grijă ca să ne petrecem viața în pace și să fim îndestulați cu cele de trebuință. Dumnezeu ne poruncește ca pe aceștia să-i ascultăm, să-i cîntîm și să-l sprijinim. Această ascultare, cîntec și sprijin le-o dăm atunci cînd noi muncim cu dragoste acolo unde ne aflăm fiecare, cînd noi ne îndeplinim la timp datoriile pe care le avem față de Statul nostru, cînd noi respectăm întocmirile, așezămintele și legiurile pe care le are acum poporul nostru — care, toate la un loc, nu urmăresc altceva decît numai binele nostru, sănătatea noastră, liniștea căminului nostru, pacea și viitorul fericit al poporului nostru.

Ascultați, deci, pe conducătorii voștri!

Iubiți-i și sprijiniți-i în munca ce o depun pentru binele nostru al tuturor!

Iubiților,

Mulțumind lui Dumnezeu că ne-a învrednicit de a sărbători în pace luminatul praznic de astăzi, mă rog Lui să vă ajute a săvirși numai ceea ce este bineplăcut înaintea Lui. Să vă dea spor și mulțumire în munca voastră și la casele voastre. Să vă dăruiască a petrece Sfintele Sărbători cu sănătate și cu voie bună. Iar anul care vine să fie an de pace și de bunăvoință pentru toată omenirea.

«Domnul Păcii însuși să vă dăruiască pacea pururea întru toate. Domnul să fie cu voi cu toți!» (II Tes. III, 16).

Al vostru către Domnul de tot binele rugător,

† **CHESARIE**
EPISCOPUL DUNARII DE JOS

Data în reședința noastră episcopală din Galați, la sărbătoarea Nașterii Domnului din anul mîntuirii 1955.

NOAPTE DE TAINĂ

„Fecioara astăzi pre Cel cel mai
presus de ființă naște; și pământul
peșteră Celui neapropiat aduce. Ingerii
cu păstorii doxologesc și magii cu
steaua călătoresc; că pentru noi s-a
născut prunc tînăr, Dumnezeu cel mai
înainte de veci*.

(Mîinețul lunii decembrie)

I

*Cad în roi,
Pe potect,
Fulgii moi,
Albi și reci.
Liniștit,
Legănat,
Negrăt
De curat,
Cad ușor
Peste străzi,
Pe ogor,
Prin ogrăzi,
Cad pe noct,
Prin livezi,
Pe uluc —
Alb cît vezi.*

II

*Și-atunci cînd
Din etern
Fără rînd
Se tot cern
Fulgii rari,
Albi și moi,
Taine mari
Cresc în noi.
Ni le-aduc,
An de an,
La uluc
Ori la geam,
Glasul lin*

*De copil
Care oin
De cu zi.
La uluc,
La feresti,
Glasuri dulci,
Ingeresti,
Cîntă blînd
Și curat
Răzbătînd
Peste sat.
Și ne spun,
Cum au spus
Buni-străbuni
Ce s-au dus,
Că-ntr-un loc,
Intr-un sat
De prooroc
Arătat,
Staul strîmt
Găzdu
Pruncul Sfînt
Din veți,
Ne spun guri
De copil
Că-n Scripturi
Scris ar fi
Că de sus
Lumina,
Alb nespui,
Albă stea.
Stea arzînd,
Stea cu rost,
Cum nîcînd*

N=a mai fost
 Și=n senin
 — Peruzea —
 Cîntec în
 S=auzea.
 Cîntec în,
 Ingeri mi!,
 Cor din
 Din tãrîi.
 Crai veniîi
 De sub zãri,
 Magi pestiîi
 Peste tãri.
 Se=nchinau
 Pruncului
 Și=aduceau
 Daruri Lui...
 Și mai spun
 Voct de=argint
 In strãbun,
 Vechi colînd
 Adevãr
 Minunat:
 Malcã fãr
 De bãrbat
 A nãscut
 Prunc curat.
 Veacu=t mut
 De mirat:
 Pruncul sãu
 E=mpãrat
 Peste hãu,
 Peste leat,
 Peste=ntîns
 Și gînd pur,
 De cuprîns
 Și azur.
 Domn pe sorîi
 Și stîhii,
 Peste morîi,
 Peste oîi.
 N=a mîncat
 Fruct din pom,
 Dar și=a luat
 Chip de om;
 A lãsat
 Cer, mãrîi
 Și=a gustat

Bicîlîri;
 N=a aout
 Vreun pãcat
 Și=a tãcut
 Și=a=ndurat...

III

Cad rotînd
 Ne=nchetat
 Fulgi de=argint
 Instelat
 Și cum oîn,
 Alb și mut,
 Cu zoon în
 De trecut,
 Infloresc
 Amîntîri
 Ce mustesc
 In pîlîri...
 Ne vedem
 Cum cãlcãm,
 Cum cãdem,
 Iar plecãm,
 Inc=un pas,
 Alt nãmet,
 Alt popas,
 Dar încet
 Peste sat,
 Cît cuprinzi,
 Tot rãzbat
 În colînzî...

IV

Cad din nord,
 În și mut,
 Fulgi uşori
 De trecut,
 Fulgi de=argint,
 Mici subîri,
 Rãscolînd
 Amîntîri.
 Fulgi de crez
 Ne=ntinat
 De lîoezi,
 Peste sat...

Pr. IL. DIONISIE

ÎNDRUMĂRI PASTORALE SCHIȚE ȘI PREDICI

LA DUMINICA ÎNAINTEA NAȘTERII DOMNULUI

După cum luceafărul dimineții vestește apropierea zilei, tot astfel o cîntare a Bisericii noastre care răsună în tot timpul postului „Nașterii Domnului”, ca un luceafăr al dimineții, ne vestește apropierea Răsăritului răsăriturilor și a Soarelui Dreptății: „Hristos se naște măriți-L, Hristos din ceruri întîmpinați-L, Hristos pe pămînt, înălțați-vă, cîntați Domnului tot pămîntul și cu veselie laudați-L, popoare, că S-a preamărit”.

Lumina Soarelui divin, care avea să fie adevăratul „Soare al Dreptății” și „Răsărit al luminii cunoștinței” de Dumnezeu, precum îl cîntă întreaga creștinătate, avea să fie hotăr istoric între două lumi: lumea umbrei vechii legi divine și lumea luminii divine celei desăvîrșite, precum avea să o cunoască și să o asculte, din propriile cuvinte ale Domnului: „Eu sînt lumina lumii”. *Cel ce-Mi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții* (Ioan VIII, 12). „De cînd există lumea”, — zice Sf. Grigorie Teologul, „două au fost schimbările de viață... și două Testamente și cutremure de pămînt, din cauza nemaipomenirii faptului: una, trecerea de la idoli la lege și alta, trecerea de la lege la Evanghelle”. Într-adevăr străvechea legătură dintre Dumnezeu și om, pornită din dragostea lui Dumnezeu pentru om, îndrumîndu-l prin Patriarhi și Prooroci, pentru a trece de la idolatrie la ascultarea legii divine, a constituit cuprinsul Vechiului Testament. Iar noua legătură dintre Dumnezeu și om, desăvîrșită prin suprema Sa dragoste pentru toți oamenii, prin trimiterea însuși Fiului lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, în lume, între oameni, constituie Noul Testament, al cărui centru este Evanghelia, cu deplina înfățișare a luminii lui Dumnezeu.

Duminica de astăzi are marea și nobila menire, de a înfățișa legătura între cele două lumi: trecerea de la legea cea veche la Evanghelle. Este duminica, cînd se comemorează pasul duhovnicesc al omului de la legea Vechiului Testament către omul cel nou, creștinul Noului Testament. Este duminica vecerniei duhovnicești universale, în care putem vedea pe de o parte apunînd lumina cea de seară a omenirii celei vechi și putem privi mai deaproape aurora dimineții zilei celei pline de lumină. Este duminica

unui început de Evanghelie, cu priviri retrospective asupra Indurării lui Dumnezeu pentru om, timp de mii de ani, în desfășurarea firului Vechiului Testament. Pentru acest motiv, duminica de astăzi poartă denumirea de Duminica înaintea Nașterii Domnului Hristos, și a Sfinților Părinți.

Este explicabil pentru ce Sf. Apostol și Evanghelist Matei ne-a istorisit la Evanghelia duminicii de astăzi, începutul Evangheliei sale, cu pioasă privire retrospectivă către aleșii Vechiului Testament, prin care a lucrat întreaga providență divină, din generație în generație, până la venirea însuși Fiului Său, Domnul Iisus Hristos. Sf. Apostol Pavel ne-a grăit tot în duminica de astăzi, la Apostolul ce s-a citit (Ebrei XI, 9-10, 32-40), evocând statornicia credinții aleșilor lui Dumnezeu în lumea cea veche, așteptând împlinirea celor făgăduite, după cum melodioasele cântări creștine ale duminicii de astăzi îmbină sensul biblic al marilor evenimente, în istorisirea lor. Toate cărțile de seamă ce sînt cuprinse în Vechiul Testament, de la Cartea Facerii, până la a ultimului Profet, își răsfrîng privirile către același viitor îndepărtat: venirea unui Mintuitor, venirea lui Mesia.

Sf. Apostol și Evanghelist Matei își dedică aproape în întregime primul capitol al Evangheliei sale înfățișării generațiilor, după natura umană, de la marele Patriarh Avraam și pînă la ultima generație, cînd vine Sfînta Fecioară Maria pe pămînt, prin care avea să se întrupeze Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Sf. Evanghelist Matei începe cu originea naturii umane, spre a convinge pe Iudeii, credincioși Legii celei vechi, că în adevăr în Iisus Hristos, cel născut în trup din Sf. Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, este Mesia cel prezis de Prooroci. Aceasta se poate vedea și din concluzia pe care Sf. Evanghelist Matei a subliniat-o la expunerea generațiilor, unde afirmă: „Iar acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin Proorocul, ce zice (Isaia VII, 14) : „Iată, fecioara în pîntece va avea și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuțl, ce se tîlcuște: cu noi e Dumnezeu” (Matei I, 22). Prin împlinirea acestei profeții se îplinea și făgăduința dată de Dumnezeu celor dintii oameni, că printr-o femeie va veni acel ce va zdrobi capul șarpelui (Geneza III, 15). Deci cititorii primei Evanghelii cunoșteau Legea și Profeții și deci și scrierea profetică a marelui Profet Isaia.

Sfîntul Evanghelist Matei, cu amănunte istorice, cu precizări de persoane biblice din Vechiul Testament, înfățișa realizarea tainelor Providenței divine, de a se împlini întru totul legămîntul dintre Dumnezeu și om, pe care-l făcuse dintru început cu părintele Avraam: „Și Eu voi ridica din tine un popor mare, te voi binecuvînta, voi mări numele tău și vei fi izvor de binecuvîntare... și se vor binecuvînta întru tine toate neamurile pămîntului...” (Facerea. XII. 2-3). Astfel Patriarhul Avraam este capul coloanei generațiilor, din neamul lui Israil, pentru a urca în timp pînă la marile Prooroc și rege David, pătrusprezece generații. După Proorocul David și fiul său, înțeleptul și evlaviosul rege Solomon, a urmat seria altor pătrusprezece neamuri, pînă la robia din Babilon, adică linia de coborîre și suferință a poporului ales de Dumnezeu, vreme în care apar și figurile proeminente ale Proorocilor trimiși de Dumnezeu. După robia din Babilon, alte pătrusprezece generații pînă la venirea Domnului Hristos, precum arată Sfîntul Evanghelist Matei, după ce a citat toate numele biblice pe care le-ați ascultat la Sfînta Evanghelie: „Decl, toate neamurile de la Avraam și pînă la David, neamuri pătrusprezece; și de la David pînă la mutarea în Babilon, neamuri pătrusprezece; și de la mutarea în Babilon pînă la Hristos, neamuri pătrusprezece” (Matei I, 17).

Cîntările noastre creștine de astăzi reiau acest fir biblic și fac legătura între Părintele Avraam și venirea în ultima generație a Sfintei Fecioare Maria: „Lumina nașterii tale cea strălucită, Fecioară, văzîndu-o Avraam, iubitorul de Dumnezeu și Issac pururea slăvitul și Iacob și toată ceata de Dumnezeu aleasă a sfinților se bucură și făptura o a adus spre a ta întîmpinare cu cuvinte de bucurie“... Înfățișarea genealogiei neamurilor, după natura omenească a Domnului Iisus Hristos în Sfînta Evanghelie de astăzi a putut fi pentru Iudei cel mai puternic argument al justificării împlinirii profețiilor, privitoare la origina lui Mesia din neamul lui Avraam și al lui David. Așa se explică motivul pentru care Biserica noastră strămoșească a adus cîntări de laudă pentru marii Patriarhi ai Vechiului Testament.

Dar dacă Sfîntul Evanghelist Matei și-a început Evanghelia, dînd înțietate naturii umane a Mîntuitorului Hristos, pentru ca mai departe să-i înfățișeze Dumnezeirea prin învățături și minuni, Sfîntul Apostol și Evanghelist Ioan și-a început Evanghelia, în primul capitol, cu înfățișarea originii divine a Domnului Iisus Hristos: *„La început era Cuvîntul și Cuvîntul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvîntul. Acesta era în început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut și fără de El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut... Și Cuvîntul trup s-a făcut și s-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, ca a unuia născut din Tatăl, plin de har și de adevăr“*... (Ioan I, 1:2 și 14). Prin urmare înfățișarea întrupării Domnului Iisus Hristos urmează arătării originii divine din eternitate a Domnului Iisus Hristos, la începutul Evangheliei după Ioan, Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, îndreptîndu-și privirile, nu numai către credincioșii din Țara Sfîntă, ci către creștinii din lumea întreagă.

Adevărul acesta, înfățișat în primul capitol al Evangheliei după Ioan, în care se desprinde clar sinteza între cele două naturi în persoana Domnului Hristos, Dumnezeu și Omul, a fost frumos și clar înfățișat și de Sf. Atanasie cel Mare, în scrierea sa despre „Întruparea Cuvîntului“. Prin această întrupare a „Cuvîntului“ s-au împlinit toate profețiile mesianice: El este Acela care s-a născut din Fecioara și a apărut om pe pămînt, generația Sa după trup fiind de neistorisit. Nimeni nu poate arăta pe părintele Său cel trupeșc, fiindcă trupul Său nu vine de la om, ci numai de la Fecioara. David, Moise, Patriarhii, au cu toții părinți în genealogie; tatăl Mîntuitorului, după trup, nimeni nu poate să-l arate. El este Acela, a cărui naștere trupească a fost vestită de un astru. Intrucît Cuvîntul cobora din cer, din cer trebuia să vină și vestirea; pentrucă venea Regele creațiunii, El trebuia să fie recunoscut peste tot de întreaga creațiune. Locul Său de naștere era în Iudeia și deci și Perșii veneau să-l adore“... Același adevăr înfățișat de Evanghelia lui Ioan și explicat de Sfîntul Atanasie cel Mare, a putut fi ascultat de noi și în cîntările Vecerniei de seară: „Dumnezeu Cuvîntul, cel ce se poartă pe umerile Heruvimilor, după Ipostas unindu-se cu trup, în pîntece fără prihană s-a sălășluit și om s-a făcut și vine să se nască pe pămîntul Iudeii“... De aceea Biserica noastră strămoșească, în toate cîntările, numind pe Sfînta Fecioara Maria „Născătoare de Dumnezeu“, în duminica de astăzi poposește cu preamărirea acestei dumnezeiești misiuni, în cîntarea: „Primăvara Darului, rîndunea cea înțelegătoare, purtînd înlăuntru în pîntece, cu cuvînt negrăit va să nască, risipind iarna nedumnezeirii“... Deci Sfînta Fecioara Maria ne-a rămas anunțătoarea primăverii omenirii și prilejul cunoscut al Bunei Vestiri, către întreaga lume.

Tot duminica de astăzi ne dă prilejul de a ne îndrepta în chip evlavios gîndul nostru creștinesc către marii Profeți ai Vechiului Testament,

cari au profeșit cu mare precizie timpul, locul și împrejurările, în care avea să se nască Domnul Iisus Hristos.

Primul dintre cei patru mari Profeși și anume Profetul Isaia, supra-numit pentru bogatele și însemnatele sale profeșii privitoare la venirea Mântuitorului Hristos, Evanghelistul Vechiului Testament, avea să descrie în cartea sa profetică toate evenimentele mari din viața Mântuitorului, de la Nașterea Sa și până dincolo de Înălțarea Sa. Profetul Iezechiel profetiza marele eveniment al învierii morților, pentru care Domnul Hristos avea să aducă deplina încredințare. La rîndul său, marele Profet Ieremia mingia poporul în durerile și suferințele sale, vorbindu-i despre venirea unui Mîntuitor. De cel de al patrulea Profet, Daniil, ne amintim iarăși, cum a profetizat, cu o rară precizie, timpul cînd se va naște Domnul, după cele șaptezeci de săptămîni de ani, după rezidirea Ierusalimului.

Profeșii cei mici au luminat și ei sufletul poporului biblic, prin cunoscutele profetizări, privitoare la venirea Domnului Hristos. Astfel Profetul Miheia avea să precizeze Betleemul, ca loc al Nașterii Domnului Hristos pe pămînt. Profetul Zaharia avea să înfășeze profetic Intrarea triumfală a Domnului Hristos în cetatea Ierusalimului. Era intru totul justificat Sfîntul Apostol Pavel să scrie în Epistola sa către Ebrei, împlinirea profeșiiilor în persoana Domnului Hristos, Fiul lui Dumnezeu, chiar din începutul epistolei sale: „*În multe rînduri și în multe chipuri grăind Dumnezeu odinioară părinților noștri prin Prooroci, în zilele acestea din urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe care l-a pus moștenitor al tuturor, prin care a făcut și peacurile*“... (Ebrei I, 1-2).

Sfînta Scriptură a Vechiului Testament cuprinde și Psalmii marelui Profet și rege David, printre care un număr destul de mare sînt în legătură cu Mîntuitorul Hristos. Acești psalmi mesianici au ajuns să fie ascultați de credincioșii Bisericii noastre și în „Colindele religioase“, ce se rostesc cu prilejul Nașterii Domnului. Marele Mitropolit Dosoftei al Moldovei, versificînd întreaga Psaltire, ne-a lăsat și din Psalmii meștanici în versuri populare. Iscușitul dascăl și cîntăreț, Anton Pan, a ales din acești Psalmi versificați de marele Dosoftei, pentru a-i populariza în „Colindele“ sale precum ne amintim: „*Limbile să salte, cu cîntări înalte*“ (Psalmul 46); „*Veniți cu toți dimpreună să ne facem voce bună*“ (Psalmul 48); „*Auziți acestea toate, neamuri, noroade și gloate*“ (Psalmul 94); „*Domnul stătu crai în țară*“ (Psalmul 98).

Biserica noastră strămoșească cinstește în duminica de astăzi credința și evlavia tuturor Pofeșilor Vechiului Testament, care cu jertfa propriei lor vieți au propoveduit venirea Mîntuitorului Hristos. Iată una din frumoasele cîntări ce se cîntă în duminica aceasta, înaintea Nașterii Domnului, cu privire la Prooroci: „*Cu razele grăirii de Dumnezeu, strălucind Proorocii cei numiți cu nume mare, pururea se fericesc și rodind raiurile Duhului, Nașterea cea nespūsă a lui Dumnezeu tuturor au propoveduit și după lege sfîrșitul și-au luat, viețuind viață minunată*“... Iar cei ce au primit lumină de la Hristos, Soarele cel de sus, pe care l-au vestit cu credință și iubire sînt prea măriți de Biserică prin cuvintele: „*Arătatu-s-a marginilor lumii pomenirea strămoșilor, cea plină de lumina cea adevărată, și care cu razele Darului strălucește; Că Hristos, Soarele cel luminat de sus strălucind aduce de departe mulțime de stele, împreună cu Dînsul luminînd, și Nașterea lui Dumnezeu-Omul se arată*“...

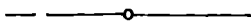
Duminica aceasta, înaintea Nașterii Domnului, împlinește deci și în anul acesta menirea de a sărbători legătura dintre cele două mari Testa-

mente ale Sfintei Scripturi, dintre cele două mari „cutremure“ ale omenirii, denumite astfel de Sf. Grigore Teologul.

Între aceste două cutremure ale omenirii, sub descoperirea lui Dumnezeu către om, în decursul istoriei biblice, se cade să ne cutremurăm și noi înimile, pentru a păși cu vrednicie de la omul Legii vechi către omul lui Hristos, creștinul adevărat, după Noul Testament. Dacă Legea veche s-a putut înscrie puternic pe acele table de piatră lângă muntele Sinai, pentru a se impresiona omul lumii vechi, noua Lege creștină se înscrie pe tablele inimii noastre, precum ne amintim de străpungerea inimilor, celor ce ascultau pe Domnul Hristos în predica de pe munte. Privind înapoi prin zărilor de etape istorice ale Vechiului Testament, vedem lumina lui Dumnezeu trimisă lumii vechi prin oameni aleși. Privind înainte, întrevădem lumina divină cea puternică, trimisă de Dumnezeu prin însuși Fiul Său, care este lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Acum înțelegem mai bine sensul cîntării creștine, ce ne-a călăuzit sufletele în ultimele săptămîni din postul Nașterii Domnului: „Hristos se naște mărișit, Hristos din ceruri întimplașit“...

Sub lumina stelei celei de sus, deasupra Betleemului și deci sub lumina, pe care o așteptăm, să ne călăuzim bunătatea sufletească și curățenia inimii, ca și păstorii din Betleem, pentru a-l primi și noi pe Domnul Hristos, cel prezis de Profeți, în mijlocul nostru, în sufletele noastre, în inimile noastre. Dragostea noastră față de Dumnezeu, însoțită de dragostea pentru om, pînă a-l iubi ca pe noi înșine, este cerința mesajului divin, pe care corul îngerilor l-a cîntat în noaptea sfîntă, deasupra Betleemului, pentru pace și bună voie între oameni, — învățătură pe care Domnul Hristos a dus-o la desăvîrșire și prin cuvînt și prin faptă. Alături de post și de rugăciune, așa cum este tradiția pe timpul postului Nașterii Domnului, să alungăm păcatele din sufletele noastre prin taina Sfintei Mărturisiri și să-l primim pe Domnul în curățenie și iubire, prin Taina Sfintei împărtășiri. În aceste pioase lumini, pe care Biserica noastră ni le-a înfățișat în duminica de astăzi, să ne unim toți glasurile cu al Bisericii strămoșești și să zicem: „Înainte prăznuirea Dumnezeieștii Nașteri a lui Hristos, cu cîntări dumnezeiești prăznuind, cerem să dobîndim bunătatea cea de la El, rugîndu-l să dea lumii mare milă“...

Preotul MIHAIL BULACU

CU GINDURILE NOASTRE LA BETLEEM

„Și deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, lăudînd pe Dumnezeu și zicînd:

„Slavă întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoie“.

Toate sufletele pline de credința creștină se îndreaptă spre Betleem micul oraș al Iudeii — unde s-a născut Iisus.

Toți fiii Bisericii noastre, care pot lăsa sufletele lor deschise, ca să pătrundă în ele suflul cerului, trăiesc astăzi, împreună cu noi, și simt prinzînd aripi în sufletele lor viziunea unei călătorii pe care o facem, cu cugetele plecate, în fața sîrăcăcioasei peșteri unde s-a născut Iisus.

Stînd în genunchi, în fața Copilului vestit prin proroci, cunoscut de îngeri și făgăduit de Dumnezeu de la începutul istoriei neamul omenesc, noi auzim, împreună cu păstorii care străjuiau peștera în care S-a născut, glasurile îngerilor care-l cîntau ca să-L preamărească cu dragostea lor: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“.

În fața peșterii din Betleem simțim cu totul vii în inimile noastre viziunile prorocilor care au vestit cu sute de ani înainte minunea ce avea să fie săvîrșită în lume prin nașterea Pruncului Iisus. Căci ei glăsuiau așa: „El se va înălța ca un arbore mic, ca ramura care răsare dintr-un pămînt fără de rod și fără frumusețe; copleșit de batjocuri și părăsit de oameni, toți își vor întoarce fața de la El. Va lua asupra Lui suferințele noastre... Zdrobit și umilit nu-și va deschide gura... Mormîntul lui va fi privit ca și al unui nelegiuit, iar moartea lui va fi socotită ca a unui fără de lege, căci dîndu-și viața, va vedea născîndu-se un neam fără număr“ (Isaia Cap. LIII).

Sînt și vor fi întotdeauna suflete lipsite de puterea de a întreprinde o călătorie în timp, pe aripile gîndului pînă la peștera din Betleem.

Sînt și vor fi întotdeauna inimi care nu vor putea înțelege precum se cuvine minunea plină de farmec din această umilă Naștere.

Pe de altă parte, însă, există o mulțime de suflete evlavioase și pline de credință, care se închină astăzi în fața Copilului dumnezeesc născut la Betleem. Ele sînt pline de speranță și copleșite de fericire, avînd un ideal în stare să le miște și să le înalțe deasupra amărăciunilor personale, deasupra tuturor lipsurilor și necazurilor, pentrucă credința lor le poartă către o înălțime atît de mare, unde, intrînd în legătură cu Dumnezeirea și cu lucrurile invizibile, se și simt independente de lumea de aici și atrase puternic de lumea de dincolo.

Această aspirațiune a sufletelor se întărește prin credința în nașterea Copilului Iisus, căruia conștiința creștină i s-a supus ca unui Fiul al lui Dumnezeu. Închinarea pe care o refuzăm tuturor lucrurilor omenești, ne simțim datorii să o dăm numai Aceluia, al cărui glas ne cheamă și ne pregătește calea vieții noastre spirituale. Învățătura și viața Sa fac să coboare în noi aceeași înnoire, pe care ele au prilejuit-o întotdeauna; ne smulg din ghiarele egoismului, ne ridică deasupra intereselor noastre, ne obligă să vedem și să ascultăm în adîncul sufletelor noastre, ceea ce n-am știut sau n-am vrut să descoperim, dînd un scop și un sens nou și sublim vieții noastre. Prin Fiul lui Dumnezeu, noi ne găsim în comuniune cu toate nemuririle pămîntului și cu toate secolele, pe deasupra întregii istorii. El este Mîntuitorul sufletelor noastre și de aceea și sufletele noastre cîntă, împreună cu îngerii din ceruri, răsunînd de un ecou al glasului lui Dumnezeu: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“.

Căci, dacă există o mare disproporție între scînteia și focul pe care poate să-l aprindă, disproporția este încă și mai mare între condițiile umile în care s-a născut Iisus, la Betleem și urmările pe care le-a avut în lume nașterea Lui.

Cine, dintre cei care trăiau în acele timpuri și-a putut închipui că de nașterea acestui Prunc va fi legată, secole de-a-rîndul, viața unei bune părți a omenirii?

Născut într-o peșteră rece de piatră și încălzit în ieslea animalelor; trăind în mijlocul unei familii sărace și fără să treacă prin școlile vestite ale timpului; copilărit la rînd cu toți copiii Nazaretului; prigonit și hulit

de preoții sinagogii iudaice ; prins și condamnat la moarte înjositoare pe cruce, la rind cu tilharii, toate acestea au fost pentru mulți motive să se indoiască de Dumnezeu Lui.

Însă, ce importanță au aceste fapte pentru cei care se lasă stăpiniți de spiritul care suflă din paginile Evangheliel vestită de El lumii ? Căci, însoțindu-L de la Iordan, unde a spălat cu apă păcatul lumii, până la Calvar, unde a răscumpărat pe om din păcat prin scump singele Lui și pătrunzînd în intimitatea Lui ne simțim coplesii cu totul de dragostea față de lume a Celui ce a fost cu adevărat Fiul lui Dumnezeu.

Cînd citim și recitim Sfînta Evanghelie, recompunem puțin cîte puțin figura îndepărtată a lui Iisus așa cum a rămas în istorie. Un sentiment nelămurit ne cuprinde. O neliniște adîncă pune stăpînire pe noi, ca și cum o privire cercetătoare se îndreaptă spre noi. Și dintr-o dată tulburarea noastră se lămurește. Credeam că noi cercetăm pe Iisus, dar vedem că El este Cel care ne cercetează și ne judecă. O convorbire tainică se leagă între El și conștiința noastră și astfel ajungem să înțelegem că El a voit să facă din lumea întreagă o împărăție a binelui și a dreptății, a iubirii și a păcii, a bunei voini între oameni și popoare, o împărăție cu adevărat cerească în care fiecare om să fie mulțumit, împăcat și fericit. El a vrut să fie ochiul orbilor, urechea surzilor și strigătul pe buzele celor muși, iar pentru mine și pentru noi toți care credem în El, El a fost totul, răspunzînd la toate neliniștile, îndoielile, alunecările și slăbiciunile omenești.

Dacă nu ți-ași fi încredințat Ție, Mintuitorule, viața mea ; dacă Tu n-ai fi fost pentru mine primul și ultimul meu gînd ; dacă Tu n-ai fi fost decît un om și eu n-ași fi simțit descoperirea adevărurilor Tale dumnezeiești ; dacă forțe necunoscute și neînțelese, mai puternice decît mine, nu m-ar fi ținut aproape de Ține, cîte furtuni nu s-ar fi deslănțuit în creerul și în inima mea, și de cîte ori n-ași fi simțit că viața se sfărîmă în mine și în jurul meu ! Prin Ține, Iisuse, lupii se îmblițnesc ca miei și leii stau să fie mîngiați ca niște cîini credincioși, ascultînd și glasul îngerilor : „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“.

În această clipă gîndurile noastre străbat întreg pămîntul și pretutindeni întîlnim flîmța omenească, cînd luminată de conștiința ei nepieritoare și arzînd ca o flacără care nu se stinge, cînd tristă și flămînzită de ferire, trăind în nesiguranță și dorind pacea. Sufletul nostru se unește cu omeneirea întreagă. Ne unim în gînd cu toate generațiile anterioare și cu cele viitoare. Vedem, astfel, că atmosfera în care respiră sufletele în multe locuri, încă, pe suprafața pămîntului, este otrăvită și înăbușitoare ; că în unele țări se perpetuiază ura prin minciună, iar prin ură, exploatarea celor de jos și mizeria, fiind încredințați că alta ar fi atmosfera în care omeneirea ar trăi, dacă toți și mai ales cei ce se numesc creștini și vorbesc în numele lui Hristos, ar lua aminte la cuvintele rostite de îngerii în noaptea Nașterii : „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pămînt pace, între oameni, bunăvoire“, adică toți ar primi mesajul de pace și de bună înțelegere între oameni și popoare.

Pînă acum s-a zis : Pacea se păstrează stînd totdeauna gata să scoți sabia. Însă Evanghelia a spus că „cine scoate sabia, de sabie va muri“, cuvinte care s-au adevărit cu toți care au încercat această soluție, atît în vechime, cit și în timpurile cele mai din urmă.

Făurirea neincetată de arme, descoperirea de noi mijloace ucigătoare și fabricarea în masă de bombe atomice, nu este o soluție de menținerea păcii. Dimpotrivă! Toate acestea nu fac altceva decît să semene neîncrederea, teama și nesiguranța în lume, lucruri de pe urma cărora nu au de cîștigat decît neguștorii de vieți omenești, exploataatorii de totdeauna ai mizeriei și suferinței omenești. De aceea, Biserica creștină, care împlinește în lume mesajul de pace și de bună înțelegere între oameni, condamnă cu toată puterea aceste metode și s-a atașat cu toată puterea marelui lagăr al păcii, militînd pentru înțelegere și dragoste între oameni și popoare.

Astăzi, în ziua Nașterii Domnului, noi ne gîndim la soluția Evangheliei pe care profetul Isaia a întrevăzut-o în viziunile lui pline de lumină, făcînd lumea să întindă brațele spre Mesia, care trebuia să vină, spunînd că: „Atunci lupul și mielul vor locui în același loc și oamenii vor uita să facă războaie“. După Sfînta Evanghelie problema păcii între oameni este mai întii de ordin moral: „Din inima omului pleacă toate crimele“, spune Mîntuitorul Hristos.

Iisus Hristos a anunțat fericirea lumii, spunînd tuturor să creadă că sînt fiii acelui-ași Dumnezeu. Noi, ca creștini, credem că El s-a născut și a fost răstignit pe cruce pentru mîntuirea și fericirea oamenilor.

Evanghelia lui Iisus Hristos, care s-a născut astăzi, are o mare misiune: „Să aducă pacea între oameni, așa cum este și în ceruri“. Aceasta trebuie să fie dorința tuturor celor ce țin cu adevărată dragoste la Domnul și Mîntuitorul Iisus Hristos, a tuturor celor ce vor cu tot dinadinsul să calce pe urmele cuvintelor și învățăturilor Lui, a tuturor celor ce suspină după înțelegere frățească și încredere generală, întemeiată pe iubire și dreptate, temeliiile păcii. Aceasta este dorința tuturor, ale cărei flăcări de iubire pîlpii în rugăciunea: „Vie împărăția Ta, voința Ta să fie împlinită pe pămînt ca și în ceruri“.

Credincioșii nu cunosc o mai puternică uniune frățească decît aceea care se realizează în inimi în jurul Sfîntului Potir, din care primim Sfînta Împărtășanie. Uniți prin singele care a curs pe cruce pentru mîntuire, pentru pacea în inimi, pentru pacea între indivizi, pentru pacea tuturor oamenilor și tuturor popoarelor, deveniți cetățeni ai împărăției Sale, credincioșii nu vor mai putea frînge legătura dragostei adevărate „în Hristos“ niciodată.

Astăzi, cînd sărbătorim Nașterea Mîntuitorului Hristos, privind cu credință la steaua care s-a oprit deasupra peșterii de la Betleem, să ne închipuim un palat imens cufundat cu totul în întunec, din care numai o încăpere mare de tot, cuprinzînd lume multă, ar mai fi luminată de sus, printr-o fereastră, prin care lumina cade în mijlocul edificului. Va fi acolo întocmai ca o insulă de lumină, spre care toți oamenii vor fi atrași. Toți împreună, se vor pune în mișcare, dintr-o dată, în direcția luminei. Cînd vor ajunge sub aceasta rază a Cerului, vor vedea cu surprindere, că toți sînt adunați și formează un singur grup. Așa sîntem astăzi toți creștinii care din diferitele colțuri ale lumii ne adunăm nu atrași de o lumină ce coboară de sus, ci de un glas care prin gura îngerilor poartă mesajul divin: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“.

Și inimile noastre inflăcărute de melodia cîntării îngeresti se ridică pline de umilință către Mîntuitorul Hristos, Căruia îi strigă: ascultă, Iisuse, în peștera ta din Betleem, suspinul omenirii întregi care așteaptă de mii de

ani să vadă stăpînind în lume pacea și buna înțelegere între oameni și care dorește să nu mai trăiască ororile înfricoșate ale războaielor.

Ascultă, Iisuse, glasul plin de lacrimi al milioanei de mame cărora de mii de ani le-au fost luați copiii din brațele lor și au fost trimiși să moară departe, pe cimpuri, sub troene și trupurile lor să putrezească cu crengile tinere, rupte de furtună.

Ai milă, Iisuse, de milioanele de oameni care așteaptă ca dreptatea propovăduită de Tine să prindă ființă în toată lumea, dragostea de oameni propovăduită de Tine să devină realitate, ca oamenii să nu mai fie împărțiți după rasă și culoare, și ca toți să fie considerați avînd aceleași drepturi a se bucura de bunurile și de bucuriile vieții.

Indură-te, Iisuse, de toate suferințele ce mai sînt încă pe alocurea în această lume și înalță pline de nădejdi de mai bine frunțile tuturor celor copleșiți de povara mizeriei și a asupririi, aducîndu-i la o viață nouă și bună, așa cum primăvara reîmbracă toată făptura de verdeață.

Milosîvește-te Iisuse, mai ales de toți cei ce cred cu tărie în Tine. Fă să se deschidă inimile lor, cum s-a deschis în piatră peștera din Betleem care Te-a primit, iar deasupra lor fă să răsară Evanghelia Ta cu pacea pe care ai vestit-o, cu steaua minunată care s-a oprit la Betleem.

Preotul VICTOR N. POPESCU

LA SFINTUL ARHIDIACON ȘTEFAN

Sîntem încă în zilele Crăciunului. Sîntem încă sub impresia marelui fapt sărbătorit acum două zile în urmă. În mintea și în inima noastră încă stăruie prea frumoasele cîntări închinatelor Nașterii Domnului și minunatele cuvinte cu care Biserica, prin Conducătorii și slujitorii ei, au întîmpinat venirea pe pămînt a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Căci în inaripate imne de slavă, într-adevăr, ni s-a arătat bucuria Nașterii Domnului și în cuvinte cu adînc tîlc s-a tîlmăcit credincioșilor noștri rostul acestui mare praznic pentru zilele noastre. Sîntem, adică, în mijlocul trăirii bucuriei creștine, în cursul marelui praznic, care a făcut începutul mîntuirii noastre.

În acest timp de deosebită bucurie duhovnicească, în acest timp de ațintire a atenției noastre asupra sărbătorii Nașterii lui Hristos Domnul, în aceste momente în care Biserica ne-a transpus mintea și inima pe planul cel mai înalt al bucuriilor sufletești: Nașterea Celui din veac așteptat, în aceste momente, tot ea, Biserica, ne smulge din toate aceste mari bucurii și ne înfățișează o altă latură a desfășurării vieții creștine, înfiripată odată cu nașterea lui Hristos.

Astăzi Biserica sărbătorește pe sfîntul martir, arhidiaconul Ștefan. *Sărbătorește pe primul mucenic al ei.*

Dacă Domnul Hristos este prima și suprema jertfă pentru mîntuirea noastră, sfîntul arhidiacon Ștefan este prima jertfă pentru Hristos. Dacă Domnul Hristos este jertfa Dumnezeui pentru om, Sfîntul Ștefan este prima jertfă a omenirii pentru Dumnezeu, în acea vreme de odrăslire a vieții creștine. Dacă Domnul Hristos a adus cerul pe pămînt, Sfîntul Ștefan a reușit — primul — să ducă în ceruri o pîrticică din pămînt.

Intreaga creștinătate ortodoxă aduce astăzi prinos de laudă Sfântului arhidiacon Ștefan, celui care deschide seria martiriului creștin. Căci jertfa omenească pentru Hristos și adevărul creștin, nu se termină cu el.

Iată, iubiți frați credincioși, pe sfântul arhidiacon Ștefan, în scurta-i dar plină de lumină viață pămîntească. După ce Biserica creștină începu să se desvolte în Ierusalim, Sfinții Apostoli nemai putînd face față singuri tuturor nevoilor apostolicești, își luară ca ajutoare șapte diaconi. Primul dintre ei — arhidiaconul — era Ștefan. Acesta, după cum spune Sfînta Carte „era plin de har și de putere și făcea minuni și semne mari în popor”. Își făcea slujba diaconiei ajutînd la predicarea cuvîntului lui Dumnezeu și mai ales, — după cum îi era și rostul — la ajutorarea celor bolnavi, la cercetarea lor, la servirea la mesele, la agapele creștine, pe care Biserica regulat le da săracilor. Își dăruise viața întreagă lui Hristos și operei sociale a Bisericii. Simțea cea mai mare bucurie a sufletului său sfînt și bun, să facă binele, să ajute pe cel nevoiaș, să-l cerceteze în suferință, să-l scoată din nevoi, salvîndu-i atît viața trupului, cît mai ales pe cea a sufletului. Însă îi era dat arhidiaconului Ștefan să nu zăbovească mult în lucrarea atît de minunată a tinerei Biserici din Ierusalim. Pentru ca Biserica lui Hristos să se întindă și să se întărească, a fost nevoie ca mulți din fiții săi să-și dea viața, după cum Insuși Intemeietorul ei, Domnul Hristos și-o dăduse. Ii era dat arhidiaconului Ștefan să se bucure de cea mai mare cinste și fericire, aceea de a primi cel dintîi dintre credincioșii Bisericii martiriul, pentru a se prezenta în ceruri, cu cununa muceniciei pe frunte.

Adeoseori, în răspîndirea cuvîntului evanghelic, avea prilej a se întîlni și a sta în discuții contradictorii cu iudeii care rămăseseră în trăirea Legii celei vechi. Mulți îl provocau la discuții aprinse, mulți încercau a-l prinde în cuvînt pe Ștefan. Dar, după cum spune tot Cartea Sfîntă, nimeni „nu putea să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care vorbea el”. Însă ura și zavistia învățătorilor Legii vechi nu voiau să se știe înfrînte, să dea înapoi. Drama osîndirii pe nedrept, cu mărturiile mincinoase împotriva Domnului Hristos, se repetă și cu Ștefan, ca și cu alții martiri creștini. Căutară, prin urmare, mărturiile mincinoase împotriva lui Ștefan, care să zică despre el că iar fi auzit rostind cuvinte de ocară împotriva Legii, împotriva lui Moisi și împotriva lui Dumnezeu. Mărturiile sînt găsite și sfîntul arhidiacon Ștefan este tîrit înaintea Soborului, unde Marele Preot îi cere lămuriri asupra învinuirii ce i se aducea. Ura clocotea în piepturile tuturor celor de față, fără măcar să rămînă impresionați de faptul că fața lui Ștefan strălucea și se arăta tuturor ca o față de inger. Și printr-o lungă cuvîntare, pe care ați auzit-o cetîndu-se astăzi în mijlocul bisericii, la Apostol, Ștefan încearcă să dovedească nevinovăția lui. Iluminatul arhidiacon nu este crezut și iertat, mai ales că începe să le arunce în față atîtea adevăruri care îl usturau. Îndreptîndu-și apoi ochii către cer, Ștefan zice: „Iată văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stînd în picioare la dreapta lui Dumnezeu”. Într-adevăr, Ștefan se simțea acum întărit; dumnezeescul său Stăpîn îl apăra, îl încuraja, era gata să-i primească sufletul și să-i dea cununa muceniciei.

Luînd ca o supremă insultă afirmația lui Ștefan, de a fi văzut chiar în momentul acela pe Fiul lui Dumnezeu în cer, — pe care ei cu ochii lor orbiți de patimă și ură nu puteau să-l vadă — tot soborul se năpusti cu un gînd asupra sa, tirîndu-l la marginea cetății, unde-l uciseră cu pietre.

E de amintit că printre ucigașii lui Ștefan, cel mai îndrjit era tînărul Saul, cel care mai tirziu, prin puterea dumnezeiască, avea să devină Sfîntul Apostol Pavel.

Iar Ștefan, primind toate loviturile, se ruga și zicea: „Doamne Iisuse, primește duhul meu“. Apoi ingenunchind a strigat cu glas tare: „Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta“. Și după aceea, ultima piatră aruncată într-insul tăindu-i ultimele cuvinte de iertare creștinească pe care o da ucigașilor săi, și-a dat duhul.

Iată, binecredincioși creștini, sfârșitul primului mucenic creștin. Eu văd însă atita asemănare între acest sfârșit și cel al Domnului nostru Iisus Hristos! Oare nu și Domnul Hristos, când era gata să-și dea viața pentru mântuirea lumii, chemând pe Tatăl său din ceruri, îi încredințează sufletul Său, zicându-I: „Părinte, în mâinile Tale îmi dau sufletul Meu“? Și când îl batjocoreau și-l chinuiau călăii, nu se ruga El de Tatăl Său din ceruri să le ierte păcatul pe care aceștia îl făceau? „Părinte Sfinte, iartă-le lor păcatul acesta, pentru că nu știu ce fac“.

Da, binecredincioși creștini, pentru toți martirii creștini, sfârșitul de pe cruce al Domnului Hristos, felul în care a suferit moartea fără să cîrtească, ba dimpotrivă, să o primească cu seninătate și să-i ierte pe cei ce-l crucificau, sfârșitul acesta zic, a fost un îndemn și o pildă.

Cine crede cu adevărat în Dumnezeu și nu are nicio rezervă față de tot ceace El cere de la un suflet creștin, poate la un moment dat să-și dea și viața pentru Dumnezeu, dacă este nevoie. Cine este convins că sufletul este mai mare decît lumea aceasta toată, cine crede că dincolo ne așteaptă o altă viață și cine dorește această viață de veci, poate să ajungă la martiriu dacă este nevoie. Convingerea adîncă religioasă, deci, a făcut să avem un sfînt martir Ștefan și atîția alții al căror nume și număr stă scris acolo sus, în Cartea Vieții.

E timpul să amintim că această dragoste pentru Hristos și convingere religioasă a odrăslit nu numai atunci, în primele secole ale creștinismului, dar și mai tirziu, pînă aproape de zilele noastre. E în memoria noastră a tuturor — și aceasta face mîndria Bisericii noastre — că acum aproape 250 de ani, un Constantin Brîncoveanu murea tot pentru credința creștină. Iar în toamna aceasta, Biserica noastră romînească a trecut în rîndul sfinților, mucenici romîni din Ardeal, care și-au dat viața pentru credința ortodoxă.

Dacă sărbătorirea unor sfinți ne îndeamnă la smerenie, la rugăciune, la iubirea aproapelui, la milă, la cinste, la muncă, la curățire sufletească, sărbătorirea sfinților martiri, în frunte cu sfîntul arhidiacon Ștefan ne inspiră și ne îndeamnă la curaj, la bărbăție, la jertfă. Pentru că, dacă astăzi nu ni se mai cere deloc jertfa trupului, jertfa vieții noastre fizice pentru credință, — fiecare fiind liber să creadă în Dumnezeu și să pacticăm în deplină libertate credința noastră creștină — avem totuși și noi ceva de jertfit. Avem de jertfit înclinările spre păcat. Avem de jertfit dorința de a trăi o viață ușurată, o viață de plăceri. Avem de înfrînat pasiunile de tot felul, pe cele care ne duc la păcat. Avem de luptat cu toate ispitele care ne provoacă pierderea sufletului, moartea acestuia. Avem nevoie de jertfă, de bărbăție, de martiriu, pentru a crea în noi omul nou, pentru care a venit Domnul pe pămînt: omul sobru, cinstit, muncitor, respectuos, curajos, iubitor de pace, iubitor de Dumnezeu și de oameni, credincios. Avem nevoie ca fii ai lui Dumnezeu și ai Bisericii Sale de jertfă și eroism, pentru ca să luptăm împotriva vîștiului și să ne înzestrăm sufletul cu virtuțile creștine, pentru ca în felul acesta „să cucerim viața veșnică la care am fost chemați“. Desigur că toți vom fi de acord a mărturisi că a-și da viața pentru credință este mult mai greu decît a crea în tine — luptîndu-te cu păcatul — omul cel nou. Dar dacă martirii și eroii sînt în admirația tuturor, nu mai puțin sînt

eroi, cei care, minăți de o adincă convingere religioasă, se luptă pentru a dobîndi viața în lumea cea fără de sfîrșit.

Acest eroism și această singură jertfă o cere Biserica cu insistență astăzi de la fiii săi.

Iubiți frați, vom pune în cumpănă o viață de cîțiva ani de plăceri inutile, ridicole și citeodată josnice, de plăceri mincinoase, cu idealul înalt și sfînt: trăirea cu Hristos Domnul și cu Sfinții Săi, în veci? Să nu fie!

Sfîntul arhidiacon Ștefan, întiul mucenic al Domnului Hristos, să ajute prin rugăciunile sale tuturor celor ce doresc și se străduiesc să capete mîntuirea, de care Dumnezeu pe toți să ne invrednicească, amin.

Preotul P. F. ALEXANDRU

RESPECT ȘI GRIJĂ PENTRU CASA DOMNULUI

Infățișarea dinăuntru și dinafară a bisericii nu este indiferentă pentru cel care o cercetează, nici pentru cel care doar trec pe lingă ea. Locașurile de cult au fost totdeauna clădiri mărețe prin proporțiile și prin decorarea lor; sînt pînă azi edificii din cele mai impunătoare și mai admirate. Albuțele și cărțile ilustrate cu «minunile» arhitectonice și artistice ale lumii cuprind numeroase biserici, temple și moschel. Toate marile religii au produs capodopere de arhitectură și de artă. În fruntea lor stau fără îndoială cele creștine din toate epocile. Confesiunile și stilurile s-au întrecut în tehnica, ornamentația și îmbogățirea edificilor bisericesti și au creat monumente care vor onora și stimula totdeauna genul omenesc.

Acest lucru este foarte firesc. Prin ideea și prin sentimentul cu care sînt ridicate, prin semnificația și destinația lor, locașurile de cult sînt vrednice de a fi cele mai frumoase opere ce poate realiza omul. Servind manifestării sublimului sentiment religios și trebuințelor sufletești legate de pietate, ele trebuie să predisună la adorare, la înălțare sufletească, la meditație, la rugăciune.

Deși cultul creștin nu este legat de loc de forme, de materii și de podoabe, în măsura unor alte culte, fiind mai spiritual, mai personal și mai intim decît toate celelalte, sub aspectul lui public, în care este în mod necesar și prin excelență comunitar, el se desfășoară în cadrul solemn, înălțător și îmbietor al bisericii: în cuprinsul și atmosfera ei se realizează comunitatea de credință, de dragoste și de nădejde creștină, în prezența lui Iisus Hristos euharistic, în comuniune cu îngerii, cu sfinții și cu toți ceilalți credincioși din lumea toată. Prin ceea ce reprezintă și realizează cultul, biserica aduce «cerul pe pămînt», cum prea bine a gîndit adîncul și evlaviosul Serghie Bulgakof.

Imagine a cosmosului ceresc și pămîntesc, biserica reprezintă locul special și sfînt al adorării publice a lui Dumnezeu și al prezenței Mîntuitorului lumii, în tainică uniune cu slujitorii și credincioșii Săi: trupul lui Hristos reconstituit în capul și mădularile care îl formează. Cu această menire sacră și mîntuitoare, biserica nu este o clădire oarecare, ci este casa rugăciunii și a lui Dumnezeu. Mare sau mică, bogată sau simplă, ea are valoarea scopului său sfînt. Deși prețul ei nu este cel material și văzut, ci cel spiritual, este legitim și necesar ca ea să fie dorită cît mai mare, ca și cum ar trebui să cuprindă pe toți oamenii; cît mai frumoasă, mai împodobită și mai bine înzestrată, ca pentru a corespunde nobleței sentimentului religios și a spori intensitatea lui, cît mai solidă și mai bine păstrată, ca pentru a dura cît lumea. Omul este susceptibil de impresii, de influențe, de sugestii și de îndemnuri care îl dispun sufletește, — și infățișarea locașului de cult contribuie la crearea atmosferei potrivite cu manifestarea sentimentului religios, cu transpunerea sufletească în lumea cea de sus.

Forma și dimensiunile bisericilor, condițiunile în care se ridică și se întrețin, nevoia de a le asigura trîlnicie și spațiu, faptul că în biserică oamenii intră și rămîn așa cum vin de afară, îmbrăcați și încălțați după anotimp, fumul produs de arderea

luminărilor și a tămii, praful care se ridică, riscul de incendiu, greutatea de a folosi o pardoseală de lemn, fac anevoioasă păstrarea bunei înfățișări și perfecte curățenii a locașului de cult.

Biserica nu poate avea de aceea înfățișarea unui cămin familiar, a unui salon sau a unei săli de spectacol, unde se asigură ornamentație, lumină, temperatură potrivită, tehnică și comodate încălzitoare. Dincolo de orice posibilități arhitectonice și ornamentale, biserica trebuie să păstreze o anumită sobrietate, simplitate și seriozitate, potrivite cu caracterul ei de locaș sacru și public.

Și totuși, în simplitatea și în gravitatea sa, biserica trebuie să fie frumoasă, plăcută și atrăgătoare. Condițiile de lumină, de temperatură, de ședere, de vedere, de auzire: toate influențează dispoziția credincioșilor și toate trebuie avute în vedere la ridicarea bisericilor și la întreținerea lor. Spațiul interior și forma lui, așezarea ferestrelor, pictura, mobilierul, obiectele, ordinea interesează ochii asistenților, așa cum sunetul zgomotos sau melodos dinăuntru sau dinafară interesează urechea. Nu numai obiectele, ci și oamenii — slujitori sau credincioși — atrag și impresionează privirea și auzul celor de față. Un locaș în care una sau alta lasă de dorit, nu asigură atmosfera de înălțare sufletească, proprie și necesară meditației și rugăciunii. Este adevărat pe de altă parte, că aceia dintre credincioși care doresc și știu să se concentreze sufletește nu se turbură ușor de ceea ce poate distra atenția lor.

Este bine totuși, oricât ar putea credincioșii să-și stăpânească gândurile și curiozitatea, ca să lipsească din biserică motivele risipirii sufletești și ca totul să contribuie la predispunerea lor spre evlavie, spre reculegere, spre liniște interioară și spre rugă.

O biserică — cu aspect de catacombă, de capelă mortuară sau de locaș învechit și neglijat, în care nu este asigurată curățenia și ordinea, nu atrage, nu încălzește. Pictura afumată, pereți pătați, crăpați sau cojiți, geamuri sparte sau murdare, pardoseală nemăturată și nespălată, paianjeni, șefșnice strimbe, pline de ceară sau infundate de luminări arse, covoare sau preșuri rupte sau pătate, nu mângie ochii credincioșilor și nu recomandă laudei pe slujitorii ei. Dimpotrivă, o biserică bine ornduită, curată, înzestrată cu cele necesare, în bună stare și înfățișare, este primitoare și predispuie sufletește la rugăciune.

Faptul că stilul bisericesc și pictura bizantină, mai ales când nu este de bună calitate, dau locașului de cult aspect ieratic, arhaic, sever și oarecum rece, face ca ea să nu fie la fel de atrăgătoare pentru toate temperamentele și stările sufletești. Zidurile groase, ferestrele mici, înguste și ridicate sus, fondul închis, lumina redusă, vechimea locașului și a mobilierului, coloane care împiedică în parte vederea; străni prăfuite, stofe sau pinze decolorate, icoane și obiecte disproporționate sau inestetice, contribuiesc la crearea unor impresii care nu îmbie pe toți la reculegere.

Forme, așezare și colori aparțin însă mai mult sau mai puțin stilului Bisericii Ortodoxe. Ele nu împiedică înălțarea sufletului spre Dumnezeu — și numai firi curioase, cărora le lipsește nu estetica bisericii, ci adevăratul sentiment religios, le-ar putea invoca drept motiv pentru necercetarea bisericii. Un aer religios este necesar locașului de cult, și Biserica Ortodoxă îl posedă în însăși înfățișarea și întocmirea sa interioară. Un locaș cu aspect de sală de întrunire, care ar îndeplini condițiile dorite de spațiu, de lumină, de căldură, de ședere comodă, cum sînt de regulă cele ale altor confesiuni sau ale unor secte, nu are aparența proprie manifestării sentimentului religios ortodox. El este mai potrivit pentru un scop didactic, ca o sală de școală sau de conferințe, decît pentru crearea momentului psihologic al rugăciunii.

Cultul liturgic, concentrat în jurul sfintei jertfe a Mîntuitorului, urmărește nu doar un scop didactic, prin edificarea credincioșilor în cele religioase-morale, ci și mișcă și înalță sufletește, crează emoție religioasă și intensifică sentimentul religios — și firesc ar fi să producă stări de extaz, de înduioșare, de euforie sufletească în credinciosul aflat în fața lui Dumnezeu și asistînd la drama zguduitoare a mîntuirii. Simbolismul iconografic, ca și frumusețea și bogăția cultului ortodox, desfășurat în cadrul misteric al locașului, dispun sufletește la crearea stării de emoție, necesară înălțării inimii și rugăciunii.

Nu numai ceea ce ține de stilul și de ornamentația bisericii poate explica lipsa de emotivitate a unor credincioși de temperament mai puțin sentimental, ci și ceea ce ține de felul în care biserica este îngrijită și întreținută de slujitorii ei — și aceasta anume ne interesează mai mult aci. O așezare potrivită a obiectelor, ordinea, curățenia, împodobirea cuvenită și discretă a locașului cu lucruri compatibile cu menirea lui, lumini, flori — acestea ajută să pară frumoasă și primitoare chiar o biserică mică, veche și simplă. Aspectul locașului trebuie să dovedească grija ce se poartă pentru buna lui întreținere. Mai ales dacă biserica este veche, făcută de ina-

ințașii noștri așa cum au putut, ea trebuie ținută cu cea mai mare grijă: aceasta cade în datoria noastră, a celor care ne folosim de ea, slujitori și credincioși ai ei.

Este știut, în această privință, că nu toate bisericile dovedesc că rivna casei Domnului mănincă pe slujitorii și credincioșii lor. Dacă reparații mai mari, spălarea picturii, înlocuirea mobilierului, procurarea de noi veșminte sînt lucruri costisitoare, legate uneori de formalități, întreținerea curățeniei și a ordinii în primul rînd sînt relativ ușoare și sînt indispensabile oricărui locaș de cult, oricît de vechi, mic sau modest ar fi. Așa cum o îmbrăcăminte veche este cuviincioasă și face bună impresie despre cel care o poartă, dacă este curată și reparată, se prezintă plăcut ochiului o biserică în care grija și mîna omului face tot ce trebuie pentru buna ei înfățișare.

Dorința de a ingenunchia, de a ședea într-o strană, pe scaun sau pe bancă — dacă sînt — de a pune eventual pe ele un lucru purtat de credincioși, dorința de a săruta icoanele, crucea, Sf. Evanghelie, de a primi anafora sau Sfînta Impărtașanie, cer loc și lucru curat, vizibil curat. Străni, scaune, bănci, mese sau obiecte rupte sau cu defecte, cu spărturi sau cu cuie ieșite în afară, cu picioare nefixate, produc neplăceri. Praful, apa, uleiul, ceara, noroiul, pe jos sau pe obiecte, atinse sau doar văzute, provoacă o firească neplăcere, de nu chiar repulsivă.

Luminii orbitoare, așezate într-un loc spre care privirea credincioșilor este obligatorie sau firească, obosesc. Geamuri sparte și uși deschise fac curent. Zgomotul produs de scriștiiul sau de lovirea ușilor, de căderea scaunelor, a cărților sau altor obiecte, este enervant. Chiar căderea agitată, răsunătoare, cu fum mult sau cu scînteie, ca și mișcările și gesturile grăbite, teatrale, stîngace, nepotrivite cu locașul și cu cultul în general, atrag atenția și pot sugera gînduri care abat de la rugăciune. Preșurile sau covoarele, a căror margine este îndoită, întoarsă în sus sau în jos, împiedică la mers, ca și tabla pe care sînt așezate uneori sfeșnicile, dacă are marginea ridicată. Sobe, coșuri sau luminări care scot fum sînt supărătoare, candelarele care plîile, sau care sînt atîrnate prea jos, pupîtrul Iconostas, prea înalt, nu sînt practice.

Scări, mături, coșuri, găleți, lazi, cutii, sticle, vase, lucruri vechi, preșuri de prisos, obiecte a căror prezență nu este necesară în biserică în timpul cultului, trebuie să fie îndepărtate sau așezate în alt loc — și acolo în ordine și bună păstrare. Nici un obiect nu trebuie să stea fără rost și fără loc potrivit în biserică, nimic nu trebuie să împiedice mersul, trecerea sau vederea. Dulapurile cu cărți, lăzile cu combustibil, cu luminări sau cu resturi de luminări trebuie să fie curate și potrivit așezate.

Ceea ce este recomandabil pentru toată biserica este cu atît mai mult pentru partea ei cea mai sfîntă, care este altarul. Nu este nici fals nici neștiut dacă spunem că personalul bisericesc nu are totdeauna toată grija pentru cea mai bună înfățișare a sanctuarului bisericii, unde Iisus Hristos este prezent în tainica sa realitate euharistică. Inspecțiile protopopești sau arhieresti descoperă uneori insuficiența ordinii și curățeniei, obiecte nepotrivite sau inutile Sfîntului Altar și mai ales Sfîntei Mese, precum și lipsa unor lucruri, dimpotrivă, trebuitoare. Obiecte de uz personal sau ne-liturgic, hîrtii, cărți, însemnări, bani — cîte odată — stau la loc necuvenit. Nu îndrăznesc a presupune că s-ar putea găsi cumva în Sfîntul Altar lucruri cerute de gusturi sau de plăceri al căror loc nu este nicidecum acolo, ca de exemplu cele obișnuite fumatuului.

Ordinea și curățenia trebuie să fie desăvîrșite și permanente în Sfîntul Altar. Dacă în restul bisericii, unde stau credincioșii, păstrarea curățeniei este mai grea, în Sfîntul Altar, unde nu intră decît personalul de serviciu, ea se poate menține totdeauna. Fiecare lucru trebuie să fie pus la locul lui, în bună stare și bine păstrat, plăcut la vedere și ușor de găsit. Sfînta Masă nu trebuie să fie încărcată cu nimic ce nu poate să stea acolo; pe ea nu pot să stea decît cele ce aparțin strict cultului și Sfîntului Altar. Obiectele personale și bisericești, care pot fi necesare preotului sau cultului în altar, trebuie puse în alt loc. Cele spuse pentru Sfînta Masă se înțeleg și pentru Proscomidie. Nimic străin și nepotrivit acestui colț sacru al pregătirii Sfîntei Jertfe nu trebuie să stea acolo.

Mobila strict necesară, care se poate așeza în Sfîntul Altar, trebuie să fie proporționată cu spațiul și cu scopul și așezată în așa fel, încît să nu împiedice mișcarea preotului și a personalului bisericesc. Forma și înfățișarea ei trebuie să fie de asemenea potrivite cu locul unde se găsesc, buna lor folosire și închidere trebuie să fie asigurată. Dacă se pun lucruri deasupra sau dedesubtul ei, trebuie observată ordinea și curățenia. Trebuie evitat a face din Sfîntul Altar depozit de luminări arse, de hîrtie, de sticle, de tablouri, de scaune, de sfeșnice, de preșuri sau de obiecte scoase din uz. Toate lucrurile — repetarea nu este de prisos — trebuie să fie deci în bună stare, curate, cu grijă așezate și ținute în desăvîrșită bună prezentare. Ușile care nu se închid sau se deschid greu, trebuie să aduse în stare de funcționare normală. Perdeaua

ușilor împărătești trebuie să fie totdeauna întreagă, curată, să se poată trage sau ridica și lăsa ușor. Covoarașul sau impletitura de papură așezate în fața Sfintei Mese trebuie să fie curate și în bună stare. Cărțile ținute în Sfântul Altar trebuie să aibă locul lor anumit și să fie așezate în ordine.

Cărților bisericii în general li se cuvine o atenție și o purtare de grijă deosebită, care din nefericire nu este totdeauna observată. Scopul căruia slujesc, valoarea lor materială și spirituală, raritatea unora din ele și greutatea cu care se procură, obligă personalul bisericesc la mai mult decît atenție și grijă: la respect în mînuirea și în păstrarea lor. În unele biserici, dacă nu în multe, se găesc cărți în rea stare: rupte, pătate, cu lipsă de coperte sau de file. Dacă pentru unele cărți aceasta se explică, prin vechimea și multa lor întrebuințare, altele se deteriorează și prin neglijența cîntăreților, mai ales prin aceasta.

Pentru a se menține întregi și în bună stare, cărțile trebuiesc așezate ușor la locul lor de păstrare, sau pe strană, deschise fără grabă, ferite de picături de ceară sau de apă, de umezeală, de ulei, de soare. Sînt cîntăreți care le aruncă nepăsători unde se întîmplă, nu le țin în ordine într-un anumit loc, unde să se poată găsi ușor întotdeauna, le pătează, le pică, îndoiesc mult filele, le rup sau le lasă să se rupă, să cadă, nu pun la locul lor filele desprinse din carte. Unii au obiceiul neserios și condamnable de a-și scrie numele pe cărțile bisericii — și nu odată —, chiar și peste textul de citit sau de cîntat, de a face pe ele diferite însemnări sau socoteli. Această slăbiciune, care la unii este o adevărată manie, urîțește, strică și profanează cărțile cultului divin. Ea arată lipsă și de bun simț și de bună cuvință și de respect pentru lucrurile bisericii, pentru cele cu care cîntărețul lucrează mai mult. Cărțile de cult nu sînt ale cîntărețului, ale paracliserului sau ale credincioșilor, nu sînt nici ale preotului: ele sînt ale bisericii și ale menirii lor, sînt sacre ca și biserica și ca menirea ei. Între obiectele bisericii, cărțile sînt din cele mai vrednice de respect, și din cele mai vătămătoare prin întrebuințarea lor neglijată. Uzarea lor într-un timp mai îndelungat este firească, dar unele se strică înainte de vreme, din cauza relei păstrări și a nesăvîrșirii la timp a micilor reparații posibile, ca lipirea filelor.

Din păcate, unele condițiuni în care se prezintă și se pot păstra și folosi cărțile de slujbă nu sînt cele mai bune pentru ținerea lor în bună stare. Cărțile mari sînt prea groase și grele și nu se pot așeza totdeauna bine pe pupitrul cîntărețului. Multe pupitre au fețe înguste și marginea pe care se reazemă cărțile în partea de jos este mai mică decît grosimea cărții. Greutatea cărții trage în jos partea care depășește marginea pupitrului, legătura cărții se slăbește, cartea poate cădea ușor. Fiind necesare pentru serviciul de la strană mai multe cărți deschise în același timp, ele se îngrămădesc, fără a putea încăpea cîte una pe fiecare latură a pupitrului și uneori cad. Căderea este una din cauzele ușoarei stricări a cărților de ritual.

Nevoia de a folosi unele cărți, citiri sau cîntări aflate în diferite locuri ale cărții, face pe cîntăreți, în interesul de a le găsi ușor, să îndoiască filele, iar filele mult îndoite se murdăresc și se rup. Catavasierul, care este cartea cea mai mult folosită la strană, este de regulă și cea mai uzată. Cărțile pot cădea — și uneori cad — nu numai de pe pupitrul unde se așează pentru citire și cîntare, ci și de pe strana, fereastra sau locul unde se așează pentru păstrare, dacă nu sînt bine așezate, sau dacă se trag cărți deasupra cărora sînt puse altele, fără a fi ridicate sau bine ținute acestea.

Pentru înlăturarea unor neajunsuri este necesar să se ia — și se pot lua unele măsuri, unele privitoare la tipărirea și la legarea cărților, altele privitoare la buna lor păstrare în biserică. Pe de o parte, se poate reduce cu ceva formatul cărților mari, Octoih, Triod, Pentocostar, Minee, — folosindu-se la tipărirea lor o literă puțin mai mică decît cea folosită pînă acum, cum este de exemplu cea a Apostolului, a Psaltirei sau a Cazaniei; pe de alta, se poate modifica oarecum pupitrul cîntărețului, dîndu-i-se forma și mărimea potrivită pentru buna așezare și mînuire a cărților, precum și buna lor păstrare. O literă cu puțin mai mică decît cea actuală nu îngreuează citirea și cîntarea; în cărți mai mici și mai mult folosite, cum sînt Catavasierul și Ceaslovul, litera este mică și totuși ele se pot citi destul de ușor. Serviciile religioase de noapte, cum sînt ale Paștilor și Invierii Domnului, se pot tipări desigur cu literă mai mare, din cauză că se săvîrșesc la lumină slabă.

Pentru însemnarea și ușoara găsim a locului diferitelor cîntări și citiri necesare la același serviciu, se pot fixa la cotorul cărții, la legat, cîteva panglicute înguste, de culori deosebite, pe care cîntărețul să le poată așeza la fila cîntărilor și lecturilor necesare și cu ajutorul cărora să poată deschide ușor, la trebuință. S-ar înlesni de asemenea folosirea și cruțarea unor cărți, dacă s-ar repeta la flecare glas, de exemplu în Catavasier, stihurile necesare la cîntarea stihurilor, pentru ca ele să nu se

se mai caute la glasul întâi, unde cartea se uzează în chip firesc și inevitabil. Același lucru se poate spune despre alte cîntări, cum sînt trobarele tip din Minee, pentru diferite categorii de Sfinți, sau unele citiri. Reproducerea lor de fiecare dată — la glasuri, zile sau servicii diferite, — nu face să crească volumul decît cu cîteva file. În schimb, cartea se poate păstra mai bine și mai mult. Greutatea cu care se tipăresc și cu care se procură cărțile de slujbă este un motiv serios pentru a găsi și a folosi orice mijloc de a prelungi rezistența și durata folosirii lor în biserică. Propuneri se pot face și altele; s-ar putea de exemplu lua sugestii din tehnica și înfățișarea unor cărți similare romano-catolice. Eu mă mulțumesc să atrag atenția în deosebi asupra acestor stări de lucruri, a căror îndreptare stă în puțința preoților și a personalului bisericesc subaltern.

Unele cărți ajung a nu mai fi recunoscute și folosite. Cartea bisericească trebuie să se impună însă respectului nu numai prin cuprinsul și slujirea ei, ci și prin aspectul ei frumos și prin buna ei stare. Dacă cele de la strană sînt oarecum ferite de vederea celor mulți, alte cărți, ca acelea care sînt folosite pentru cîntări sau citiri în mijlocul bisericii sau în afară de altar și de biserică, sînt expuse vederii tuturor credincioșilor și fac rea impresie dacă nu se găsesc în bună stare.

Cărțile de slujbă cuprind cuvîntul lui Dumnezeu, învățătura și rugăciunea Bisericii. Ele sînt tezaure de adevăruri dogmatice și morale, fîntini de înaltă simțire religioasă. Ele nu se tipăresc pe orice hîrtie, cu orice literă, în orice formă, ci cu material și în forme alese. Cartea bisericească se bucură de mare încredere și prestigiu în fața credincioșilor. Se știe că ei țin mult ca slujba să se săvîrșească întocmai după carte și că de exemplu Cazania are pentru ei o autoritate mai mare decît cuvîntul liber al preotului sau decît o carte de predică.

Acest respect pentru carte este îndreptățit și este avantajos pentru Biserică. Este bine, de aceea, ca și cartea de ritual să se prezinte cit se poate mai bine și de la tipar și de la legat și din grija personalului bisericesc. Preoții și inspecțiile ar trebui să dea o mare atenție stării și păstrării lor, și ar fi bine să nu se pună în circulație decît cărți legate, bine legate.

O grijă specială se cuvine între cărțile de la strană, Apostolului. El cuprinde scrisul Sfinților Apostoli, care au scris și cuvîntul dumnezeesc al Evanghellei, și face parte din Sfînta Scriptură a Noului Testament. Cîntea și autoritatea lui sînt deci mai mari decît ale celorlalte cărți de slujbă, care, spre deosebire de Apostol, fac parte din Sfînta Tradiție. Se cuvine de aceea ca înfățișarea și păstrarea Apostolului să fie mai îngrijită și mai impunătoare decît a celorlalte cărți de strană. Este îndreptățită, în această privință, propunerea făcută în Biserica Greacă de un profesor, de a se păstra Apostolul în Sfîntul Altar și de a se preda cîntăreților de către preot numai la vremea citirii. Un loc de păstrare trebuie asigurat tuturor cărților de slujbă, și o ordine bine ținută în acest loc. Pe ele nu trebuie să se așeze nimeni și nimic.

Buna rînduială se impune observată în toate ale bisericii și ale cultului divin. Pe lângă curățenia și ordinea materială, trebuie păstrată curățenia și ordinea morală. Aceasta este tot atît de necesară, ba chiar mai necesară decît cea materială. Credinciosul se simte bine, se reculege și se roagă chiar într-o biserică veche, afumată, strîmtă, dacă nimic nu turbură ochiul și urechea sufletului lui. Dimpotrivă, îl poate lăsa rece sau îl poate nemulțumi o biserică nouă, mare și frumoasă, dacă cel care o servesc și o cercetează nu au sentimentul și atitudinea cuvenită sfîntului locaș și cult, nu edifică prin prezența lor.

Serviciul divin trebuie săvîrșit în deplină liniște și ordine. El este act de adorare, de rugăciune, de meditație, este manifestarea credinței și a evlaviei. Tot ce poate distra, surprinde, turbura sau incomoda, abate atenția, intrerupe gîndul și îndispune. Credinciosul trebuie să se poată concentra și înălța. Un creștin, în momentele rugăciunii, își îndreptează gîndurile, simțirea și dorințele de la tot ce îi inconjoară de aproape sau de departe, stă singur cu sine înaintea lui Dumnezeu, cu sufletul său, cu păcatele sale, cu dorințele, cu smerenia sa, în rugăciune mintală, tăcută, cunoscută numai lui și lui Dumnezeu.

Credincioși trebuie să urmărească actele de cult cu atenție și dispoziție religioasă, cu participare sufletească, cu conștiința și înțelegerea semnificației lor. Oamenii neatenți, distrași, turburați nu pot să facă aceasta.

Sînt credincioși care nu stau la loc potrivit și care împiedică trecerea altora, care au o ținută sau o atitudine ce atrage și risipește atenția celorlalți, care nu se îmbracă potrivit locașului de cult, bărbați care stau cu mințile la spate sau în buzunare, femei gătite ca pentru un spectacol, persoane care conversează în timpul ser-

viciului divin, asistînd de formă și absente la săvîrșirea lui. Pe unii credincioși, sau așa zicînd, îi interesează doar o anumită latură a cultului: cîntarea corului, a unui preot sau diacon cu voce frumoasă, fără preocuparea rugăciunii. Pe alții îi interesează cultul în general ca spectacol și îl apreciază estetic și formal.

Necesitatea sufletească a rugăciunii n-o simt toți, sau nu cu aceeași intensitate de sentiment religios. Unii sînt trecători prin biserică, intrați pentru puțin, ca din curiozitate sau de formă; alții întîrziată, alții grăbiți, alții mai mult sau mai puțin indiferenți. Credincioșii trebuie să formeze sufletește o comunitate de credință, de evlavie și de rugăciune. Ei trebuie să se unească în simțire, în gînd și în atitudine religioasă. Deosebirea de atitudine se observă și strică armonia comunității cultice.

Adunarea credincioșilor trebuie să cunoască și să păstreze disciplina cultului. Fiecare trebuie să se gîndească la liniștea și la ordinea necesară rugăciunii publice și individuale, să cunoască succedunea și importanța actelor de cult și datoria de fiecare moment cultic a credincioșilor: cînd să se așeze pe scaune, cînd să se ridice de pe scaune sau din străni, cînd se dă preotului ofranda liturgică la Sfîntul Altar, cînd să se închine la icoane. Sînt credincioși care caută pe preot în timpul serviciului divin, la moment nepotrivit, pentru a-i comunica ceva sau a întreba despre timpul săvîrșirii unor servicii religioase în biserică sau acasă. Unii se adresează cîntărețului cu întrebări asemănătoare, silindu-l să întrerupă cîntarea și să întrebe la rîndul său pe preot.

La săvîrșirea unor Sfinte Taine, ca botezul și mai ales nunta, uneori chiar la săvîrșirea serviciului înmormîntării sau a parastasului la zile de aglomerație neobișnuită, cum sînt sărbătorile mari, se produce de regulă o atmosferă de voieșie, de zgomot, de neatenție. Preoții trebuie să impună liniște, cu demnitate și prudență.

Locul și felul în care stau credincioșii în biserică are importanța sa pentru buna prezentare a adunării de cult. Regula cere ca bărbații să stea pe partea dreaptă, iar femeile pe partea stîngă a bisericii, dar ea nu se observă totdeauna, și uneori nu se poate observa. Femeile sînt mai numeroase decît bărbații și vin uneori cu soții lor sau cu copii. Credincioșii care cîntă în biserică, femeii și bărbații, trebuie să se apropie de strana unde se află cîntărețul care conduce cîntarea comună. Persoanele mai friguroase caută iarna loc lîngă sobă. Dorința de a aprinde luminări la sfeșnice, de a se ruga înaintea icoanelor, de a da «liturghie», fac pe lîngă altele, ca bărbații și femeii să treacă unii în spațiul altora. Dar nu aceasta strică ordinea, ci doar felul în care se face, dacă adică nu se observă în toate rîndul, ordinea și liniștea.

Prezența copiilor prea mici este uneori zgomotoasă. Insoțitorii lor sînt datori să-i liniștească, dar nici credincioșii nici preoții nu trebuie să manifeste neplăcere pentru zgomotul produs. În orice caz de turburare a liniștii în biserică, trebuie să se dea faptulul cît mai puțină atenție vizibilă și să se procedeze la restabilirea liniștii cu tact și cu bunătate. În acest scop, este de preferat să se lase zgomotul ca și neobservat, privirea credincioșilor sau tăcerea de cîteva secunde a preotului fiind de ajuns ca să impună liniște.

Este datoria preoților ca să atragă la timp potrivit atenția credincioșilor asupra atitudinii și datoriei lor în biserică; este de asemenea datoria lor ca să dea în această privință exemplu. Unii slujitorii ai bisericii nu păstrează atitudine cucernică de reculegere, liniștea și ordinea convenită cultului. Convozierile lor, uneori în contradictoriu, auzite în afară de Sfîntul Altar, unele gesturi necuvenite, atitudini nepotrivite, nu sînt edificatoare pentru credincioși. Mișcări și cuvinte agitate, ton ridicat, observații făcute personalului bisericesc sau unor credincioși, ieșirea nepotrivită din Sfîntul Altar, căderea grăbită și precipitată, întoarceri brusce, intrarea și șederea fără vizibil respect în altar, atrag atenția credincioșilor, irită și nu contribuie la crearea atmosferei de reculegere.

Biserica și cultul ortodox sînt pline de simbolism și de sensuri religioase. Perceperea lor cere meditație, gîndire îndreptată spre cele de sus, concentrare sufletească. În mijlocul celorlalți și cu ei împreună, dar fiecare în parte, pentru sine, credincioșii trebuie să-și asigure liniștea, retragerea, singurătatea în care să se roage, ca și cum n-ar fi într-o mulțime, în care se aude vorbire și se vede mișcare. Preoții trebuie să ridice pe credincioși de la privirea celor văzute și de la auzirea celor vorbite și cîntate la cele nevăzute și neauzite, în sfera nematerială a duhului, acolo unde se simt și se înțeleg marile realități spirituale, unde se retrăiește intens, sentimentul religios. Aceasta presupune grijă, pricepere și stăruință în catehizarea credincioșilor, și nu trebuie niciodată uitat că nu ajunge singur cuvîntul și că nu orice cuvînt impune credincioșilor atenția și atitudinea dorită. Ca orice sentiment, pietatea se comunică; se comunică de la altar la credincioși. Slujitorii Bisericii trebuie să fie pîdă în toate. Cucernicia, pacea sufletească, rîndă casei Domnului trebuie să radieze în biserică din altar, de la slujitorii lui.

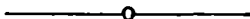
Este bine să se știe că în bisericile altor confesiuni credincioșii și slujitorii dau locașului cultului un respect care se impune și credincioșilor de alt rit. Între cele ce avem de învățat de la alte Biserici, ai căror credincioși sînt în general mai bine catehizați, este și spiritul de ordine și de disciplină păstrat în timpul serviciului divin. Nu trebuie uitat că în bisericile noastre intră uneori credincioși ai altor culte, dornici să cunoască înfățișarea interioară a bisericii și desfășurarea cultului nostru, să audă muzica noastră bisericească sau predica preotului. Pentru aceștia, Biserica Ortodoxă se recomandă sau nu respectului lor prin ceea ce văd și aud în locașul de cult ortodox.

Cercetarea bisericilor noastre poate interesa, atrage și câștiga simpatizanți sau chiar aderenți; poate dimpotrivă, să producă dezamăgire și să dea motiv de critică; ce e mai rău, poate nemulțumi și îndepărta chiar pe unii din credincioșii noștri. Psihologia religioasă are logica și sensibilitatea ei și trebuie să se țină seama de ea. Fină la înțelegerea temelurilor dreptei credințe a Bisericii Ortodoxe, interesează pe mulți ceea ce cade direct sub simțurile lor. Impresia se formează mai ușor decît convingerea și ține pentru mulți loc de convingere, sau cel puțin o ajută s-au o împiedică să se formeze.

Sînt popoare care s-au convertit mai ales prin cult; este cunoscut în această privință farmecul serviciului divin săvîrșit la Bizanț, precum și succesul pe care l-au avut unii episcopi misionari apuseni, în evul mediu, prin desfășurarea fastuoasă a aparatului de cult. Așa cum cultul poate să convertească, poate și să îndepărteze de la Biserică, atunci cînd este unit cu abuzuri sau cu nereguli. Reforma religioasă din secolul XVI a fost un protest violent contra unor practici cultice criticabile, iar ca un ecou îndepărtat al Reformei, neoprotestanții continuă încă să critice cultul bisericesc pentru ceea ce li se pare că este greșeală sau abuz.

Preoțimea noastră este datoră să dea toată atenția locașului și cultului, controlîndu-și și conformîndu-și totdeauna ținuta, cuvîntul și slujirea cu regula Bisericii Ortodoxe, cu spiritul ei și cu interesele ei religioase. Respectul și grija preoților pentru biserică și pentru serviciul divin, atît de frumos, de înălțător și de instructiv, se vor comunica de la sine credincioșilor, iar aceștia se vor uni cu slujitorii lor în credință, dragoste și în rîvna casei Domnului.

Prof. TEODOR M. POPESCU

POVESTE VECHĂ DESPRE MOȘ CRĂCIUN

Înfățișarea lui Moș Crăciun a rămas pentru mine aceeași, din vîrsta fericită a copilăriei mele.

Pe atunci nu ajunseseră în satul meu ilustrațiile acelea, cu un Moș Crăciun revoltător de rumen și voinic, sau cu un Moș Crăciun neputincios, încovoiat sub povara sacului miraculos, cu obrajii roșii de ger, cu barba și mustățile răvășite de crivăț, cu mîinile înghețate pe toiașul noduros, făcîndu-și anevoie loc printre troienii mari de zăpadă. O asemenea arătare din ilustrație dacă s-ar fi intruchipat a avea, nu ar fi putut decît să ne sperie.

Pentru noi copiii, Moș Crăciun era așa cum îl prinsesem din poveștile pline de farmec al mamei. Iar în poveștile mamei, Moș Crăciun apărea dumnezeesc de frumos, o închipuire albă, de vis, cu plete cuvloase și barbă colilie, cu suflet plin de bunătațe și inimă darnică.

Pentru Moș Crăciun învățam să mă închin, să spun poezii și rugăciuni și mai ales să cînt colinde. Numai știînd să răspund la întrebările istețe ale moșului, dintr-odată, puteam să mă bucur de darurile sale dulci și călduroase.

În noaptea de Crăciun, noi trăiam în plină poveste și așteptam pe Moș Crăciun să apară în lumina candeliei de la icoană, pe o rază ce părea că se revărsa în închipuirea noastră, din nesfîrșitele slăvi albastre. El cobora pe această rază, se desprindea încetîșor și venea pe nesimțite la noi în odăile. Apoi se oprea la pătucul nostru, ne mîngia pe obraji, desfăcea sacul plin de bunătați, ne zîmbea în vis și pleca mai departe. Dimineața pluteam de fericire, iar mama ne arăta în zăpada de sub geam urmele făcute de pașii lui Moș Crăciun.

Iar când ne-am făcut ceva mai mărișori, în noaptea de Moș Ajun înlocuim numele lui Moș Crăciun cu numele moșului la fereastra căruia colindam.

Mai târziu, când eram elev la seminar, profesorul de limba română ne spunea că filologii nici astăzi nu sînt de acord dacă numele lui Moș Crăciun își trage obîrșia din cuvintele latinești «collationem», sau «creationem». Dar aceasta este altă poveste...

Zilele acestea, în așteptarea slăvitel Nașterii a Domnului, sufletul meu a fost iar poddît de năvala amintirilor. Și am simțit din nou cum se desprinde din zarea din ce în ce mai mult îndepărtată a copilăriei, povestea duiosă a lui Moș Crăciun. Cine o mai știe? Eu cred că din noi, cei ce am venit la oraș, puțini ne mai aducem aminte de ea.

Cine este Moș Crăciun? Ce legătură este între el și Nașterea Domnului?

Aici stă tot rostul poveștii pe care vrem să o înșirăm mai jos.

Colindele ne lasă numai să întrezărim adevărul. Ele ne informează că «în lăcașul lui Crăciun s-a născut un Domn prea bun», sau că Moș Crăciun ne aduce pe Hristos din cer, din țara lui Lerul Ler.

Unele colinde ne arată pe Moș Crăciun stînd la masă cu Dumnezeu și cu sfinții. Altele ni-l descriu frumos împodobit:

«Imbrăcat în dalbă floare,
Ochii blînzi, raze de soare,
Barba lui fuior de lînă,
Cușma lui, raze de lună»¹).

Sînt și colinde ce ne dezvăluiesc ceva mai mult din firea arțăgoasă de la început a lui Moș Crăciun. Căci drept este, și aici e tîlcul poveștii. La început, Moș Crăciun a fost un om aprig la minie. De abia mai pe urmă și-a schimbat firea făcîndu-se un moș dușos, cu dragoste de toți copiii de pe fața pămîntului.

Dar cum s-a petrecut această prefacere? Colindele ne spun doar că Maica Domnului, căutînd loc de naștere, nimerește la casele lui Moș Crăciun. Acesta, repezit cum era, o trimite să nască în grajdul vitelor sau în «damul» oilor. Ce s-a mai întîmplat pe urmă cu Moș Crăciun, nu știm, deoarece colindele tac în această privință.

Aici, însă, ne vin în ajutor poveștile creștinești ale poporului nostru. Iar poveștile romînești despre Moș Crăciun au înflorit pe marginea textului Sfintei Evanghelii cea după Luca (II, 1-21), unde ni se spune că Maica Domnului a născut pe Domnul nostru Iisus Hristos la Bethleem, într-un staul de vite.

Ne aducem aminte că din cauza recensămîntului făcut din porunca lui August, bătrînul Iosif și Sfînta Fecioară Maria au plecat din Nazaretul Galileii să se înscrie în Bethleemul Iudeii, de unde se trăgea neamul lor. Dar aici nu mai găsesc loc de găzduit în nici o parte. Vremea nașterii se apropia. Atunci, de nevoie, bătrînul Iosif și Maica Domnului se adăpostesc în șopronul unui ocol de vite.

Poporul nostru cel drept credincios însă, vrea să știe mai mult decît ne spune Sfînta Evanghelie. El vrea să știe cine era stăpînul aceluia ocol de vite, ce femeie a ajutat pe Maica Domnului la naștere, cine l-a moșit pe Domnul nostru Iisus Hristos.

Așa s-au născut o mulțime de povestiri religioase, înmiresmate de parfumul cel mai ales al evlaviei noastre creștinești și romînești.

Din numeroasele variante ale acestor povestiri, culese cu o nepotolită rîvnă, de către Păr. Sim. Florea Marian²), și de către Tudor Pamfil³), se desprinde că stăpînul staulului unde s-a născut Iisus, nu este altcineva decît vestitul Moș Crăciun.

Astfel se povestește că pe vremea aceea Moș Crăciun ar fi fost un păstor bătrîn, cu turme multe de oi și vestit în partea locului. Moș Crăciun ar fi fost un om bun dacă nu ar fi avut meteahna băuturii și a iușimii la minie. Pe lângă acestea, era cam supărăcios, nu-l intra nimeni în voie, neînțelegător și neînduplecat.

Soția lui era Crăciuna, sau Crăciuneasa, o femeie blîndă, sfioasă, milostivă și repede săritoare la nevoile altora. Mai ales Crăciuneasa, era pricepută la moșitul noilor născuți.

Tocmai atunci Moș Crăciun îi dăduse porunci strașnice să se lase de moșit, cînd Maica Domnului și bătrînul Iosif băteau la poarta lor și cereau loc de găzduire.

1. Colindul lui Crăciun, cules din fostul județ Dimbovița și armonizat de Vasile Popescu Băleni. (Vezi: Triptic de Crăciun, de Vasile Băleni, în repertoriul coralei Sfintei Patriarhii, de sub conducerea d-lui Prof. Nicolae Lungu).

2. Simion Fl. Marian, *Legendele Maicii Domnului*, București, 1904, vezi cap. III intitulat *Maica Domnului și Crăciun*.

3. Tudor Pamfile, *Sărbătorile la Romîni, Crăciunul*, București, 1914.

Aceasta, văzind o tânără fecioară însărcinată și un bătrîn la poarta lui, în fapt de seară, nici n-a vrut să se uite la ei, necum să-i primească în casă.

Crăciuneasa, mai milostivă, i-a adăpostit în șopronul vitelor, fără știrea lui Crăciun.

Peste noapte, cînd au început durerile nașterii, la vaietele Maicii Domnului, Crăciuneasa dă fuga la staul și ajută pe Maica Domnului să nască. Ba mai mult, călcînd porunca lui Crăciun, moșește cu îndemnare pe Domnul nostru Iisus Hristos.

Atunci, de mînie că i se călcaseră poruncile și după cum zicea ei, i se spurcase și staulul prin nașterea copilului unei femei de pe drumuri, fără bărbat, Moș Crăciun, foc de supărare, prinde pe Crăciuneasă și cu barda îi retează mîinile pe pragul casei.

Crăciuneasa aleargă la Maica Domnului și li povestește ce a pătît din pricina ei. Dar Maica Domnului, cu vorbe blînde, o îndeamnă să se atingă cu mîinile de scutecile Pruncului nou născut. Îndată, ca prin minune, mîinile Crăciunesei au crescut la loc, mai frumoase și strălucitoare ca aurul.

Moș Crăciun, văzînd minunea întimplată cu mîinile nevestei sale, este cuprins de mustrarea cugetului și aleargă și el la staul ca — smerit, în genunchi — să-și ceară iertare de nechibzuința sa.

Cînd s-a ridicat de acolo, ne spune povestea, nu mai era Moș Crăciun de odinioară, cu căutătura floaroasă, ci un unchiaș bătrîn, cu barba albă ca zăpada, cu fruntea senină și blînd la suflet ca un mielușel.

Iar Pruncul Iisus l-a dăruit ca în veci să nu mai moară, ci în fiecare an, cît va fi lumea și pămîntul, Moș Crăciun să colinde pe la casele creștinilor, vestînd Nașterea Domnului, minunea cea mare care s-a petrecut acum aproape 2000 de ani în staulul său de la Bethleem.

Și de atunci, Moș Crăciun cu plete dalbe, în fiecare an coboară din țara lui Lerui Ler, pe o rază de lumină, în sufletele părinților și copiilor, aducîndu-le în dar vestea cea bună a Nașterii Domnului.

Aceasta este povestea romînească a lui Moș Crăciun.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, sîntem iar în pragul sărbătorilor de iarnă. Ascult din mijlocul orașului în care bate inima țării, cum larma asurzitoare se revarsă încet, încet într-un aerian ocean al tăcerii, așezat undeva departe, în văzduh, la apusul soarelui. În pacea serii ce se înfiripează, simt cum răsună în mine tot mai puternic freamătul satului în așteptarea sfintelor sărbători.

Zadarnic suspin! Anii au trecut și odată cu ei și copilăria mea. În satul meu, alți copii așteaptă acum pe Moș Crăciun. Alți flăcăi se pregătesc să umble cu Lerul și cu Plugul cel mare. Alte fete pun străchinele și încearcă viitorul în seara de Sfîntul Vasile. Acolo pînă și înfățișarea satului s-a schimbat.

Numai Moș Crăciun a rămas același: o închipuire albă de via, cu barba colilie și cu fața luminată de bunătate.

Așa l-am apucat noi de la părinții noștri, cum l-au apucat și părinții noștri de la moșii și strămoșii lor și cum trebuie să-l apuce, de la copil, și urmașii.

Magistrand GHEORGHE ALEXE

COLINDE

Orînduite pentru trei voci egale

de Pr. P. PETROȘANU

FLORILE DALBE

Potrivit

mf
Ia scu-lați creș-tini scu-lați. Flo-ri-le dal-be. Pri-ve-ghind vă bu-cu-rați. —

mf
Ia scu-lați creș-tini scu-lați. Flo-ri-le dal-be. Pri-ve-ghind vă bu-cu-rați. —

mf

Ia sculați, creștini, sculați,
Florile dalbe,
Privighind vă bucurați,
Florile dalbe.
De măturați curțile
Florile dalbe,
Și aprindeți făcțiile
Florile dalbe.
Că vă vin colindători
Florile dalbe,
Noaptea pe la cântători
Florile dalbe.

Și nu v=aduc niciun rău
Florile dalbe,
Ci v=aduc pe Dumnezeu
Florile dalbe.
Mittel și=nfășețel
Florile dalbe,
Curge mirul de pe Et
Florile dalbe.
Fașă dalbă de mătase
Florile dalbe,
Dumnezeu în astă casă
Florile dalbe.

MĂRIRE-NTRU CELE-NALTE

Maestros

Mă-ri-re-n-tru ce-le-nal-te, Toa-te ste-le-le să sal-te.

Mă-ri-re-n-tru ce-le-nal-te, Toa-te ste-le-le să sal-te.

Mărire-ntru cele-nalte
Toate stelele să salte
Salte cerul și pământul
Și să laude cuîntul,

Intru cei de sus mărire
Și pe pământ păcătire.
La toți oamenii să fte
De acum pînă=n vecie.

COLO-N UMBRA POMILOR

Potrivit

Co—lo-n um-bra po—mi-lor, — Pa-sc o - i - le dom—ni-lor.

Co—lo-n um-bra po—mi-lor, Pa-sc o - i - le dom—ni-lor.

rall....

Li-nu-i lin și ia-ră lin, Li-nu-i lin și tot mai lin, — Frun—ză ver-de ros-ma-rin.

Li-nu-i lin și ia-ră lin, Li-nu-i lin și tot mai lin, — Frun - ză ver-de ros-ma-rin.

rall....

Colo-n umbra pomilor
Pa-sc oile domnilor
Linu-i lin și iară lin
Linu-i lin și tot mai lin
Frunză verde rosmarin.
Dar cu ele cine stă?
Este Maica Precistă

Linu-i lin și iară lin
Linu-i lin și tot mai lin.

Lîngă Ea e un legănel
Cu Copilul Sfînt în el
Linu-i lin și iară lin
Linu-i lin și tot mai lin.

SEARA DE-ASTĂ SEARĂ

Potrivit

Sea - ra de-a-stă sea - ră E — o sea - ră ma-re. lui.

Sea - ra de-a-stă sea - ră E — o sea - ră ma-re. lui.

ultima

Seara de-astă seară
Este o seară mare.
Seara lui Ajun
Și cu-a lui Crăciun.

Că numai din maică
Și fără de tatcă,
Nouă s-a născut
Cel fără de-nceput.

MARIA SE PREUMBLA

Potrivit

Ma - ri - a se pre - um - bla, — Bun lă - caș își că - u - ta.

Ma - ri a se pre - um - bla, — Bun lă - caș își că - u - ta.

*Maria se preumbla
Bun lăcaș își cânta*

*Umbă Maica pe pământ
Să nască pe Fiul Sfânt*

*Merge=n sus și tară=n jos
Că bate vînt friguos*

*Se luară, se duseră
Tocma=n curtea lui Crăciun*

*„Bună seara, Moș Crăciun“
Zis Maria celui bun*

*„Lasă=mă=n palatul tău
C=am să nasc pe Dumnezeu“.*

*Zise=atuncia Moș Crăciun:
„Du=te=n grajdul cailor,*

*Ori în tîrla oilor
Ori în ieslea boilor.*

*Că atcea n=ai ce face,
Nu te las să naști în pace“.*

*Maria atunci plecă
Ici, colea, ea alergă.*

*Merse=n grajdul cailor
Să nască pe Fiul sfînt*

*Dară caii tropăiau
Și tepe=e nechezau*

*„Stați, cai, și nu tropăiți
Vol, tepe, nu necheziți.*

*C=am să nasc un fiu al meu
Poruncit de Dumnezeu“.*

*Căit însă n=ascultară,
Și Maria cuvîntară :*

*„Fîr=afi, voi, cai, blestemați
Să n=aveți loc und=să stați.*

*Și ori cu cîtă mîncare
Să n=aveți îndestulare*

*Numa=n ziua de Ispas,
Nici atunci decît un ceas“.*

*Maria atunci plecă,
Ici, colea, ea alergă.*

*Merse=n tîrla oilor
Și în grajdul boilor.*

*Dară boii rumega
Și Marta cuvînta :*

*„Stați, boi, și nu rumegați
Lîniștea nu mi=o stricați.*

*C=am să nasc un fiu al meu
Poruncit de Dumnezeu“.*

*Boii star=a rumega
Maica Sfînt=atunci năștea.*

*Năștea pe Fiul cel Sfînt,
Fiul Sfînt pe=acest pământ.*

*Boii suflă de=ncălzia
Maica Sfîntă=i fericea,*

*Boii dar mi=o ascultară
Și Maria cuvîntară :*

*„Fîre=afi voi, boi, fericiți
Și în veci blagosloviți“.*

COBORIT-A

Repejor

Co - bo - ri - t-a co - bo - rit Flo - ri - le dal -

Co - bo - ri - t-a co - bo - rit Flo - ri - le dal -

- be de mâr, Mai - ca Sfin - tă pe pă - mînt.

- be de mâr, Mai - ca Sfin - tă pe pă - mînt.

*Coborît-a coborît
Florile dalbe de mâr *)
Maica Sfîntă pe pămînt
Şi-a umblat din casă-n casă
Nime de mas nu o lasă
Cînd a fost colea spre seară*

*Şi-a aflat de-o poecioară
Şi-a aşternut fîn curat
Şi-a născut mîndru=mpărat
Care ne-a răscumpărat
De la muncile din tacl*

AM PLECAT SĂ COLINDĂM

Mișcat

Am plecat să co - lin - dăm, co - lin - dăm, co - lin - dăm, Pe la ca - se să um - blăm, co - lin - dăm, co - lin - dăm.

Am ple - cat să co - lin - dăm, co - lin - dăm, co - lin - dăm, Pe la ca - se să um - blăm, co - lin - dăm, co - lin - dăm.

*Am plecat să colindăm
Colindăm, colindăm,
Pe la case să umblăm
Colindăm, colindăm.*

*Sculați, voi, toți, mici și mari..
Că vă vin colindători..
Și v-aduc pe Dumnezeu,
Să vă mîntuie de rău.*

*) Se repetă după fiecare vers.

VELERIM ȘI VELER, DOAMNE

Miscat

Du - pă dea - lul cel mai ma - re. Ve - le - rim și Ve - ler Doam - ne.
 Du - pă dea - lul cel mai ma - re, Ve - le - rim și Ve - ler Doam - ne.

După dealul cel mai mare
 Răsărit-a mîndrul soare,
 Mîndrul soare nu era,
 Ci era o mînăstire,
 Cu pereții de-alămîte
 Și cu ușa de tămîte

Velerim și veler, Doamne

” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”

Dar într-însa cine șade ?
 Moș Crăciun cu Moș Ajun
 Cu barba de ibrișin
 Cu mustățile de fîn.
 Moș Ajun îi tot spunea :
 „Mergi, Crăciun, la împărat
 Că-i tîrziu și-a înoptat”.
 Ce ne-aduce Moș Crăciun ?
 Tot ce e frumos și bun.

” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”
 ” ” ”

NOI UMBLĂM ȘI COLINDĂM

Andantino

Noi um-blăm și co-lin-dăm, Dom-nu - lui Doam-ne, Ca pre Dom - nul să L a - flăm.
 Noi um-blăm și co-lin-dăm, Dom-nu - lui Doam-ne, Ca pre Dom - nul să L a - flăm.
 Ca pre Dom - nul să L a - flăm.

Noi umblăm și colindăm
 Domnului Doamne,
 Ca pre Domnul să-L aflăm.

Și pre Domnul L-am aflat
 In iesle pe fîn culcat

In iesle, la boi născut
 In scutece învăscut

Mittel și-nfășețel
 In scutec de bumbăcel

Jos la poale poțit
 Cu litere de argint.

PENTRU APĂRAREA PĂCII

SESIUNEA BIROULUI CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

În orașul Helsinki, Capitala statului Finlandez, a avut loc, între 11 și 13 decembrie 1955, o nouă sesiune a Biroului Consiliului Mondial al Păcii.

Lucrările sesiunii s-au deschis sub președinția d-lui James Endicott, profesor de Teologie și Președintele Consiliului Național pentru Pace din Canada, laureat al Premiului internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare».

După deschiderea ședinței a fost evocată figura profesorului Icuo Oyama, Președintele Consiliului Național de Luptă pentru Pace din Japonia, membru al Consiliului Mondial al Păcii și laureat al Premiului internațional Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare».

Profesorul Icuo Oyama era bine cunoscut în țara noastră, pe care a vizitat-o în mai multe rânduri și toți cei ce iubesc lupta pentru apărarea păcii au regretat profund moartea lui.

După păstrarea unui moment de reculegere în memoria acestui mare luptător pentru cauza păcii, membrii Biroului Consiliului Mondial al Păcii, au trecut la dezbaterile problemei înscrise pe ordinea de zi: studiarea situației internaționale.

Au luat cuvântul la dezbateri: Lucio Lazatto (Italia), Weinwright (Anglia), Lu-Nin-I (China), Valerio Condor (Brazilia), etc.

Voinței de pace a popoarelor, care în urma conferinței șefilor guvernelor celor patru mari puteri (U.R.S.S., S.U.A., Anglia și Franța) din iulie de la Geneva, se vedea tradusă într-o realitate trairică, acestui vis de aur al popoarelor, i se pun în cale încă multe piedici.

«Șefii guvernelor celor patru puteri — spune Apelul Sesiunii — au recunoscut la Geneva că divergențele internaționale pot fi reglementate pe calea tratativilor. El au recunoscut că trebuie să se renunțe la amenințări și la folosirea forței. Acordul dintre ei a fost rezultatul voinței nezdruincinate a popoarelor. Ea a fost aceea care a generat spiritul Genevei.

În acest spirit puteau fi rezolvate și problemele prezentate spre examinarea Conferinței Miniștrilor Afacerilor Externe. Conferința n-a îndeplinit sarcinile ce i-au fost trasate de șefii guvernelor și n-a justificat speranțele popoarelor. Cursa înarmărilor care continuă în ciuda slăbirii încordării în relațiile internaționale este principala piedică în calea succesului tratativilor între cele patru mari puteri».

Oamenii păcii de pretutindeni nu se vor lăsa însă biruiți de cel puțin, care din umbră uneltesc la un nou măcel mondial, mai ales că s-a făcut dovada că o înțelegere este posibilă și că drumul acesta este în folosul celor mulți, celor foarte mulți.

«Realizarea unui acord — spune mai departe Apelul — care să pună începuturile dezarmării, a fost și rămâne posibil. Acest lucru l-au dovedit lucrările Comisiei O.N.U. Un astfel de acord ar prevedea reducerea armamentelor, cu obligația de a nu folosi arma nucleară, interzicerea experimentării armii nucleare și un control eficace asupra înfăptuirii acestor măsuri. Au fost propuse diferite metode de control asupra înarmării. Aceste metode pot fi aplicate primelor măsuri cu privire la dezarmare.

Speranța oamenilor în înfăptuirea dezarmării este nepieritoare. Oamenii știu că au posibilitatea de a trăi liniștiți, că descoperirile științifice îi pot elibera de coșmarul groaznic al mizeriei și foametei și le pot asigura creșterea bunei stări.

De aceea sesiunea Biroului Consiliului Mondial al Păcii se adresează iarăși oamenilor păcii de pretutindeni și îi cheamă la acțiune, convocând și o nouă sesiune extraordinară a Consiliului, pentru 5-9 aprilie 1956, consacrată problemelor dezarmării și interzicerii armelor nucleare.

«Biroul Consiliului Mondial al Păcii, invită să participe la lucrările acestei sesiuni și să-și expună acolo părerile și propunerile, pe toți cei care îi îngrijorează cursa înarmărilor și care vor să-i pună capăt, organizațiile și mișcările naționale și internaționale, pe oamenii de știință care pot aduce o contribuție deosebită la cauza rezolvării acestor probleme, pe oamenii muncii, pe spinarea cărora apasă atât de greu povara înarmărilor, pe toți cei care în numele principiilor lor religioase sau morale, condamnă războiul».

În pastorală adresată creștinilor și preoților Sfintei noastre Biserici, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, amintește de hotărârea ultimei sesiuni a Consiliului Mondial al păcii, îndemnându-i ca «răsfolind filele calendarului ce se sfârșește, cu însemnările noastre despre marile biruințe ale cauzei păcii, — să deschidem cu încredere porțile «noului an». Dumnezeu atotputernicul care a zidit cerul și pământul, marea și toate cîte sînt într-însele, își va pleca urechea spre năzuințele cele mai fierbinți de «pace pe pămînt și bunăvoire între oameni» și cu pace va binecuvînta pe poporul său (Psalm XXVIII, 11).

Preoții și credincioșii Sfintei noastre Biserici, conștienți de marea lor îndatorire de a fi cei dintîi sprijinitori ai luptei pentru pace, ca unii ce trăiesc învățăturile sfinte ale Celui la a cărui naștere îngerii au cîntat cuvintele de mai sus, — punînd la inimă sfințitele îndemnuri ale arhiepiscopului lor, își însușesc cuprinsul Apelului Sesiunii Biroului Consiliului Mondial al Păcii, cu încrederea că «fiecare pas pe calea reducerii armamentelor va permite să se ia noi măsuri în vederea dezarmării.

Fiecare pas pe această cale va contribui la restabilirea încrederii și la reglementarea problemelor litigioase. Fiecare pas pe această cale va apropia ceasul cînd în locul neîncrederii și temerii va veni colaborarea pașnică între toate țările, frăția între toate popoarele».

Să sprijinim cu însuflețire cuprinsul acestui Apel!

Pr. AL. IONESCU

1955 : UN AN AL PĂCII

Încă un an și-a încheiat vâleatul în viața omenirii. Anul 1955 — cu izbînzile și poticnirile lui, cu umbrele și luminile lui, cu durerile și bucuriile lui, cu rănile și nădejdlile lui, cu pîntrile și lăsamintele lui — a intrat molcom, ca un moșneag, în arhiva vie a istoriei.

Ce a fost anul 1955 pentru viața lumii, ce a reprezentat el pe scara de progres a omenirii, căror speranțe ale popoarelor le-a dat contur, cîte doruri neîmplinite a lăsat el, cîte biruințe a înregistrat el, ce perspective deschide el viitorului spre care privesc toți oamenii pămîntului, — iată atîtea întrebări care se pun atunci cînd se face bilanțul răstimpului lui 1955.

Fără îndoială, anul 1955 va intra în paginile istoriei ca un luminos an al păcii. Căci — după un sfert de veac de la agresiunea japoneză în Manchuria — anul 1955 este întîiul an în care pe toată durata lui, pacea s-a revărsat ca o binecuvîntare pe tot întinsul pămîntului, nici unde în largul planetei noastre pașii sîngeroși ai lui Ares ne mai zdrobind vieții omenesți.

Ca în fiecare an de cînd omul a început socotirea timpului, împărțindu-l în etape de viață, viață care pururea curge spre noi destine, — și anul 1955 a fost o arenă deschisă a luptei permanente dintre forțele binelui și ale răului, ale luminii și ale întunericului, ale vieții și ale morții, ale războiului și ale păcii.

Au biruit în acest an forțele binelui, ale luminii, ale vieții, ale păcii. O biruință, desigur, încă nedeplină: dar o biruință! Și astfel, în anul 1955, pentru întîia oară după douăzeci și cinci de ani, războiul nu și-a mai primit tributul sîngelui, popoarele nu s-au

mai sflăiat întreolaltă, mamele nu și-au mai plins feciorii sflrtecați pe cîmpurile de luptă, soțiile nu și-au mai frînt inima după soții ucși în tranșee, surorile nu s-au mai îndoiat după frații zdrobiți de tancuri, copiii n-au mai tresărit în somn la scrișnetul sinistru al sirenelor, omul de știință n-a mai fost turburat în cercetările sale de laborator, liniștea bibliotecii n-a mai fost spartă de bubuitul bombardierelor, holdele n-au mai fost pîrjolite de napalm, uzinele și școlile n-au mai fost dărmate de bombe, monumentele artei și culturii de veacuri ale omenirii n-au mai fost spulberate de explozii, lacrimile urgiei n-au mai înnegurat ochii bătrînilor, rugile celor ce slăvesc pe Dumnezeu n-au mai fost pingărite de simfonia neagră a alarmelor în mdez de Liturghie.

Nerăzboiul și liniștea, munca pașnică și neturburată de stihile morții de năprasmă, din zilele lui 1955, omenirea le datorează luptei dirze și fără preget a partizanilor păcii, luptei oamenilor cinștiți din întreaga lume, luptei popoarelor iubitoare de pace și progres, curajului, fermității, statorniciei și veghei neadormite a tuturor celor ce vor să stăvilească războiul pentru totdeauna.

Porumbelul păcii și-a purtat solile, în largul lumii, mai puțin amenințat de șolmul lui Marte. Amenințările, însă, nu au lipsit, cu toate că ghiarele șolmului au fost într-o măsură tocite de vrerea nestrămutată de pace a omenirii.

Dar să analizăm lucrurile în desfășurarea lor din răstimpul anului care s-a încheiat.

Apelul de la Viena. Zorile anului 1955 au fost extrem de turburi, datorită hotărîrilor adoptate în decembrie 1954, de Organizația Pactului Nord-Atlantic, cu privire la remilitarizarea Germaniei Occidentale și la legalizarea războiului atomic.

În fața acestei situații, replica omenirii iubitoare de pace a fost promptă. La 18 ianuarie 1955, a fost convocată o sesiune lărgită a Biroului Consiliului Mondial al Păcii, care a adoptat următoarele documente:

1. Declarația Biroului Consiliului Mondial al Păcii, prin care s-a arătat lumii că «s-au ivit două primejdii care planează asupra popoarelor: primejdia remilitarizării Germaniei și hotărîrile adoptate de NATO pentru a pregăti și justifica un război atomic».

2. Apelul către popoarele Europei, pentru respingerea oreării Wehrmachtului.

3. Apelul împotriva pregătirii războiului atomic.

Documentele acestea — vji ca adevărul vieții și mobilizatoare ca dreptul la existență al omenirii — au dat un impuls nou luptei pentru pace a popoarelor. Și întocmai ca în 1950 — cînd peste 600 milioane de oameni au semnat Apelul de la Stockholm, împiedicînd aruncarea bombei atomice în Coreea — tot asemenea și acum, alte sute de milioane de semnături au fost așternute pe Apelul de la Viena, cerînd încetarea pregătirilor războiului atomic, distrugerea stocurilor de arme nucleare și întrebuintarea forței atomice numai în scopuri pașnice.

Un adevărat referendum al vieții Apelul de la Viena a arătat lumii întregi vrerea hotărîtă de pace a omenirii, a demonstrat impresionant încotro curge șuvoiul de viață al oamenilor și popoarelor, a indicat fără greș cine sînt apărătorii reali și sinceri ai păcii, și cine sînt uneltitorii înveterați ai unei noi însingerări de proporții planetare. S-a văzut disproporția gigantă dintre cei ce iubesc viața și pacea și cei ce sînt înșețați de o nouă bale de sînge. De o parte, muntele omenirii întregi, de cealaltă o mină de beneficiari copioși ai tuturor înceștărilor dintre oameni și popoare.

Declarația Sovietetului Suprem al Uniunii Sovietice din 9 februarie 1955. Apărătoare consecventă a păcii, Uniunea Sovietică — tinzînd la ameliorarea situației internaționale și la stabilirea de relații prietenești între toate statele, mari și mici, de schimburi economice, culturale și științifice între toate popoarele, pe baza principiilor egalității depline și avantajelor reciproce — a propus, prin Declarația din 9 februarie 1955, un schimb de delegații parlamentare, deci stabilirea de legături directe între parlamente, acestea purtînd răspundere deosebită în fața națiunilor respective în no-bila cauză a apărării păcii.

Propunerea Uniunii Sovietice a fost acceptată de un însemnat număr de state din lumea întreagă și chiar de marile puteri occidentale.

Schimburile de delegații parlamentare au și început. Ele constituie un mijloc fericit de cunoaștere reciprocă mai strînsă, de înțelegere a stărilor de lucruri mai apropiată, de închegare a unor relații directe mai cordiale, de conjugare mai justă a intereselor internaționale și interestatale.

Marea Adunare Națională a Republicii Populare Romîne — printr-o Declarație, tot din luna februarie 1955 — a susținut propunerea Uniunii Sovietice și politica fermă și statornică de pace a Marelui Popor Sovietic.

Conferința de la Delhi a țărilor asiatice. În prima decadă a lunii aprilie 1955, a avut loc la Delhi-India, Conferința țărilor asiatice pentru slăbirea încordării interna-

ționale. Cele 18 țări din Asia care au participat la Conferință au manifestat solidar năzuința lor comună de a mobiliza popoarele asiatice în luptă pentru stăvilirea unui nou război pustitor, pentru abolirea armelor termo-nucleare, pentru dezarmare, pentru pace, pentru afirmarea dreptului la independență și suveranitate națională a tuturor popoarelor.

Conferința a adoptat «Rezoluția cu privire la interzicerea armelor de exterminare în masă și controlul asupra lor», dînd expresie protestului opiniei publice din Asia împotriva pregătirii unui război atomic și proclamînd ziua de 6 August — cînd s-au împlinit zece ani de la distrugerea orașului Hiroșima cu inția bombă atomică — zi de condamnare a tuturor armelor atomice și de distrugere în masă.

Lucrările Conferinței de la Delhi au avut un puternic ecou în toate țările Asiei și în întreaga lume.

Conferința de la Bandung. În ansamblul manifestațiilor pentru pace și colaborare între națiuni, care au avut loc în cursul anului expirat, Conferința de la Bandung ocupă un loc deosebit. Într-adevăr, între 18-24 aprilie, la Bandung-Indonezia, s-au întrunit — pentru prima dată în istorie — reprezentanții popoarelor din două mari continente: Asia și Africa, dînd grai protestului lor împotriva asupririi coloniale, împotriva urii de rasă, împotriva pregătirii războiului atomic, pentru pace și colaborare internațională, pentru schimburi economice și culturale, pentru întrebuițarea considerabilei forțe nucleare în scopuri pașnice.

S-au subliniat din nou la Bandung principiile coexistenței pașnice între toate statele, indiferent de sistemul lor social și politic, indiferent de poziția lor geografică, indiferent de modul lor de viață, de concepția lor despre lume, de culoarea populației, de credința sau necredința lor religioasă.

Un adevăr pururea valabil pentru state și popoare a fost afirmat de asemenea la această conferință: Libertatea și pacea sînt indisolubil legate întreolaltă! Fără libertate nu există pace și fără pace nu există libertate.

Libertatea și pacea reprezintă, pentru turburata noastră epocă, steaua magilor care călăuzește omenirea spre un viitor de bunăstare și fericire cum n-a cunoscut niciodată de-a-lungul existenței sale.

O istorică propunere sovietică în problema dezarmării. Mereu în fruntea luptei pentru apărarea păcii, mereu în căutare de formule noi și convenabile pentru slăbirea încordării internaționale, mereu dornică de a crea condiții favorabile colaborării dintre state și popoare, — Uniunea Sovietică a prezentat la 10 mai 1955, subcomitetului Comisiei Organizației Națiunilor Unite, propunerea Guvernului Sovietic în problema reducerii armamentelor, interzicerii armei atomice și înlăturării primejdiei unui nou război.

Realismul tezelor acestui excepțional document a fost unanim recunoscut de opinia publică mondială. Cea mai bună parte a presei occidentale, personalități politice și fruntași ai vieții publice din Apus, au subliniat necesitatea analizării problemelor în cauză, pe baza propunerilor din acest Document, propuneri de care este imperativ trebuitor să se țină seama.

Pornind de la aceste teze, s-a arătat că se va ajunge la o reală destindere în relațiile dintre state, la restabilirea încrederii dintre popoare, la înlăturarea amenințării unui distrugător război mondial.

Dacă astăzi s-a ajuns ca, în problema dezarmării — problemă-cheie în actuala situație internațională — punctele de vedere ale celor două lagăre să se apropie foarte mult, aceasta se datorește, desigur, în primul rînd luminoaselor propuneri sovietice cuprinse în Documentul de la 10 mai 1955.

Conferința de la Varșovia. O nouă și puternică mărturie a voinței popoarelor de a apăra, menține și consolida pacea, a constituit-o și Conferința de la Varșovia, dintre 11-14 mai 1955, Conferința la care au participat opt țări europene: R.P. Albania, R. P. Bulgaria, R. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Romină, R.P. Ungară și Uniunea Sovietică.

Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiat între statele participante la Conferință, are un caracter pur defensiv, prin el urmărindu-se crearea unei stavile de nădejde în calea celor ce uneltesc pregătirea și dezlănțuirea unui nou război nimicitor. Caracterul defensiv al acestui tratat rezultă cu evidență din clauzele cuprinse în el, prin care se stabilește că valabilitatea lui va înceta în momentul cînd va fi încheiat un tratat de securitate colectivă în Europa, obiectiv spre realizarea căruia cele opt state se vor strădui continuu.

Pină la crearea unui sistem general de securitate colectivă în Europa, Tratatul de la Varșovia constituie un organ internațional care corespunde întru totul obiectivelor apărării păcii pe continentul nostru și în întreaga lume.

Semnatarii Tratatului de la Varşovia — prin Documentele încheiate — au afirmat cu fermitate principiul: «pacea este indivizibilă».

Restabilirea Austriei ca stat independent şi democrat. O mare biruinţă a ideii tratatelor pentru rezolvarea problemelor litigioase internaţionale, a constituit-o semnarea la Viena, la 15 mai 1955, a Tratatului de Stat cu privire la restabilirea Austriei ca stat independent şi democrat. Acordul încheiat între cele patru mari puteri — Anglia, Franţa, Statele Unite şi Uniunea Sovietică — referitor la recunoaşterea independenţei Austriei, a arătat lumii întregi că singura cale către soluţionarea diferendelor dintre state este calea discuţiilor directe în jurul mesei rotunde, calea negocierilor paşnice, sincere şi deschise, iar nu calea «războiului rece» şi a pregătirilor «războiului cald».

Prin rezolvarea problemei austriace, a fost lichidată una din cauzele care stăteau la baza tensiunii în relaţiile internaţionale.

Partizanii păcii şi colaborării dintre state şi popoare, care susţin de ani de zile principiul tratatelor paşnice întru soluţionarea diferendelor internaţionale, au considerat această izbândă, pe bună dreptate, şi ca o izbândă a luptei lor sacre pentru pace.

Declaraţia de la Belgrad. Rodnicia metodei tratatelor a fost dovedită odată în plus, cu prilejul discuţiilor purtate la Belgrad (27 mai—2 iunie 1955) între delegaţiile guvernamentale ale Uniunii Sovietice şi R.P.F. Jugoslaviei.

S-a confirmat adevărul tare ca viaţa, că atunci cînd părţile interesate năzuiesc sincer către realizarea unei înţelegeri paşnice, oricare ar fi problemele în dezbateri, se găsesc totdeauna termeni comuni pentru soluţionarea lor convenabilă.

Declaraţia de la Belgrad, cu care s-au încheiat tratativele dintre cele două delegaţii guvernamentale, sovietică şi jugoslavă, adevăresc din plin acest lucru.

Intr-adevăr, după ce enunţă măsurile trebuitoare pentru normalizarea deplină a relaţiilor sovieto-jugoslave şi a dezvoltării lor în spiritul străvechii prietenii dintre popoarele sovietic şi jugoslav, — Declaraţia arată care sînt principiile de la care trebuie să porceadă orice negocieri internaţionale, principi care contribuie major la sporirea încrederii şi colaborării dintre state şi popoare. Iată aceste principii: recunoaşterea indivizibilităţii păcii ca bază a securităţii colective; respectarea suveranităţii, independenţei, integrităţii teritoriale şi egalităţii în drepturi a tuturor statelor mari sau mici; acceptarea coexistenţei paşnice între popoare, indiferent de deosebirile ideologice şi de orînduirea lor socială; respectul reciproc şi neamestecul în treburile interne; condamnarea agresiunii şi a oricărui încercări de a stabili dominaţia politică sau economică asupra altor ţări; recunoaşterea adevărului că politica blocurilor militare agravează situaţia internaţională, sporeşte primejdia declanşării unui nou război şi subminează încrederea între naţiuni.

Restabilirea relaţiilor de prietenie între Uniunea Sovietică şi R.P.F. Jugoslavia, pe temelii acestor principii, a avut o imensă importanţă pentru întărirea păcii în Europa, pentru unirea forţelor democraţiei şi progresului.

Adunarea Mondială a Păcii de la Helsinki. Intreaga omenire iubitoare de pace a fost prezentă la Adunarea Mondială a Păcii de la Helsinki (22-29 iunie 1955), prin reprezentanţii ei, prin conştiinţa ei, prin vrerea ei, prin hotărîrea ei de a împiedeca o nouă însingurare a lumii.

Urtaşa năzuinţă spre pace a oamenilor şi popoarelor a fost concretizată în «Apelul de la Helsinki», adoptat cu entuziasm de toţi delegaţii celor 88 de ţări reprezentate la Adunare.

În Apel se subliniază necesitatea restabilirii încrederii dintre state şi naţiuni; crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa; unificarea Germaniei pe căi paşnice şi neîncluderea ei în nici un fel de blocuri militare; dezarmarea; abolirea armelor nucleare şi a tuturor armelor de distrugere în masă; dizolvarea tuturor blocurilor militare, care prin însăşi existenţa lor constituie o gravă ameninţare a păcii.

Pline de adevăr sînt cuvintele cu care se încheie Apelul de la Helsinki:

«Cauza păcii va fi pînă la urmă încununată de succes, dacă forţele iubitoare de pace, care au ţeluri comune, şi în deosebi diferitele Mişcări pentru apărarea păcii — marile organizaţii pacifiste de orientare creştină şi social-democrată — vor întreprinde acţiuni unite pentru a risipi neîncrederea şi a apăra pacea.

«Contradicţiile internaţionale pot fi rezolvate, pas cu pas, speranţele popoarelor pot fi împlinite!».

Conferinţa de la Geneva a şefilor guvernelor celor patru Mari Puteri (18-23 iunie 1955). În istoria frămîntatei noastre epoci, Conferinţa de la Geneva a şefilor de guverne ai celor patru Mari Puteri — Anglia, Franţa, Statele Unite ale Americii şi Uniunea Sovietică — a reprezentat un moment unic, prin convocarea ei — prima

după zece ani —, prin caracterul discuțiilor, prin atmosfera în care s-au purtat ele, prin sinceritatea atitudinilor, prin cordialitatea relațiilor, prin importanța Documentelor elaborate.

S-a făcut la această Conferință un important pas pe calea păcii, a colaborării dintre națiuni, a restatornicirii încrederii dintre popoare, a intensificării contactelor dintre state, a limpezirii situației internaționale, a afirmării principiului coexistenței pașnice și al ideii tratativelor pentru rezolvarea litigiilor dintre state și popoare.

«Spiritul Genevei» — care s-a născut la această Conferință — înseamnă hotărârea consimțită a Marilor Puteri de a pune capăt războiului rece, care atât de mult a înveninat relațiile internaționale; de a nu recurge, în nici o împrejurare, la forța armată, pentru rezolvarea diferendelor dintre națiuni; de a căuta și afla căile pașnice pentru soluționarea tuturor problemelor încă nerezolvate de care depinde pacea lumii și colaborarea frățească dintre popoare.

«Spiritul Genevei» este — pentru viața omenirii de azi și pentru întregul viitor ce-i stă înainte — un adevărat «memento mori».

De respectarea «Spiritului Genevei» — atât de adânc în conținut și atât de înalt ca manifestare pentru direcția ce o va lua destinul oamenilor și popoarelor — depinde întreaga evoluție viitoare a evenimentelor care hotărăsc pacea lumii.

Forțele păcii și progresului vor face totul pentru a apăra, menține și consolida «Spiritul Genevei».

A abdică de la datoria imperativă de a ține sus steagul idealurilor cuprinse în «Spiritul Genevei», înseamnă a accepta, a consimți și a colabora tacit la toate turburările internaționale ce ar urma după înmăbușirea acestui spirit.

«Spiritul Genevei» trebuie să trăiască!

Și el va trăi dacă toți cei ce iubesc pacea și binefacerile ei îl vor apăra!

Conștiința vie a omenirii iubitoare de pace face zid în jurul «Spiritului Genevei», pentru că el reprezintă vrerea de pace și viață a tuturor popoarelor!

Directivile Conferinței de la Geneva au stabilit următoarea ordine de zi pentru Conferința miniștrilor de externe ai celor patru Mari Puteri, cuprinzând problemele:

1. Securitatea Europei și unificarea Germaniei;
2. Dezarmarea;
3. Reluarea contactelor dintre Vest și Est.

Congresul Mondial al Mameilor. Un cuvânt viu, ca însuși izvorul vieții, a fost spus — în problema arzătoare a păcii — și de Congresul Mondial al Mameilor, care a avut loc Lausanne (Elveția), între 7-10 iulie 1955.

Mamele tuturor fiilor pământului — prin delegatele lor — au rostit cel mai duios, mai cald, mai mișcător și mai autorizat cuvânt în sprijinul vieții și al păcii. Cu sensibilitatea firească a celor ce suferă mai mult pentru viața noastră a tuturor fiilor, a tuturor oamenilor, mamele au spus un categoric NU războiului.

Mamele, — care cu însuși singele lor dau viață fiilor lor — nu-și mai vor fi înșingerați, sfirtecați, ucși în războaie.

Ele — care cunosc și bucuria de a avea copii, dar și durerea nemărginită de a-l pierde — nu vor să creadă în fatalitatea războiului.

Ele cred cu tărie, că nici o «cauză» din lume nu poate justifica trimiterea fiilor lor să se ucidă unii pe alții.

Nici o mamă din lume nu-și vrea fiul ucigaș.

Nici o mamă nu-și vrea fiul incendiator.

Nici o mamă nu-și vrea fiul distrugător al vestigiilor culturii milenare a omenirii.

Dragostea maternă cuprinde — peste frontierele convenționale, peste vrăjmașiile unor neoameni, peste urile sociale, peste deosebiri de culoare, cultură, concepție de viață — pe toți fiii pământului, în aceeași îmbrățișare duiosă de mamă iubitoare.

Mamele, toate mamele noastre, toate mamele din lume, sînt unite în protestul hotărît împotriva războiului.

Ele vor ca diriguitorii popoarelor să se îngrijească de sănătatea copiilor, de creșterea copiilor, de educația copiilor, de învățămîntul copiilor, de crearea condițiilor pentru formarea lor ca oameni folositori societății, — nu de uciderea lor în războaie.

Documentele adoptate de Congresul Mondial al Mameilor cuprind toate aceste sfinte deziderate:

Trei sînt aceste Documente, care cristalizează întregul strigăt de viață al mameilor:

1. Manifestul Congresului Mondial al Mameilor;
2. Mesajul către Conferința șefilor guvernelor celor patru Mari Puteri;

3. Apelul către Organizația Națiunilor Unite.

Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților. Sub lozinca «Pace și Prietenie», s-a desfășurat la Varșovia, între 31 iulie—15 august 1955, al V-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

Timp de 2 săptămâni, 30.000 de tineri veniți din toate colțurile lumii și reprezentând toate popoarele pământului, toate rasele, toate culorile, toate convingerile filozofice, politice și religioase, au manifestat entuziasmat pentru cea mai sacră cauză a omenirii, pentru Pace și Prietenie între oameni și noroade.

Ca în primul ceas al celui dintâi Praznic al Cincizecimii, tineretul lumii — în drept să aleagă calea de dezvoltare a omenirii — a vorbit în toate limbile pământului, o singură limbă înțeleasă de toți: limba păcii și prieteniei, a înțelegerii și colaborării între popoare, a coexistenței pașnice între state, a schimbului de bunuri culturale și economice, a strinselor relații științifice și tehnice, a dragostei, a înfrățirii, a păcii.

Implinirea unui deceniu de la înființarea cataclism atomic la Hiroșima, a unit toate inimile tinere într-un protest ferm împotriva folosirii energiei atomice în scopuri de război, împotriva războiului rece, împotriva pregătirii unui nou război, împotriva cursei înarmării, împotriva blocurilor militare, care toate primejduiesc pacea lumii.

Crezul tineretului lumii este formulat concis în Apelul lansat de Festival, Apel în care, printre altele, se spune:

«Să ne unim într-o singură năzuință, în acțiuni comune, în luptă comună...

«Vom intensifica și mai mult lupta noastră pentru asigurarea păcii, luptă care niciodată încă nu a fost atât de necesară.

«Vom lupta împreună pentru slăbirea încordării internaționale, pentru dezarmare, pentru interzicerea armelor termo-nucleare și a tuturor mijloacelor de exterminare în masă.

«Să ne unim pentru apărarea tinereții noastre, a speranțelor noastre, a progresului, a viitorului luminos al omenirii».

Conferința folosirii în scopuri pașnice a energiei atomice. Între 8-20 august 1955, a avut loc la Geneva Conferința internațională pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, la care au participat peste 1.000 oameni de știință și cercetători din domeniul fizicii nucleare.

Lucrările acestei Conferințe — unice prin caracterul ei — a polarizat atenția întregii lumi iubitoare de pace. Oamenii de știință — din a căror trudă iscoditoare a izvorât extraordinara forță nucleară — au purtat discuții rodnice, au prezentat rapoarte cu aspecte noi ale problemei, au înfățișat descoperirile ultime în domeniul folosirii energiei nucleare spre folosul omenirii, au analizat perspectivele viitoare ale dezvoltării fizicii nucleare.

Este vrednic de subliniat faptul că dezbaterile acestei excepționale probleme s-au purtat în atmosfera de încredere și respect reciproc creată de «Spiritul Genevei». Rigiditatea de la început s-a topit pe încetul în cursul lucrărilor.

Interesul științific al cercetătorilor a guvernat suveran această Conferință, suspiciunile, bănuielile, nesinceritatea și duhul coteriei politice rămânând departe de preocupările oamenilor de știință. S-a discutat la nivelul înalt al problemei și cu dorința manifestă de a învăța unii de la alții.

«Secretul» asupra rezultatului cercetărilor — «secret» care s-a păstrat de fiecare parte timp de 10 de cind fulgerul orbitor de la Hiroșima și Nagasaki a încremănit lumea de oroare — a fost dezvăluit la lumina zilei, în toate aspectele folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Spre a ne da seama de amploarea lucrărilor Conferinței, este suficient să amintim că au fost prezentate 1.020 documente de înaltă valoare științifică despre multiple aplicații ale fizicii nucleare în domeniul industriei, biologiei, medicinii, agriculturii, chimiei, etc. Toate acestea, plus rapoartele stenografiate ale discuțiilor, vor fi editate în curând, în cele patru limbi oficiale ale Conferinței — engleza, rusa, franceza și spaniola — și vor constitui un ansamblu de 16 volume a 1.000 pagini fiecare, deci 16.000 de pagini în total.

Cît de imperativ necesară este folosirea forței atomice în scopuri pașnice și creatoare s-a văzut din concluziile rapoartelor asupra potențialului energetic mondial în resurse clasice. Astfel, s-a conchis că «în mai puțin de 30 ani, lumea va fi într-o stare de inanție energetică. Sursele de petrol, căderile de apă, cărbunii nu vor mai asigura necesitățile de energie care se dublează la fiecare 10 ani». Reactorii nucleari

apar, azi, ca providențiali pentru a satisface această necesitate vitală. Iar pentru viitor mai există și alte resurse de energie naturală, care ar putea fi puse în slujba omului: vântul, marcele, energia solară, adăncurile fierbinți ale scoarței terestre, etc., care de pe acum se află sub cercetarea oamenilor de știință.

Fizicianul atomist Charles Noël Martin, care a asistat la toate lucrările Conferinței, pune următoarele concluzii, în legătură cu problemele și obiectivele cercetărilor în ramura fizicii nucleare: «Contactul strins între savanți realizat la Geneva, trebuie să continue, căci nu există decît o singură știință și ea nesocotește frontierele. Schimburile rodnice între oamenii de știință din toate țările sînt indispensabile, pentru ca realizările științei să fie puse în slujba binelui popoarelor și nu în slujba distrugerii brutale sau lente a acestora. Mai rămîn încă de lichidat consecințele celor 10 ani de activitate secretă a savanților în domeniul creării de arme distrugătoare de război, dar primul pas care a fost făcut la Geneva este de neprețuit, pentru că el a dovedit lumii îngrijorată că atomul nu este numai sinonimul nimicirii, — ceea ce nu ar fi trebuit să fie niciodată — dar că el înseamnă, în primul rînd, întărirea democrației prin abundență și putere industrială pusă la dispoziția omului. Este de datorია noastră să fim conștienți și lucizi și să luptăm pentru ca formula «Atomul aduce lumii pace», afișată la porțile Conferinței, să devină un adevăr irezistibil».

Acorduri ale Uniunii Sovietice cu R.F. Germană, Finlanda și R.D. Germană. Pe linia destinderii internaționale și a colaborării între popoare, Uniunea Sovietică a făcut noi pași, purtînd tratative și realizînd acorduri care constituie tot atîtea pliniri ale păcii.

1. **Tratativele dintre delegațiile guvernamentale ale U.R.S.S. și Republicii Federale Germane** (Moscova 9-13 septembrie 1955) au dus la semnarea unui acord asupra stabilirii de relații diplomatice între cele două țări, adoptîndu-se totodată și o serie de măsuri menite să ducă la normalizarea raporturilor dintre Uniunea Sovietică și Germania Occidentală. Pentru pacea Europei acest acord are o importanță de prima mîină, prin dezvoltarea lui ulterioară.

2. **Tratativele dintre delegațiile guvernamentale ale Uniunii Sovietice și Republicii Democratice Germane** (Moscova, 17-20 septembrie 1955) s-au încheiat prin semnarea «Tratatului cu privire la relațiile dintre U.R.S.S. și R.D. Germană» și a altor Documente importante, chemate să întărească și să dezvolte continuu legăturile de prietenie și colaborare între cele două țări. Au fost, de asemenea, elaborate măsurile necesare pentru a se asigura Republicii Democratice Germane, deplina exercitare a suveranității sale naționale, atît în treburile interne, cît și în cele externe.

3. **Tratativele dintre delegațiile guvernamentale ale Uniunii Sovietice și Republicii Finlandeze** (Moscova, 16-20 septembrie 1955) au fost încoronate prin semnarea unor însemnate acorduri: acordul cu privire la prelungirea cu încă 20 de ani a Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între U.R.S.S. și Finlanda, încheiat la 6 aprilie 1948; acordul cu privire la renunțarea de către U.R.S.S. la drepturile sale de arendă asupra teritoriului Porkkala-Udd — drepturi acordate Uniunii Sovietice pe 50 de ani — și lichidarea bazei militare maritime de pe acel teritoriu, retragerea trupelor sovietice și cedarea tuturor instalațiilor către Republica Finlandeză.

Toate aceste tratative și acorduri dovedesc că metoda contactului direct între părțile interesate și discuțiile deschise și sincere, reprezintă singura metodă capabilă să ducă la rezolvarea pașnică a tuturor problemelor divergente internaționale.

Conferința de la Geneva a Miniștrilor de Externe ai celor patru mari puteri. Așteptată cu legitim interes de opinia publică mondială, această Conferință, care s-a ținut la Geneva între 27 octombrie—9 noiembrie 1955, n-a îndeplinit sarcinile ce i-au fost trasate de șefii guvernelor și n-a justificat speranțele mari puse în ea de omenirea iubitoare de pace. Dar, cu toate că nu s-a ajuns la acorduri substanțiale, Conferința celor patru miniștri de externe ai Marilor Puteri nu este, totuși, lipsită de importanță pentru evoluția viitoare a evenimentelor politice internaționale. Într-adevăr, dacă nu s-au realizat acorduri, în schimb pozițiile celor două părți s-au precizat mai bine, punctele divergente s-au conturat mai evident, iar apropierea de vederi s-au înfățișat mai cu limpezime.

Cele trei probleme de pe ordinea de zi — securitatea Europei și unificarea Germaniei, dezarmarea, dezvoltarea contactelor între Vest și Est — pot fi analizate mai cu folos în viitor, mai ad rem, fără ocolșuri îndepărtate, acum cînd pozițiile sînt mai clare și căile de acord mai ușoare de aflat.

Rigiditatea tezelor occidentale a făcut cu neputință o înțelegere. Toate eforturile delegației sovietice de a afla mereu noi formule care să întîmpine propunerile occidentale, au fost primite «intransigent» de miniștrii apuseni, tezele lor rămînînd constant

alături de adevăratele căi care duc la pace și securitate în Europa și în lumea întreagă.

Ușile n-au fost însă închise de nici una din părți. Întîlnirile viitoare — sub impulsul dat de vrerea de pace a omenirii — trebuie să afle nădăjduitele căi ducătoare la înțelegere, colaborare și pace.

Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii. Mereu prezent în miezul problemelor internaționale, mereu cu ochi veghetor la cursul evenimentelor, mereu cu grije pentru informarea justă și la timp a omenirii iubitoare de pace, Biroul Consiliului Mondial al Păcii a ținut o nouă sesiune, la Helsinki, în prima jumătate a lunii decembrie 1955.

Analizînd situația internațională, în urma Conferinței Miniștrilor de Externe al celor patru Mari Puteri, Biroul Consiliului Mondial al Păcii a lansat un Apel în care cheamă lumea ce năzuiește spre pace să facă noi eforturi și să purceadă la noi acțiuni pentru a împiedeca încercările celor ce vor să reaprindă «războiul rece» și să împingă omenirea spre o nouă epocă de liniștiți și turburați.

Apelul constată, că principala piedică în calea succesului tratativelor între cele patru Mari Puteri o constituie nebuneasca cursă a înarmărilor, care continuă în ciuda slăbirii încordării în relațiile internaționale. Această situație nu poate duce decît la dezastre și nenorociri.

De aceea, omenirea iubitoare de pace trebuie să facă totul, și va face totul, pentru a stăvilii alunecarea aceasta spre dezastru.

«Speranța oamenilor în înfăptuirea dezarmării este nepieritoare — se spune în Apel. Oamenii știu că au posibilitatea de a trăi liniștiți, că descoperirile științifice îi pot elibera de coșmarul groaznic al mizeriei și foametei și le pot asigura creșterea bunel stări».

Drept aceea, Biroul Consiliului Mondial al Păcii — vrînd să dea prilej tuturor oamenilor iubitori de pace din lume, să-și exprime opiniile și să recomande soluții pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru interzicerea armei atomice, pentru călăuzirea popoarelor spre plinirile păcii mondiale — a convocat, pe intervalul 5-9 aprilie 1956, o sesiune extraordinară a Consiliului Mondial al Păcii.

Republica Populară Romînă, membră a O.N.U. Începînd de la 15 decembrie 1955, Republica Populară Romînă a devenit membră în Organizația Națiunilor Unite, împreună cu alte 15 țări, pe baza unei propuneri a Uniunii Sovietice, propunere care a fost aprobată de Consiliul de Securitate și de Adunarea Generală a O.N.U.

Vestea primirii în O.N.U. a țării noastre a fost întîmpinată cu vie satisfacție de întregul popor romîn, care — iubitor și plinitor al păcii fiind — este dornic să-și aducă contribuția sa la cauza păcii și colaborării internaționale, și de la tribuna Organizației Națiunilor Unite.

Fără îndoială, «admiterea celor 16 țări în O.N.U. este considerată ca un eveniment îmbucurător nu numai de popoarele din țările care au fost admise, ci de către toate popoarele lumii, care văd în el o victorie a principiului coexistenței pașnice a țărilor cu orînduirii sociale diferite. Astăzi, imensa majoritate a omenirii consideră acest principiu ca legea de bază a vieții internaționale, a cărei respectare de către toate statele constituie chezașia menținerii păcii și a dezvoltării colaborării internaționale. Oglîndind schimbările în favoarea colaborării pașnice între state ce au avut loc în opinia publică mondială și în influența tot mai puternică pe care voința de pace a popoarelor o exercită asupra desfășurării evenimentelor internaționale, — primirea în O.N.U. a celor 16 state reprezintă un succes important al forțelor păcii și o contribuție însemnată la cauza slăbirii încordării în relațiile dintre state, la întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite în dezvoltarea colaborării dintre popoare.

Republica Populară Romînă și Guvernul Romîn — așa cum se spune în telegrama Președintelui Consiliului de Miniștri al R.P.R. dl. Chivu Stoica, adresată Președintelui celei de a X-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. — vor urma cu fermitate înaltele principii ale Chartei Națiunilor Unite, vor susține toate inițiativele menite să ducă la îmbunătățirea colaborării între popoare, își vor da contribuția lor activă la îndeplinirea sarcinilor fundamentale și supreme a Organizației Națiunilor Unite: apărarea și consolidarea păcii și securității internaționale.

O solle a păcii și prieteniei. Numai aceste cuvinte — «o solle a păcii și prieteniei» — pot da conținut deplin și sens real călătoriei celor doi conducători de stat ai Uniunii Sovietice, N. A. Bulganin și N. S. Hrusciiov, în India, Birmania și Afganistan, în cursul lunilor noiembrie și decembrie 1955. Intr-adevăr, elementul fundamental și comun al tuturor rostirilor oamenilor de stat ai U.R.S.S. în fața ascultătorilor indiei, birmanii și afgani, acesta a fost: prietenia popoarelor sovietice, dorința

lor de pace, simpatia lor pentru orice țară care se străduiește să contribuie la instaurarea unei fericite ere de pace și înțelegere în întreaga lume.

Aprecind după reacția opiniei publice mondiale, această călătorie a conducătorilor de stat sovietici prin cele trei țări ale Asiei, poate fi considerată ca cel mai însemnat eveniment politic din anul 1955, după Conferințele de la Bandung și Geneva, și, desigur, «nu se pot aprecia perspectivele anului 1956, fără a porni de la elementul nou pe care această călătorie l-a marcat în relațiile internaționale.

Vizita aceasta prietenească «s-a transformat într-un mare eveniment politic, care contribuie la întărirea păcii în Asia și în Extremul Orient, precum și la slăbirea continuă a încordării în relațiile internaționale.»

În cursul tratativilor dintre oamenii de stat sovietici și conducătorii de popoare indieni, birmani și afgani, s-a constatat comunitatea de vederi nu numai în privința relațiilor directe dintre țările în cauză, ci și cu privire la cele mai importante probleme internaționale: dezarmarea și interzicerea necondiționată a armelor atomice și cu hidrogen; satisfacerea drepturilor legitime ale R.P. Chineze asupra insulelor de coastă și a insulei Taiwan; acordarea locului ce i se cuvine de drept R.P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite; reglementarea tuturor problemelor nerezolvate ale Asiei și Extremului Orient, în conformitate cu drepturile inalienabile ale popoarelor.

S-a căzut de acord, de asemenea, asupra punctului de vedere, că pacea poate fi asigurată numai prin eforturile colective ale tuturor statelor.

S-a afirmat din nou teza că, la baza relațiilor dintre state trebuie să stea principiile respectării reciproce a integrității teritoriale și suveranității naționale, neagresiunii, neamestecului în treburile interne, egalității și avantajului reciproc, coexistenței pașnice a statelor, indiferent de orînduirea lor socială. Adoptarea de către toate statele din lume a acestor principii ar avea o imensă importanță pentru stabilirea încrederii necesare între națiuni și pentru înlăturarea primejdiei unui nou război.

Călătoria conducătorilor de stat sovietici, N. A. Bulganin și N. S. Hrusciov, în India, Birmania și Afganistan «a stîrnit un uriaș ecou favorabil în rîndul popoarelor din numeroase țări, în special din țările coloniale și dependente, și a fost salutată de toți aceia care sînt sincer interesați în înlăturarea primejdiei războiului și în asigurarea unei păci trainice și îndelungate». S-a evidențiat, de asemenea, importanța deosebită și rodnică pe care o are contactul personal între oamenii de stat, pentru înțelegerea reciprocă, stabilirea și consolidarea încrederii între state și dezvoltarea continuă a colaborării internaționale.

Este de neîgăduit că această călătorie — prin efectele ei — va contribui în chip direct la slăbirea forțelor războiului și la întărirea păcii în lumea întreagă.

O privire de ansamblu asupra tuturor evenimentelor internaționale din cursul anului 1955 ne obligă să tragem o serie de concluzii, care să deschidă perspective și asupra anului 1956.

Anul 1955, — cu toate înegurările, uneori grele, care au întunecat și au apăsă adeseori povarnic asupra conștiinței omenirii iubitoare de pace — va fi consemnat de cronicarul vremii noastre ca un an al păcii.

Este incontestabil adevărat că, în lupta dintre politica de pe «poziții de forță» și politica de pace, triumful final aparține politicii de pace și colaborării între state și popoare. Forțele păcii au ieșit biruitoare din ciocnirea cu forțele războiului. Lumina a biruit întunericul, pacea a biruit războiul, viața a biruit moartea.

De-a lungul anului 1955, pretutindeni forțele binelui și păcii au cîștigat mult teren în dauna forțelor răului și războiului, pe care le-a silit să bată în retragere.

Cele cinci principii ale coexistenței pașnice și «Spiritul Genevei» au devenit noțiuni universale cunoscute și adînc intrate în viața internațională. Ele au îmbogățit relațiile dintre state și popoare cu un conținut nou, înțeles integral în semnificația lui înaltă, de toți cei ce iubesc pacea și colaborarea internațională.

Ca un adevărat mesager al păcii și înțelegerii dintre popoare circulă azi pe tot întinsul lumii, lozincă luminoasă: «Să căutăm nu ceea ce ne dezbină, ci ceea ce ne unește!». Toate statele mari și mici sînt unite prin numeroase și importante elemente: necesitatea statornicirii unei păci trainice; dorința de a se asigura stabilitatea economică și de a spori nivelul de trai al oamenilor; avantajele colaborării reciproce, ale schimburilor comerciale, economice, științifice, culturale, etc.

Speranțele și aspirațiile generoase ale omenirii, visurile de libertate, de pace și de fericire ale oamenilor și popoarelor au prins contur mai concludent în cursul anului ce se încheie.

Este adevărat, că unii politicieni apusenj încearcă iarăși să determine răbufnirea hidă a «războiului rece» și să înteească cursa inarmărilor. Forțele păcii, însă, care numără sute de milioane de oameni, vor ști să frizeze la timp zelul funerar al tuturor celor ce se opintesc să arunce omenirea în noi suferințe, în noi mizerii, în distrugere și în moarte.

Viața învinge pururea!

Omenirea a pornit spre un mare răsărit!

Cine va putea împiedeca ivirea soarelui?

Biserica noastră dreptslăvitoare — alături de întregul nostru popor — a avut o prezență activă în toate marile bătălii ale luptei pentru pace, ale luptei pentru viață, ale luptei pentru fericirea omului.

Ruga și binecuvintarea, fapta și plinirea au fost armele cu care Biserica s-a înfățișat pe toate fronturile unde s-a luptat pentru apărarea, menținerea și consolidarea păcii.

Fiecare biruință a forțelor păcii, fiecare izbândă a oștilor luminii, fiecare triumf al armadelor buneivorii între oameni și popoare s-a revărsat cu bucurie în potirul împărțirii ei cu mulțumirea conștiinței că a slujit bine și deplin Domnului Păcii și Izbăvitorului sufletelor noastre.

La toate soboarele păcii, la toate chemările îndrumătorilor de destine ale omenirii, la toate răspîntiile de îngrijorare sau de izbândire ale cauzei înțelegerii dintre noroade, Biserica noastră a fost de față cu cuvîntul, scris sau rostit, cu rugăciunea caldă, cu binecuvintarea sacră, cu inima părintească, cu cugetul, cu vrerea, cu hotărîrea și cu plinirea faptel.

Sfîntul Sinod și Intilistătoria Așezămîntului nostru de credință, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, au fost statornic călăuze luminoase și pilde vii pentru slujitorii altarelor și pentru obștea dreptcredincioasă, în lupta sfîntă și sfîntitoare a apărării păcii și păziri dreptarului credinței celei spre pace, lăsat Bisericii de Domnul Păcii și Mintuitorul sufletelor noastre.

Increderea neclintită în biruința finală a «făcătorilor păcii» este minunat exprimată în fiecare cuvînt către obștea credincioasă, îndreptat de intilul nostru părinte duhovnicesc, Prea Fericitul Patriarh Justinian, cu bogăție de cuget, ori de cîte ori trebuința îl cere și inimile îl așteaptă. «Adevărata slavă a lui Dumnezeu — a spus de curînd Prea Fericirea Sa —, ne cere nu numai iubire față de Dumnezeu, ci și iubire pentru filii Săi pămîntești, pentru semenii noștri, oamenii de pe toată fața pămîntului, oricare ar fi culoarea pielii lor și oricare le-ar fi credința religioasă, căci «dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi — zice Sfîntul Apostol și Evanghelist Ioan — și noi datorim sîntem să ne iubim unul pe altul» (I Ioan IV, 11).

Roadele unei astfel de iubiri sînt pacea și bunăvoința între oameni, cîntate de îngeri la Nașterea Domnului, odată cu slava lui Dumnezeu. Spre această pace și bunăvoințe își îndreaptă dorințele, năzuințele și speranțele omenirea întreagă, care însetează după ele, cum însetează cerbul după apa limpede a izvoarelor.

Popoarele sînt legate unele de altele prin miile de legături și de interese. Ele își fac schimburi de bunuri, de păreri, de obiceiuri în așa măsură, încît omenirea întreagă apare ca o mare familie. Totul ne apropie, ne leagă. Ne apropie fluviile, mările, firele de telegraf, văzduhul însuși a ajuns o cale de legătură între diferitele locuri ale pămîntului. Ne leagă credințele noastre și aspirațiile noastre cele mai înalte. De aceea ne rugăm împreună cu Proorocul: «Doamne, revărsă pacea Ta peste noi, căci toate lucrurile pentru noi le-ai făcut» (Is. XXII, 12).

Oamenii pot avea păreri deosebite, năzuințe felurite, înțelegeri deosebite a anumitor lucruri și treburi. Popoarele au feluri de trai deosebite și cele mai mult țin la obiceiurile lor, la ceea ce au. Dacă este bunăvoințe însă, dacă este mereu vie dorința de a trăi în pace și în înțelegere, ele se împacă, trăiesc unele alături de altele în pace și înțelegere și nu se gîndesc să ajungă la încălțări războinice, care nu pot aduce decît ruină și distrugere pentru toți.

Ridicați-vă ochii și priviți bolta înstelată a cerului. Oricît de numeroase sînt stelele de pe el, oricare e mărimea și depărtarea dintre ele, se înlanțule, se armonizează în imensitatea cerului, dîndu-ne prilejulă unei unități desăvîrșite în varietatea cea mai felurită. Nu s-ar putea oglindi aceeași prilejulă și în viața oamenilor ca să se înțeleagă, oricît de îndepărtați ar fi unul de altul prin distanță, stare materială și orînduire socială? Bunăvoința între oameni, cîntată de îngeri la Nașterea Domnului, e calea ce duce la o asemenea așezare în lume. În ciuda tuturor aparențelor, omenirea

pășește pe această cale, iar noi creștinii ne amintim de cuvîntul Sfintei Scripturi, care spune că: «Mila și adevărul se vor întîmpina, dreptatea și pacea se vor săruta» (Ps. LXXXIV, 11).

Împreună cu întregul nostru popor, Biserica Ortodoxă Română mărturisește, prin cuvînt și faptă, credința nestrămutată în triumful idealurilor de umanitate, de conviețuire pașnică a tuturor noroadelor, de progres continuu întru cucerirea dreptului la fericire, bunăstare și pace a întregii omeniri.

Cu ajutorul excepționalelor descoperiri ale științei veacului nostru, drumul către un strălucit viitor al omenirii este larg deschis.

Cei care încearcă să ridice obstacole în calea devenirilor însoțite ale umanității, unelind pizmaș noi vrăjmășii între popoare, vor fi măturați din drum de marșul irezistibil al omenirii către primăvara lumii, către adevărul vieții, către lumina și rațiunea existenței umane.

S-a spus pe drept cuvînt: «Adevărul obiectiv este de obicei amar pentru cei cărora le-ar conveni mai degrabă o realitate cu capul în jos, în locul a ceea ce viața le servește fără să-i întrebe. Dar nu se rezolvă nimic nici prin încercarea de auto-amăgire cu o imagine răsturnată a realității, nici prin recunoașterea cu amărăciune a ceea ce, în ultima instanță, îți sare în ochi. A face politică realistă înseamnă a acționa în pas cu viața.

Iată de ce, pentru cei ce vor să ridice obstacole în fața istoriei, anul 1956 e departe de a fi o speranță. Pentru cei ce fac istoria, însă, și nu se tem de ea, el este de bun augur», este plin de mari nădejdi, de lumină, de soare care biruie prin întunecimile norilor.

D. V. SADEANU

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

SFINȚIREA BISERICII SFINTA MARIA-GHENCEA DIN CAPITALĂ

În ziua de Duminică 6 noiembrie 1955, a avut loc solemnitatea sfințirii bisericii parohiale «Nașterea Maicii Domnului» (Sf. Maria-Ghencea), una din cele mai frumoase și mai impunătoare biserici din Capitală.

Această sfință biserică s-a ridicat din temelie prin stăruința, priceperea și râvnă devotată a răposatului preot Marin Gheorghe, venit la nou-înființata parohie Sf. Maria-Ghencea, la sfârșitul anului 1940.

Cînd a venit la această parohie, preotul Marin Gheorghe nu a găsit decît un număr de enoriași care l-au primit cu încredere și, — prin sprîjinul lor, prin hărnicia și puterea sa de convingere, — în scurt timp a înfăptuit două lucrări minunate: această monumentală sfință biserică și o încăpătoare casă parohială.

A fost ajutat în această lucrare de dărnicia celor care i-au donat terenul pe care s-au ridicat biserica și casa parohială, de dragostea și înțelegerea enoriașilor.

Piatra de temelie a fost pusă de răposatul Patriarh Nicodim, la 11 iunie 1942, și în mai puțin de doi ani, lucrarea de construcție a bisericii a fost terminată.

Planurile de construcție au fost întocmite de dl. arhitect D. Ionescu-Berechet, biserica Sf. Maria avînd o arhitectură proprie — unică în felul ei —, cu pridvor ca la mînăstirea Cozia, cu balcon și cu pridvor-terasă prevăzută cu opt coloane în fața Sfîntului Altar, cu ferestre mari în părți, cu arcade interioare, cu o turlă impunătoare, cu un subsol ce a folosit multă vreme de biserică — de aceeași mărime cu cuprinsul bisericii.

Pictura în frescă, datorită maestrului Emil Ivănescu, împlinește biserica Domnească din Curtea de Argeș. De la soclu și pînă la înălțimea celor aproape 30 de metri și pînă la toată de scene biblice, între care chipurile de Sfinți ocupă doar rîndurile de jos. Dar ceea ce impresionează mai mult la această biserică este catapeteasma lucrată de arhim. Ieronim Balentonin și alți călugări iscusiți de la mînăstirea Hodoș Bogdug.

Împodobită cu instalație electrică, cu o mulțime de becuri mici ce scîntelază ca niște stele în jurul icoanelor de jos și pînă la Crucea Răstîgnirii, oferă o priveliște ce te impresionează cu totul deosebit.

Nu mai prejos stau cele 18 vitrouri executate de maestrul Traian Pîrvu, lucrare de maturitate a tînărului nostru pictor, pe sticlă arsă.

Nu l-a fost dat preotului Marin Gheorghe să slujească multă vreme în această frumoasă biserică, căci la 11 februarie 1947, răpus de o boală pe care au agravat-o eforturile depuse pentru zidirea bisericii, s-a mutat către cele veșnice, fiind înmormîntat lângă altar pentru care s-a jertfit atât de mult.

Pe piatra monumentului ce-i străjuiește mormintul, stă scris: «Aici se odihnește, oboșit de trudă grea și așteptînd să sune clopotele învierii, — Marin preotul, întemeietorul parohiei Sf. Maria-Ghencea și cel ce a ridicat, în timp de doi ani, prin truda și suferința lui, mareața biserică de alături, care să fie și pentru tine, trecătorule, locaș de reculegere unde să-ți pleci genunchii și să te rogi lui Dumnezeu».

În anul ce au urmat, preoții bisericii: parohul, iconomul stavrofor Vasile Daia, Nicolae Marin și Gh. Mînrăcescu, s-au străduit și au realizat împodobirea bisericii cu odoare, clopote, au ridicat clopotniță metalică vrednică de mareața și frumusețea monumentalei biserici.

Astfel înfățișată, biserica și parohia «Nașterea Maicii Domnului» s-au îmbrăcat în haina celei mai frumoase sărbători, în ziua de duminică 6 noiembrie a.c., cînd cu binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, s-a săvîrșit, în cadru solemn, slujba tîrnosirii, de către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Tit Simedrea.

Simbătă seara s-a oficiat slujba privegherii, cînd Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Tit a așezat pe prestol sfintele moaște pe care credincioșii le-au străjuit toată noaptea.

Duminică dimineața la orele 9 a început slujba de sfințire prin oficierea sfințirii apei.

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Tit, însoțit de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nifon Criveanu, înconjurați de un sobor de preoți compus din P.C. Preot Al. Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, Vasile Ștefan, Consilier Patriarhal, Petre Alexandru, Consilier Mitropolitan, Virgil Godeanu, Inspector Eparhial, Constantin Nițescu, protopopul Protoieriei a IV-a din Capitală, Gh. Popescu-Argeș, Gh. Paschla, Virgil Constantinescu, Constantin Ștefănescu, îmbrăcați în odăjdii, după rînduială, în casa parohială, au fost întîmpinați în ușa bisericii cu Sfînta Evanghelle și cu Sfînta Cruce, de către preotul paroh iconom stavrofor Vasile Daia, împreună cu ceilalți preoți ai bisericii: Nicolae Marin, Gh. Mînrăcescu și N. Alexandrescu, cum și de preoții Constantin Coman, I. Brăila, Gh. Petculescu, Sebastian Pîrvulescu, Moise Vișolu, N. Busuloc, C. Robea, Gh. Nedelcu, Fl. Galan, Gr. Dragotă și alții, înconjurați de o mare mulțime de credincioși în frunte cu ctitorii donatori, de epitropii și consilierii parohiali, de membrii comitetelor parohiale, etc.

Două megafoane au difuzat pînă departe slujba oficiată,

De jur împrejurul bisericii au fost presărate flori. Din loc în loc arde tămîie curată iar pe soclu sînt înfipte una lingă alta luminări aprinse.

Incepe slujba tîrnosirii. Înaltii Ierarhi poartă pe cap discul cu sfintele moaște, ocolind de trei ori biserica și făcînd opriri pe pridvorul terasei din fața altarului, unde se citesc rugăciunile consacrate.

Părintele Protopop Nițescu deschide cortegiul stropind cu aghiazmă zidurile sfintei biserici și pe credincioșii ce asistau.

Momentele mai importante sînt filmate de maestrul Mihail Chiriță și ing. Valentin Noveanu.

Slujba a fost împodobită prin participarea protodiaconilor Anton Uncu și Andrei Iacobeanu, de la Catedrala Sfintei Patriarhii.

După cea de a treia ocolire se intră în biserică, cu ritualul obișnuit. În cursul slujbei, la vremea potrivită, părintele protodiacon Anton Uncu citește hrisovul tipărit, care se vennează de cei prezenți și este așezat în piciorul sfintei mese.

Soborul de arhierii, preoți și diaconi, împreună cu ctitorii donatori, îmbrăcați în cămăși albe, pregătesc sfîntul prestol; sînt momente pe care credincioșii nu le pot vedea deseori în viață.

Înaltii Ierarhi stropesc poporul cu apă de trandafiri. Biserica se umple de mirosul Sfîntului Mir, de ceară curată și parfum. Cinci acoperăminte noi, șapte sfeșnice cu luminări de ceară, șapte cruci, sfîntul Antimis nou cu două invelitori de mătase, Sfînta Evghelle ferecată în argint aurit și sfîntul chivot, sînt așezate pe sfînta masă, pe care timp îndelungat credincioșii vin să o sărute cu multă evlavie.

După sărutarea sfintei mese, se oficiază prima Sf. Liturghie în biserica tîrnosită după rînduială.

După săvîrșirea Sfintei Liturghii, părintele paroh Vasile Daia rostește o frumoasă cuvîntare în care a făcut elogiul postum al preotului Marin Gheorghe, descriînd fazele ridicării și împodobirii sfîntului locaș, arătînd osteneala și sprijinul pe care l-au dat preoții și credincioșii acestei parohii pentru realizarea monumentalei lucrări.

P. C. Protopop Constantin Nițescu, protoiereul Circ. IV, Capitală, relevă importanța acestui eveniment bisericesc, atît pentru credincioșii și preoții parohiei, cît și pentru preoții și credincioșii Capitalei.

«Ca protoiereu al Circ. IV Capitală — spune în continuare părintele protopop, — tin să exprim laude pentru preoții și credincioșii acestei parohii și să-i dau ca exemplu de hărnicie și muncă, pentru ridicarea și împodobirea sfântului locaș de închinare.

«Felicit din partea mea și a preoților protoierei IV Capitală, pe părintele paroh Vasile Daia, pentru munca neobosită și sacrificiile personale ce a făcut în urmărirea desăvârșirii bisericii și pregătirea tîrnosirii ei. Felicit pe preoții slujitori Nicolae Marin și Gh. Minărescu, pentru sacrificiile personale, — renunțarea la completarea de salariu în vederea terminării lucrărilor și pentru deplina colaborare cu preotul paroh.

«Aceleași considerații și pentru părintele Nicolae Alexandrescu, de curînd venit aici și care s-a încadrat în munca celorlalți confrați.

Aduc laude d-lor epitropi, consilierii parohiali și comitetului parohial, pentru deplina înțelegere și rîvna cu care au susținut munca preoților lor.

«Rog pe bunul Dumnezeu să răsplătească prin darurile sale bogate pe toți credincioșii parohiei, care zi cu zi își dau obolul pentru susținerea bisericii și-i îndemn să sprijine și mai departe pe păstorii lor, cu fapta și cu rugăciunea, pentru ca biserica lor să fie totdeauna podoabă vie de hărnicie și de credință.

«Iar Sfînta Fecioară Maria, Maica lui Dumnezeu, căreia i s-a închinat biserica aceasta, întru pomenirea nașterii ei, să ne acopere pe toți cu cinstitul său acoperămint și să ne facă vrednici de împărăția Fiului său, Amin».

Cel din urmă cuvînt îl rostește Înalt Prea Sfîntul Mitropolit Tit Sîmedrea, care împărtășește participanților binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian, îndemnînd pe credincioși să susțină neconcent biserica prin dărnicie materială și participarea la sfînte slujbe. Îi sfătuieste să trăiască în pace și armonie, să asculte și să înconjoare cu dragoste pe păstorii lor, să se împodobească cu virtuțile creștinești, să-și crească copiii în iubire de Dumnezeu și de patrie. Aducînd laude tuturor ostentitorilor pentru ridicarea sfîntei Biserici și pentru pregătirea acestei minunate sărbători, Înalt Prea Sfîntul Tit binecuvîntează pe cei prezenți invocînd harul lui Dumnezeu asupra tuturor, pentru sănătatea și prosperitatea enoriașilor acestei parohii, pentru bunăstarea sfîntelor lui Dumnezeu lăcașuri și pentru pacea a toată lumea.

La plecare, credincioșii au primit cîte-o amintire cu imaginea bisericii, a icoanei hramului și hrisovului, precum și o bucătică de pînză muiată în aromatele tîrnosirii.

ASISTENT

SFÎNȚIREA BISERICII DE LA AFUMAȚI

În ziua de 8 noiembrie 1955, credincioșii parohiei Afumați I din raionul Brănești, regiunea București, au avut o mare mulțumire sufletească: cu prilejul sărbătorii sfînților Voevozi Mihal și Gavril, au făcut sfînțirea din nou a pîcturii sfîntei biserici și inaugurarea celorlalte lucrări de reparație a sfîntului locaș.

Biserica parohială Afumați I are o vechime apreciabilă; planșia ce se păstrează arată că s-a ridicat din temelie «la anul de la zidirea lumii 7204 și de la spășenie 1696» de către Biv Vel Stolnicul, Constantin Cantacuzino, care «o au ridicat, o au făcut și o au înfrumusețat întru pomenirea dî veaci a părinților, moșilor și strămoșilor săi și a lui și a tot rodului și neamului».

Lucrarea de refacere a costat peste 45.000 lei, bani ce au fost dăruți de enoriașii satului Afumați la stăruința părintelui paroh N. Ionescu, ajutat de epitropii sfîntei biserici: Petre N. Camburu și Vasile Gh. Lupu, de cei doi cîntăreți Ivan Or. Dobre și Mihai Codrițașu, de membrii consiliului parohial, de membrii comitetului parohial și alții credincioși.

Au fost ajutați la această lucrare și de credincioșii din parohia Afumați II, în frunte cu părintele paroh Ioan Cherciu, mulți din credincioșii acestei parohii, făcînd dani de seamă pentru vechea biserică a satului Afumați, mai ales că și credincioșii parohiei Afumați I au ajutat pe cei de la parohia Afumați II, atunci cînd aceștia au ridicat o monumentală biserică pentru enoria lor.

Slujba de sfînțire a pîcturii s-a oficiat de un sobor de preoți în frunte cu P. C. Pr. Al. Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii, asistat de P. C. Pr. Gh. Dinescu, protopopul raionului Brănești, P. C. Pr. Ioan Cherciu, parohul bisericii Afumați II și P. C. Pr. N. Ionescu, parohul bisericii Afumați I.

Slujba a fost împodobită cu participarea arhidiaconilor Iordan Niculescu și Andrei Iacobeanu, de la Catedrala Sf. Patriarhii.

Predica zilei a fost rostită de părintele Ioan Cherclu, care a vorbit despre sfinții îngeri și rolul lor în mântuirea credincioșilor.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul dela parohia Afumați II.

După oficierea Sfintei Liturghii, părintele paroh Nicolae Ionescu, a făcut un raport asupra felului cum s-au desfășurat lucrările de reparații, despre felul cum s-au adunat fondurile, cum și despre cheltuielile făcute cu refacerea și înfrumusețarea din nou a sfântului locaș.

A luat cuvântul după aceea părintele protopop Gh. Dinescu care a vorbit despre frumoasa activitate a părintelui Nicolae Ionescu, un preot cărturar cu alese talente poetice, iubitor al literaturii și artei populare, un preot conștient de misiunea lui sacerdotală și patriotică, scoțînd în relief și sprijinul pe care l-au dat enoriașii și organele locale, pentru refacerea acestui vechi monument istoric. Cel din urmă a vorbit. P. C. Preot Alexandru Ionescu, Vicar al Sfintei Arhiepiscopii, care în numele Prea Fericitului Patriarh Justinian, Patriarhul Romîniei, mulțumește credincioșilor și părintelui paroh al bisericii Afumați I, pentru lucrarea ce au săvîrșit și-l îndeamnă să păstreze și pe mal departe aceeași dragoste față de sfînta Biserică, trăind cu sfințenie poruncile ei sfînte, căci dorința Conducătorului Bisericii noastre este ca să fim buni creștini și cetățeni cinstiți. Apreciază și Prea Cucernicia Sa activitatea părintelui paroh Nicolae Ionescu, pe care-l cunoaște din copilărie și-l știe că are un suflet mare, că este un preot serios și cu rivnă pentru cauza sfintei Biserici, un luminat și bun patriot.

Evidențiază după aceea dragostea și buna înțelegere ce există între cei doi preoți ai satului Afumați și între credincioșii lor.

Sfințirea bisericii parohiei Afumați I a fost o mare sărbătoare pentru credincioșii acestui sat, enoriași ai celor două parohii.

ASISTENT

CONSTATAREA UNOR REALITĂȚI

Fînd delegat de Prea Fericitul Patriarh Justinian cu oficierea slujbei de sfințire a lucrării de pictură, executată la biserica parohială «Sfinții Voevozi» din satul și comuna Salcia, raionul Cricov, ni s-a ivit un prilej potrivit să cercetăm mai multe parohii și odată cu aceasta activitatea preoților respectivi.

Sfințirea bisericii din Salcia a fost hotărîtă pentru ziua de duminică 20 noiembrie a. c.

În acest scop, în dimineața zilei de sîmbătă 19 noiembrie, împreună cu părintele Vasile Constantinescu, fost consilier al Sf. Arhiepiscopii și fost protopop al raionului Cricov și cu protodiaconul Anton Uncu de la Catedrala Sf. Patriarhii, am plecat către Salcia, îngrijorat oarecum de faptul că în ajun un început de vifor adusese prima zăpadă în București.

De la Ploești a mers împreună cu noi P. C. Pr. Dumitru Tacea, protolereul raionului Cricov.

Primul popas l-am făcut la parohia Apostolache la părintele Ioan Tudor un deostoinic și valoros preot al Sfintei noastre Biserici.

După vre-o oră, am pornit spre comuna Singeru cu căruțele locuitorilor Gheorghe Constantinescu, Traian Banu și Gheorghe Ilie Nae, trimși din Singeru în întîmpinarea noastră de părintele Grigore Rășcanu, parohul locului. De la Apostolache a mers cu noi și părintele Ioan Tudor.

Am ajuns la Singeru pe inserate poposind la părintele Rășcanu, un preot în vîrstă de peste 60 de ani, care te impresionează prin dragostea, bunătatea, vioiciunea și prin toată activitatea cucerniciei sale.

Părintele Rășcanu este un preot cu preocupări cărturărești. A tipărit în anul 1939 o carte cu titlul «Bisericiile din Singeru-Prahova» și are mai multe lucrări în manuscris.

Din citirea acestora îți dai seama de ce a gîndit și ce gîndește, de ce a simțit și simte ca preot și ca cetățean, părintele Grigore Rășcanu.

«Încă din primul an al instalării mele în parohia Singeru, gîndul mi-a fost să cunosc noua enorie sub toate înfățișările» scrie părintele Rășcanu, în prefața lucrării sale.

«Încercînd să cunosc trecutul satului, n-am putut găsi alte izvoare decît singurele însemnări făcute pe marginea vechilor cărți de slujbă ale bisericilor și cîteva știri nu prea vechi, la oamenii mai bătrîni din sat».

«Singerenii, oamenii cu trecutul umilit s-au aflat pînă la 1907, într-o completă jobăgie, iar satul era cunoscut mai mult prin numele boierilor locali decît prin manifestări de orice fel a sătenilor».

«Comuna Singeru se află pe valea Cricovului Sărat, acolo unde acesta primește încă doi afluenți: Salcia și Sărățica. Pădurile cu livezile și fînețele din jur îi dau înfățișarea unui frumos sat de munte. O priveliște caracteristică o dau însă teii bătrîni care de peste 60 de ani îi străjulesc drumurile cu ramurile lor împreunate pe alocurea, în forma unor 'bolți' urlașe, iar la vremea înfloririi îmbată satul cu mireasma lor de tămîie rară».

«Casele sînt răspindite pe coaste, pe vîlcele și la margini de ulițe, umbrite de tot soiul de pomi. Unele construite în vechea formă a caselor de munte, parcă zimbesc cu modestie bătrînească...

«În vechime Singerul era despărțit în două părți de șoseaua Mizdului, care trece și azi prin mijlocul comunii. Partea dinspre apus se numea Singeru de Jos și cuprindea moșia și conacul boierului Andrei Bozianu, cu toți clăcașii lui. Partea cealaltă dinspre răsărit se numea Lapoșul Vechi sau Singerul de Sus căruia i se mai zice și Satu Mare. Aci erau clăcașii și conacul boierului Alexandru Văcărescu, zis Alecu care stăpînea toată moșia Lapoșul».

«Denumirea de «Singeru» căpătată de sat după anul 1750, vine de la vreo «dejugătoare» din preajma vreunui copac care poartă acest nume. Singeru nu este însă numirea cea mai veche a satului, căci o însemnare de la 1749 ne arată că satul «din vechi s-a numit Fundeni».

Locuitorii de bună seamă mult mai puțini atunci, erau grupați în jurul unei bisericiuțe, făcută probabil din lemn. Ea a dispărut în jurul anului 1800, în nu se știe ce împrejurări. O însemnare din anul 7257-(1749), făcută de Dragomir Diaconul, pe coperta de la sfîrșitul unei Evanghelii, tipărită la 1742, care din ferice se păstrează și astăzi, arată numele ctitorilor pe «care Dumnezeu i-a îndemnat» de au făcut această «sfințită biserică, la satul Fundeni»: preotul Tudor, logofătul Oprea, Radu fiul lui Chir-top și Radu fiul lui Stan Cîrlan din Călugăreni. Despre hram nu se pomenește nimic».

După arătările părintelui Grigore Rășcanu, cea mai veche biserică din sat este cea cu hramul sfințului Apostol Andrei, zidită de fostul trei-vistier Andrei Bozianu, despre care legenda spune că avînd în grije banii și socoteliile țării, era urmărit de Turci ca să i se ia banii. «El, prinzînd de veste, a venit la moșie în Singeru și i-a îngropat în niște bălării de bozlu; apoi s-a pîit în scorbura unui copac, unde în taină i-aducea mîncare numai un servitor. Cînd sta ascuns acolo, a făgăduit lui Dumnezeu că dacă va scăpa cu viață, va face o biserică și scîpînd a făcut-o».

Anul zidirii 1793, este înscris în pisană de piatră de deasupra ușii din pridvor, unde citim: «† Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu îndemnarea Duhului Sfinț, ridicatu-s-au această sfințită și dumnezelască biserică ce se cinstește și se prăznuiește hramul sfințului Apostol Andrei, cel dintîi chematu în zilele Prea Înălțatului Domn Io Alexandru Moruz Voevod. S-au zidit din temelie și s-au infrumusețat cu zugrăveală de pe cum se vede de dumnealui Jupân Andreu Bozian biv 3 vistier, ca să fie întru veșnică pomenire, avgust 5, 1793; diacon Manole Zugrav».

O nenorocire care s-a abătut asupra bisericii a făcut ca dintr-o zi caldă din mijlocul toamnei anului 1911 (duminică 30 octombrie) și pînă prin 1937, să nu se poată face slujbă în această biserică. «Nicio însemnare nu pomenește de această întimplare dar sătenii își amintesc de ea ca de ziua de ieri».

«Era în acea vreme, la moșia fostului Filipache Corlătescu, un logofăt de neam strein. Acesta a tras cu pușca într-un stol de porumbel, care se lăsaseră pe acoperișul de șindriță al bisericii. Atunci acoperișul a luat foc și a început să ardă. Preotul satului, Stellan Popescu, care în acel timp se afla la biserică din satul Tismana, unde slujise, venise repede, deabia a mai putut să scape cu oamenii din sat odoarele. Multe însă s-au stricat, fiind aruncate afară în grabă».

«Și biserică a stat așa, fără turli și fără acoperiș, cu buruieni și arbori creșcuți deasupra pe bolțile puternice pînă în anul 1925, cînd s-a făcut acoperișul și turli, prin strădania Comitetului nostru parohial înființat în acest scop».

Încă cu doi ani înainte unii săteni au dat din truda muncii lor 56.000 lei pentru această lucrare. Alte reparații au urmat în 1927-1928, cînd biserică a fost tencuită în

întregime pe dinăuntru și pe dinafară, s-a pardosit cu scinduri și s-au făcut strănile.

«Cu toate că biserica se află chiar în curtea boierească, de o contribuție mai simțită a acestora, la restaurarea bisericii, nu se poate vorbi. Ba încă Filpache Corlătescu a încercat să desființeze cu totul zidurile ruinate de foc.

Clopotnița este zidită totodată cu biserica. Ea are și azi aceeași ușe grea de stejar, groasă aproape de 10 cm. și ferecată cu benzi late de fier, așezate una lângă alta, la 1799, august 17, cum a săpat cineva pe ele.

Lângă clopotniță este rezemată o cruce dublă pe care scrie «de soți preot Serghie 1885, Tinca». Celelalte cruci care se aflau în jurul bisericii au fost puse, unele întregi iar altele sparte, în zidirea magaziei bolerești, în loc de piatră de gîrlă.

Singurul clopot pe care-l avea i-a fost luat de nemți în timpul ocupației 1917-1918.

La stăruința preotului Rășcanu și cu dărnicia credincioșilor biserica a fost refăcută și se găsește astăzi în perfectă stare de funcționare.

Cealaltă biserică a satului are hramul «Adormirea Maicii Domnului».

Numele ctitorilor și anul zidirii se găsesc în pisană de deasupra ușii de intrare ce are următorul cuprins: «Acest sfînt locaș zidit-u s-au din temelie și s-au înfrumusețat cu zugrăvele, după cum se vede, întru cinstea și lauda Adormirii Prea Sfîntei Născătoare de Dumnezeu și acelora sfinți ce se văd zugrăviți în icoane, în zilele înălțatului Domn Io Ion Gheorghe Caragea Voevod cu blagoslovenia prea sfîntei sale chîriu chir Constandie episcopul Buzăului, prin osîrdia, silința și toată chel-tuiala dumnealui biv vel stolnic Alexandru Văcărescu și Anna, soția dumnealui, ca să le fie dumnealor pomenire în veci; la anul de la Hristos 1816, noiembrie 3).

La sfințirea bisericii căreia sătenii i-au zis și mînăstire, a fost delegat de episcopul locului vlădica Dionisie Sevastis (Vlădica Dionisie Sevastis este Dionisie Lupu, ales la 1 mai 1819, mitropolit al Ungro-Vlahiei).

Și această biserică a suferit stricăciuni în decursul vremii. În timpul războiului din 1916-1918, nemții au transformat-o în grajd de cai, luîndu-i și cele două clopote.

A fost restaurată prin stăruința părintelui Rășcanu și se găsește în bună stare de funcționare.

Mai departe, în cartea sa, părintele Rășcanu se ocupă de unele probleme de ordin economic-financiar privind averea ctitoricească a bisericii «Adormirea».

Un material interesant îl constituie însă, însemnările găsite pe cărțile de slujbă, în număr de 47.

Redăm ca exemplu, însemnarea de la nr. 45: «În anul 1907, luna martie, ziua 15, joi, s-a întîmplat mare revoluție în comuna Singeru, după cum a fost și în toată țara. Și a devastat casele d-lui Mișu Băbeanu, proprietarul moșiei. Și au fost închisi mai toată comuna. Să ferească Dumnezeu să nu se mai întîmple așa revoluție în țara românească. Am scris eu, preot Stelian Popescu, paroh Singeru».

Deasemenea părintele Rășcanu, mai face un scurt istoric al bisericii din satul Tisa, cum și o mică dare de seamă asupra unei societăți culturale, înființată în Singeru în 1921, la stăruința sfinților sale și a învățătorului decedat Simeon Popescu.

Harnic și priceput, mereu rîvnitor spre mai bine, deși om în vîrstă, preotul Rășcanu nu pregetă, ci dîmpotrivă este mereu prezent în toate manifestările publice: religioase și sociale.

În afară de munca și sacrificiile personale, făcute pentru restaurarea celor două biserici, a cumpărat cu bani proprii, un clopot pentru cimitirul satului, de a căruia aliniere și înfrumusețare se ocupă în mod deosebit, cimitirul fiind model pe raion. Este membru în comitetul de luptă pentru pace local. A dăruit Sfatului Popular mai mulți stupi de albine și se ocupă de buna funcționare a stupinei Sfatului și în măsura în care i se cere, satisface cu voință bună toate cerințele în ce privește realizările de folos obștești.

Pentru bogata și frumoasa sa activitate pastorală, Prea Fericitul Părinte Justinian, Patriarhul Romîniei, l-a cinstit pe părintele Grigore Rășcanu cu rangul onorific de Icomon stavrofor, pe care rang, am constatat pe teren, că-l merită cu prisosință.

Seara de 19 noiembrie am petrecut-o într-o atmosferă de adevărată desfătare sufletească, la părințele Grigore Rășcanu, care ne-a povestit și ne-a citit din lucrările sale în manuscris, o mulțime de lucruri interesante.

A doua zi dimineața, pe la orele 8, am plecat cu căruțele locuitorilor Ion Negoiță și Vasile Neaga, către Salcia.

Satul Salcia este situat la extremitatea de nord est a raionului Cricov, pe mai multe coaste și vreo șapte vilcele, pe o întindere de mai mult de 5 km. pătrați.

Terenurile din această regiune, conțin multă sare, care din pricina apei, mai ales în anii ploioși, se topește, ceea ce provoacă multe surpări și mai ales alunecări

de terenuri. Din această pricină drumurile sînt foarte rele și cel mai nimerit mijloc de transport este căruța cu bol.

Pe la orele 8,30 am ajuns la Salcia, fiind întîmpinați la biserică de părintele paroh Marin Dumitrescu și de membrii epitropiei și consiliului parohial, cum și de preoții: Stelian Breslașu de la parohia Buda, raionul Cislău și Gheorghe Chira, de la parohia Trenu-Chiojdeanca.

La sunetul clopotelor au început să se adune și credincioșii satului.

Soborul alcătuit din preoții despre care am vorbit mai sus (9 la număr) ajutat de frumoasele calități muzicale ale talentatului protodiacon Anton Uncu de la Sf. Patriarhie, a oficiat slujba de sfințire a picturii și a celorlalte lucrări efectuate la această parohie și după aceea, Sf. Liturghie. Răspunsurile la Sf. Liturghie le-au dat cîntăreții preoților participanți la slujbă și un cor de fete — cu mireasmă de minăstire — din satul Salcia.

După oficierea Sfintei Liturghii, preotul paroh Marin Dumitrescu a ținut o cuvîntare în care a arătat tot ce s-a lucrat la această parohie. «Biserica din Salcia, cu hramul «Sf. Voevozi» a fost zidită în anul 1866 și tirnosită în anul 1868. A mai fost reparată în anul 1924 iar în anul 1934 i s-a adăugat clopotnița, care face parte din corpul bisericii. Din pricina cutremurului din 1940 a suferit mari stricăciuni. I s-a refăcut bolțile în interior, a fost legată și încinsă cu șine de fier, i s-a adăugat cafasul, i s-a făcut pictură nouă în frescă, de către pictorul Gh. Vasilescu Popa.

În afară de aceste lucrări, preotul M. Dumitrescu a ridicat o casă parohială în anul 1946, a înființat în acest an (1955) un cimitir nou în suprafața de 6.500 m. p. (terenul fiind donat de Sfatul Popular) pe care l-a împrejmuțit cu ulucă, a plantat în noul cimitir 100 de plute și 40 de tei, a plantat în curtea bisericii: trandafiri, trei sălcii pletoase, a plantat pe terenul casei parohiale 30 de peri, 30 meri, 10 pruni iar pe malul gîrlei, care este în hotar cu curtea parohială, a plantat 120 de sălcii. A împrejmuțit o parte din curtea parohială cu un gard în lungime de 200 de m., a împrejmuțit o parte din curtea bisericii (unde era nevoie) cu un zid de piatră, în lungime de 35 m.

A fost ajutat în toată această lucrare de Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor, cu suma de 10.000 lei, iar de prototierul Cricov, cu suma de 2.000 lei.

Membrii epitropiei parohiale, membrii consiliului parohial, cîntăreții bisericii: Dumitru T. Ionescu și Constantin Gh. Ionescu cum și ceilalți credincioși din Salcia, i-au fost însă cei dinții sprijinitori în această lucrare.

Lucrul acesta l-a recunoscut părintele Dumitrescu în cuvîntarea pe care a ținut-o și l-a menționat și P. C. Protopop D. Tacea, care a vorbit după sf. sa, arătînd că părintele M. Dumitrescu este un preot veridic al Bisericii noastre și un colaborator sincer cu organele locale ale puterii de stat, dîndu-și contribuția sa pentru construirea celor două școli din satul Salcia, cum și echipelor sanitare și ori de cîte ori a fost nevoie în toate acțiunile de folos obștească.

Părintele Marin Dumitrescu este președinte al comitetului de luptă pentru pace din această comună, avînd o frumoasă activitate de colaborare cu organele locale.

A vorbit după aceea părintele Ioan Tudor de la parohia Apostolache, care ca preot vecin a felicitat pe părintele Marin Dumitrescu și pe credincioșii din Salcia, pentru frumoasele lor realizări bisericești și obștești.

Cel din urmă a vorbit semnatarul acestor rînduri, care a transmis credincioșilor de la Salcia, binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian al Romîniei, ctitor al acestei sfinte biserici și care se bucură foarte mult cînd este încunoștințat că preoții și credincioșii lor își fac datoria de buni creștini și cetățeni cinstiți, cum fac cei din satul Salcia.

În continuare a felicitat pe coriști, pe membrii organelor parohiale în frunte cu preotul paroh, pentru toate aceste frumoase realizări, cu făgăduiala că toate aceste lucruri vor fi aduse la cunoștința Prea Fericitului Patriarh Justinian și cu îndemnul către credincioși să păstreze cu dragoste poruncile și datinile Sfintei noastre Biserici.

Cu aceasta sîrbătoarea sfințirii bisericii de la Salcia a luat sfîrșit.

Încă nu se sfirșește slujba de la biserică și am fost anunțat că am venit căruțele din Chiojdeanca, unde trebuia să mergem pentru slujba de a doua zi: Intrarea în biserică a Marelui Domnului, hramul bisericii din Chiojdeanca.

Drumul de la Salcia la Chiojdeanca este mult mai accidentat și deci mult mai greu de parcurs decît cel de la Sîngeru la Salcia.

Am pornit pe la orele 16 și am ajuns la Chiojdeanca pe la orele 8 seara.

La slujba privigherii din ajun dar mai ales a doua zi la Sfînta Liturghie, au participat un număr mare de credincioși din Chiojdeanca și din împrejurimi.

Sfînta Liturghie a fost oficiată de un sobor de preoți, alcătuit din semnatarul acestor rînduri, asistat de preoții: Vasile Constantinescu, fost consilier referent și

fost protopop al raionului Cricov, P. C. Pr. Dumitru Tacea, protoiereul raionului Cricov, Cuc. Pr. I. Tudor, parohul bisericii Apostolache, Cuc. Pr. Nicolae Nicola, parohul bisericii Mehedința, Cuc. Pr. Radu Dumitru, parohul bisericii din Valea Dulce, Cuc. Preot Gh. Chira, parohul bisericii Trenu și Cuc. Pr. Ioan Oporan, parohul bisericii din localitate.

Ca și la Salcia, slujba a fost împodobită de participarea talentatului protodiac. Anton Uncu, coleg de clasă cu părintele Oporan, amândoi absolvenți ai fostului Seminar de orfani de la Cimpulung Muscel.

Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de cîntăreții parohiilor din comuna Chiojdeanca și de credincioși ai parohiei, care au învățat în mare parte cîntarea Sf. Liturghii.

Predica zilei a fost rostită de P. C. Preot Vasile Constantinescu, care a vorbit despre cinstirea Sfintei Fecioare.

După oficierea Sfintei Liturghii, a urmat un polihroniu pentru Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, pentru Guvernul și Conducătorii Republicii Populare Române, pentru credincioșii parohiei și pentru toți cei ce au luat parte la această sfință și dumnezească slujbă.

După aceea, părintele paroh Ioan Oporan, într-o frumoasă cuvîntare a făcut un raport documentat asupra vieții religioase și sociale a credincioșilor din satul Chiojdeanca. A urmat la cuvînt P. C. Protopop Dumitru Tacea care a evidențiat alesele însușiri preoțești ale părintelui Ioan Oporan, un preot cărturar, care deși a avut grele încercări familiare este totuși unul din cei mai buni preoți ai protoleriei Cricov: preot harnic, conștiincios, cu aleasă pregătire cărturărească, cu preocupări cărturărești, cu bogată activitate pastorală, bisericească și socială.

Cel din urmă a vorbit semnatarul acestor rînduri, aducînd binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian și felicitînd pe enoriașii parohiei Chiojdeanca pentru felul cum înțeleg să respecte tradiția sfintei noastre Biserici, cum și pentru felul cum se comportă ca buni creștini și cetățeni cinstiți.

A urmat oficierea unui parastas pentru ctitorii sfintei biserici și pentru toți cei mai dinainte răposați părinți, frați și cei dintr-o rudenie cu credincioșii acestei parohii.

Cu aceasta a luat sfîrșit și cea de a doua sărbătoare religioasă, la care am luat parte în acest drum.

În parohia Chiojdeanca există o biserică parohială în bună stare de funcționare, restaurată prin stăruința părintelui Oporan. Mai există încă două biserici, capele de cimitir, amîndouă monumente istorice. Parohia a fost inzestrată în acest an, cu un teren de cimitir (donația Sfatului Popular).

Am constatat că preotul Ioan Oporan, parohul bisericii din Chiojdeanca este un preot bine pregătit, conștient de misiunea sa preoțească, cu preocupări cărturărești, că se bucură din partea credincioșilor de o iubire sinceră și de o prețuire aleasă, iar din partea colegilor săi preoți, de un prestigiu deosebit, creiat de temeinica sa pregătire intelectuală.

Este membru în Comitetul de luptă pentru pace și în Căminul Cultural din localitate și are o lăudabilă activitate socială, lucrînd în strînsă colaborare cu organele locale ale puterii de Stat.

Părintele Ioan Oporan este un element de frunte al clerului Sfintei noastre Biserici!

A doua zi de dimineață am pornit către casă făcînd popas de cîteva ore la părintele Ioan Tudor, parohul bisericii Apostolache.

Ca și Singeru, Salcia și Chiojdeanca, parohia Apostolache este răspîdită pe coaste și pe vîlcele, fapt ce constituie o mare greutate pentru păstorii sufletești.

Biserica din Apostolache a fost pe vremuri minăstire. Pisania bisericii are următorul cuprins:

«Această sfință minăstire ce din vechime pe numirea moșiei se numește Măstănești, se află zidită din temelie de răposatul întru fericire comsul Apostolache și de Vochița, soția sa, la leatul dovedit pe pragul ușii bisericii 7103, iar închinată la sfînta minăstire Dohiriu din Sfetagora. Se dovedește după hrisovul lui Matei Basarab Voevod la leatul 7160, prin care arată că închină această sfință minăstire, cu tot venitul ei la Dohiriu, unde este hramul «Sf. Voevozi» iar acum în zilele Prea Înălțatului nostru Domn Barbu Dimitrie Știrbel Voevod, s-au prea înoit prin osîrdia, osteneala și cu toată cheltuiala sf. sale părintelui Ghermano, ieromonah Ploșteanu, aflîndu-se istavnic la acest sfînt locaș, păstrîndu-se numai zidirea cea ctitoriească, fiind neclîntită nicăierea. Iar turlele cite-și trele și coperișii, tîmpla, zugrăvitul și cu toate ale el podoahe din năuntru pe a afară, s-au făcut din nou. Asemenea și clopotele,

afându-se toate în cea mai proastă stare. Și acestea toate s-au făcut când se afla egumen la Slobozia, sf. sa părintele Gavriil Arhimandritul, la anul de la Hristos 1850, luna august».

Ruinele istorice ale vechilor beciuri din jur — spune părintele Ioan Tudor — ascund în pântecul lor animația de acum 361 de ani a fostei minăstiri Apostolache. Cei 180 de călugări greci, la Sfântul Andrei, pritoceau mii de decaltri de vin curat din dealul Măstănești, care venea pe ulucul de pământ ars tocmai de sus din vîrf, de la crama ce se afla la vreo 3 km. de minăstire, lîngă care erau beciurile.

Astăzi, pritozul se face în gospodăriile sătenilor care sînt proprietari firești al pămînturilor fostei minăstiri.

Cînd a venit Cuza Vodă aceea, — spune Moș Dumitru Vișan, în vîrstă de 92 de ani — a venit travestit în negustor de vin. Asfințea soarele. Porțile minăstirii se închiseseră. Slugile aveau locuințe înafara zidurilor minăstirii,

— «Bună seara oameni buni» a zis domnitorul.

— «Bun venit la noi creștine» au răspuns slugile.

— «Vreau să vorbesc cu părintele stareț pentru niște vin».

— «Cam greu, nene, că s-au închis porțile. Tocmai mîine acum».

— «Nu se poate că mă grăbesc, doar sînt fețe bisericești și mă înțeleg. Ia să batem în poartă».

— Nu, nu... strigară slugile îngrozite.

— «Păi ce facem atunci?»

— «Mîine!»

— «Dacă moare cineva nu deschide?» întrebă Vodă.

— «Nu moare nimeni. Are Dumnezeu grije...».

Pină la urmă Cuza Vodă a dormit cu slugile, afară, în noaptea aceea, pe scinduri cu rogojină și cu mulți pucei. Dar au tănuit și ei toată noaptea: despre vin, despre călugări, despre oameni...

În zori, domnitorul s-a dus și a așteptat diligența cu însoțitorii la vreo 2 km. de așezarea minăstirii.

Acum venea Vodă. Clopotele minăstirii vuiau, călugării fierbeau, slugile chluiau. În șanț, pe drumul minăstirii, o sfință cruce de piatră căzută jos. Domnul Hristos zugrăvit pe ea, zăcea cu fața în norolul șanțului. Au urcat-o în trăsura domnească și au adus-o la minăstire. Vodă n-a fost mulțumit de ce-a găsit aici. Pină seara a împărțit slugilor pămîntul minăstirii, iar pe călugări nimeni nu știe unde i-a trimis. De atunci minăstirea a devenit biserică de mir.

Zidită în timpul lui Mihai Viteazul, la anul 1594, din piatră și cărămidă, de comisar Apostolache, ca o jale pentru singurii săi fii Nicolae, mort de oftică, — biserică stă neclintită și astăzi. La 1850 a fost repictată și învelită de monahul Ghermanos, prinț grec ajuns călugăr în urma unei dureri familiare».

La 1946, a fost din nou învelită cu tablă galvanizată, de către obștea credincioșilor și cu strădania părintelui, paroh Ioan Tudor.

Zidurile au grosimea de 1,50 m., pictura în frescă. Biserica n-a suferit de pe urma cutremurului. Beciurile însă, care se află la 6 m. de biserică, sub pământ, sînt grav avariate și nu mai pot fi folosite. Bătrîni și tînu de la părinții lor multe întîmplări petrecute la minăstire. Unele sînt pline de duioșie; altele au topit în ele toată închiuirea populară.

În parohia Apostolache există și o biserică fillală cu hramul «Sf. Voevozi», în satul Mîrlogea. Biserica aceasta este zidită la anul 1770 din zid de piatră și cărămidă. Tradiția spune că un căpitan turc anume Caramalâu, casierul unui regiment în oștirea turcească, ar fi fugit în România cu un sac de bani de aur turcești. A nimerit aici la Apostolache, s-a creștinat și duhovnicul i-a dat canon să facă o biserică în sat și să miluiască săracii. Și așa a făcut.

Biserica aceasta a suferit grave stricăciuni în decursul vremurilor dar mai ales după cutremurul din 1940. La stăruința preotului Ioan Tudor, cu sprijinul credincioșilor, s-a refăcut, fiind încinsă de două centuri de fier, s-a repictat, iar clopotnița care se dărmase a fost rezidată din temelie și învelită cu tablă albă galvanizată.

Amîndouă bisericile din Apostolache sînt în perfectă stare de funcționare, fiind zidite sus pe deal.

«Fiecare om le vede din ograda lui — spune părintele Tudor și aude chemarea clopotelor duminică în zilele de sărbătoare.

«Urcînd spre biserică, la Sfînta Liturghie, pe drumeagurile șerpuite care duc spre vîrf, credincioșii parcă sînt niște Hristoși urcînd încet Golgota să-și răstignească păcatele și pe tot omul cel vechi și pe a zidi om nou, curat la suflet și setos după mîntuire.

Și preotul Ioan Tudor, după cum am mai spus la începutul acestor însemări are o bogată și exemplară activitate preotească. Este un bun gospodar, bine pregătit din punct de vedere intelectual, bun predicator, cu o frumoasă și exemplară ținută preotească.

Este membru în Comitetul de luptă pentru pace și în conducerea Căminului Cultural din localitate și depune o rodnică activitate socială, membrii comitetului parohial contribuind la îndeplinirea a o mulțime de sarcini sociale.

Cu cercetarea parohiei Apostolache a luat sfârșit vizita noastră în această parte a raionului Cricov.

În drum spre casă, am cercetat și sediul Protoieriei raionului Cricov din Urlați pe care l-am găsit în bună rînduială.

Părintele Protopop Dumitru Tacea, deși e tânăr, a reușit totuși să-și apropie preoții din cuprinsul Protoieriei sale, bucurîndu-se de stima și prețuirea lor și socotesc că dacă preoții pe care i-am văzut au avut așa de frumoase rezultate în bogata lor activitate bisericească și socială, acest lucru se datorește și faptului că au fost sprijiniți și îndrumați și de părintele protopop Tacea, ca și de înaintașul său la conducerea acestei protoierii P. C. Pr. Vasile Constantinescu.

Frumoasa activitate bisericească și socială a preoților despre care am vorbit pînă acum, m-a determinat să scriu aceste rînduri încrezînd că în cuprinsul Eparhiei noastre ca și în tot cuprinsul țării noastre, marea majoritate a preoților sfintei noastre biserici, au activități asemănătoare.

Se datorește acest lucru mai ales temeinicelor pregătiri, dragostei lor pentru biserică și pentru realizările poporului nostru în viața nouă ce se construiește cum și îndemnurilor pe care le-au primit din partea conducătorilor lor sufletești, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Justinian, Patriarhul Romîniei.

Centrul nostru Eparhial cunoaște în mare parte activitatea acestor neobosiți luptători în via Domnului și în slujirea țării noastre.

În cuprinsul acestei reviste, am arătat de fiecare dată manifestări de ordin bisericesc ca sfințiri de biserici, inaugurări de case parohiale, etc., etc.

Deasemenea, am arătat și manifestările de ordin social, căci marea majoritate a preoților noștri sînt membri ai Comitetelor de Luptă pentru Pace unde depun o intensă activitate; mulți lucrează în căminele culturale ca și în alte acțiuni ce au drept scop înflorirea vieții noastre obștești, întărirea scumpei noastre Patrii.

Așa spre exemplu, protoieria raionului Fetești, cu raportul nr. 981 din 23 noiembrie a. c., ne-a înaintat o adresă a Căminului Cultural din com. Săveni, din acel raion, prin care ni se face cunoscut că preotul Birzoi Nicolae, din acea comună, a dus o muncă intensă în cadrul Căminului Cultural și că brigada organizată de c. sa a fost premiată cu premiul II la Constanța, cu prilejul concursului brigăzilor artistice ce s-a ținut la 11 septembrie 1955.

Sfatul Popular și Căminul Cultural din com. Săveni, ne-au exprimat mulțumiri pentru sprijinul ce l-au avut din partea părintelui N. Birzoi.

Și multe cazuri asemănătoare sînt și în cuprinsul altor raioane ca: Topoloveni, Cîmpina, Videle, Ploești, Gălești, Urziceni, Tîrgoviște, etc., etc.

Îată pentru care lucru Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian în conferința ținută în decembrie 1954, cu protoierii Eparhiei, le-a exprimat mulțumirile Prea Fericirii Sale, pentru activitatea depusă de churchnicii preoți pe plan social, în diferite domenii.

Sfîrșind călătoria prilejuită de sfințirea bisericii din Salcia, personal am căpătat un plus de încredere.

Pregătirea preoților Sfintei noastre Biserici și bogata lor activitate bisericească și socială, sînt o cheazășie pentru o frumoasă desfășurare a vieții noastre bisericești și pentru propășirea și înflorirea Patriei noastre dragi, Republica Populară Romînă.

Pr. AL. IONESCU

† PREOTUL TEODOR GEORGESCU

În ziua de 17 decembrie a. c., a încetat din viață preotul Teodor Georgescu, fost pînă la pensionarea sa, care s-a produs în anul 1942, paroh al bisericii Olteni din Capitală. După o lungă și chinuitoare suferință, venerabilul preot a trecut în lumea dreptilor la patriarhala vîrstă de 83 ani.

Cine cunoaște preoțimea bucureșteană din primele decenii ale secolului nostru știe că Părintele Teodor Georgescu a fost o figură deosebit de luminoasă a clerului Capitalei. S-a impus în rindurile acestui cler, prin pregătirea sa intelectuală, prin seriozitatea sa, prin distincția sa sufletească, prin modestia sa, prin discreția sa, prin bunătatea sa. Apreciat de toată preoțimea pentru ținuta sa de înaltă moralitate și pentru frumoasele sale calități, el a fost tot pe atît de apreciat și de autoritatea bisericăască centrală, care l-a folosit îndelungată vreme, încredințîndu-i însemnata și delicata răspundere de Președinte al Spiritualei Consistorii Eparhiale și apoi Mitropolitane, răspundere pe care a păstrat-o foarte mulți ani. Pe cine putea să onoreze înalta Chiriarhie, cu această funcție, decît pe acest distins preot, înzestrat și cu bunătate și cu sobrietate și cu inteligență? Și într-adevăr, părintele Teodor Georgescu s-a achitat mai mult decît conștiincios, s-a achitat onorabil de sarcina aceasta, făcînd epocă în Consistoriul Eparhial și apoi Mitropolitan.

Ca preot de enorie a fost respectat și iubit de toată lumea. A iubit preoția și biserica, din care a făcut o mindră catedrală, înzestrîndu-o și împodobindu-o, devenind astfel una din cele mai curate, frumoase și elegante biserici din capitală, caractere pe care le păstrează și astăzi, datorită aceleiași rîvne depusă de continuatorul său.

Pierzînd de timpuriu pe unica sa fiică — pierdere care l-a făcut și pe el și pe distinsa sa soție să sufere toată viața — și-a îndreptat iubirea părintească față de atîți copii și tineri, rude sau străini, cărora le-a purtat de grije, pe care l-a ajutat să se cultive în școli, pe care i-a iubit ca pe proprii săi copii și care au găsit în casa sa căldura unui al doilea cămin părintesc. Aceștia l-au înconjurat cu dragostea lor și l-au răsplătit cu floarea recunoștinței, pînă la marginea mormîntului.

La vîrsta de 70 de ani a lăsat la pensie, conștinuînd să se îmbisericăască la biserica sa pînă acum patru ani, cînd a căzut bolnav la pat, pe care nu l-a părăsit pînă la sfîrșitul vieții. În tot timpul suferinței sale a dat dovadă de aceeași tărie cu adevărat creștinească și preoțească și de aceeași discreție care l-a caracterizat toată viața, așteptînd clipa în care Dumnezeu să-l cheme la sine.

Slujba înmormîntării a fost săvîrșită de un sobor de 14 preoți, în biserica Olteni, luni 19 dec. 1955. Erau de față soția sa, care cu un devotament de nedescris l-a îngrijit tot timpul lungii sale suferințe, rudele sale, enoriașii pe care l-a păstorit și care au venit îndoliați să-și i-a rămas bun de la fostul lor duhovnic și părinte sufletesc și preoți din Capitală care l-au cunoscut și stimat.

La sfîrșitul prohodirii, a cuvîntat părintele Dumitru Georgescu-Dușumea, coleg de clasă cu adormitul, care i-a înfățișat viața și activitatea.

La ora 5 p. m., convoiul mortuar s-a îndreptat spre cîmîtirul Bellu, unde venerabilul preot a fost înmormîntat.

Preoțimea Capitalei îi va păstra neștearsă amintirea, înscrîndu-l în analele sale, ca pe un înaintaș de mare valoare, ca pe un distins slujitor al bisericii, care, nevoindu-se cu cuvîntul, cu fapta și cu exemplul vieții sale să-și facă datoria de păstor sufletesc, a reușit să se așeze printre fruntașii vieții preoțești.

Dumnezeu să-l ierte și să-l așeze în rîndul aleșilor Săi!

Preot P. F. ALEXANDRU

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

LA CALĂRAȘI.

În ziua de 20 decembrie 1955, în cadrul Comitetului raional de luptă pentru Pace, a avut loc în orașul Călărași o conferință interconfesională, a slujitorilor cultelor din acest raion.

Conferința a fost prezidată de către Președintele Comitetului de Luptă pentru Pace al raionului Călărași, Niță Angelescu, asistat de P. C. Pr. Leonida Mateescu, protoiereul raionului Călărași, Gh. Cristea, pastor adventist și D. Păcureanu, delegat al Ministerului Cultelor.

Tema fixată pentru aceste conferințe, cu titlul: «Pacea, bunul cel mai de preț al omenirii» a fost tratată de către preotul Dinu Nistor, de la parohia Cacomeanca, care într-un document referat, întemeiat pe citate din Sf. Scriptură, a arătat motivul pentru care Sf. Biserică i-a parte la acțiunea luptei pentru pace.

După citirea referatului, a luat cuvîntul, în completare, cucernicii preoți: Athanasie Baicu, de la parohia Mircea Vodă și Mihail Drăgoi de la parohia Rasa.

A luat cuvîntul, după aceea, P. C. Protopop Leonida Mateescu, care a făcut un scurt raport, cu date precise, de felul cum lucrează preoții din acest raion, sprijinind Lupta pentru Pace, cum și de roadele obținute de aceștia în lucrarea lor.

Pastorul adventist Gh. Cirstea a făcut deasemenea un raport al colaborării credincioșilor respectivi și al său personal, la lupta pentru apărarea păcii.

Delegatul onor. Minister, D. Păcureanu a adus mulțumiri cucernicilor preoți și slujitorilor celorlalte culte, pentru felul cum aceștia colaborează în realizarea treburilor de interes obștesc.

Cel din urmă a vorbit Președintele Comiteului de Luptă pentru Pace Raional Niță Angelescu, care a subliniat îmbucurătoarea veste, că țara noastră a fost admisă ca membră a Organizației Națiunilor Unite, apreciind și înaltul nivel al discuțiilor și al rezultatelor obținute de către slujitorii cultelor în lupta pentru pace.

LA SNAGOV.

În sala de festivități a fermei Ministerului de Finanțe de la Săftica, a avut loc în ziua de 1 decembrie, o conferință interconfesională, la care au luat parte, slujitorii cultelor din acest raion.

Sedința a fost prezidată de Stan Cărbuneanu, vice-președinte al Sfatului Popular Raional și delegat al Comiteului raional de luptă pentru pace, pentru prezidarea acestei conferințe.

Din prezidiu au făcut parte: P. C. Pr. Al. Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii, P.C. Pr. Dr. Gh. Dem. Ciocan protoiereul raionului Snagov, Ion Pascu din partea cultului Adventist, N. Badea, delegat al Ministerului de Culte, Stoica Păun, delegat al organelor locale și Pr. Vasile Constantin, ca secretar al ședinței.

Cel dintîi a vorbit Stan Cărbuneanu, arătînd rostul acestei conferințe și anunțînd tema care va fi susținută: «Spiritul Genevei în atenția și preocuparea cultelor din raionul Snagov».

Referatul asupra temei a fost susținut de P. C. Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, care a arătat într-o frumoasă și documentată cuvîntare că spiritul Genevei este cel mai sublim ideal din cîte a putut să făurească omenirea și care înmănunchează în el gînduri și sentimente de veacuri ale omenirii: dragostea de pace.

«I-a fost dat acestui minunat oraș al Elveției — Geneva — a spus părintele protopop Ciocan, ca să aibă și să păstreze un climat prielnic apropierii dintre oamenii mari ai lumii spre a zămisli prietenii și a da loc la multe cunoașteri, în speranța neadormită a pacificării lumii. Aici J. J. Rousseau a meditat și a conceput studiul unei educații pentru un om nou, cu încredințarea că el se va realiza cîndva, ca om al păcii și al dragostei între oameni. Aici Calvin, marele spirit reformator a fondat una dintre cele mai vechi universități ale lumii, la începutul sec. XVI, propunînd între alte discipline și pe aceea a formării umaniste, în vederea perfecționării omului.

În unele atmosferice ale Genevei s-au răspîndit ecurile convorbirilor dintre marii oameni, conducători de guverne a patru mari puteri (U.R.S.S., S.U.A., Anglia și Franța) iar în urma acestora, oamenii de pretutindeni au simțit că privirile sînt mai apropiate și tot mai calde, Noi, slujitorii altarului, ne simțim mai împuterniciți în aripile rugăcunilor noastre. Simțim că este ceva care consună cu imnele din sfintele noastre Liturghii. Predicile noastre au prins un suport de pe care se avîntă cu mai mari puteri...

După expunerea P. C. Protopop Gh. Dem. Ciocan a evenimentelor ce au urmat după conferința de la Geneva și anume: că U.R.S.S. a redus forțele armate, a renunțat la singura bază militară pe care o avea în Finlanda, că a realizat relații diplomatice cu Germania occidentală, că a eliberat și ultimul lot de prizonieri Germani, că a întreprins o mulțime de vizite în mai multe țări, în vederea stabilirii unor legături de prietenie între popoare, în timp ce în țările apusene se constată o activitate negativă spi-

ritului Genevei prin continuarea tratativilor pentru remilitarizarea Germaniei occidentale, urmărirea atragerii de noi state în pactul Atlanticului de Nord, ducerea prin presă a diferite campanii de ațîțare la războiul rece.

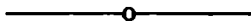
Au luat cuvîntul, după aceea, în completare, preotul Ștefan Moșneaga — Moara Săracă — preotul Constantin Toma — Minăstirea Țigănești și pastorul Ion Pascu.

Cucernici preoți Ion Stoica-Buriasși și Nicanor Lemnea-Turbați, au prezentat rapoarte de activitate în ce privește slujirea luptei pentru pace și realizările de folos obșteșc.

Cel din urmă a luat cuvîntul Președintele conferinței, Stan Cărbuneanu, care a mulțumit vorbitorilor pentru felul cum au tratat această temă cum și pentru felul cum cucernicii preoți își duc activitatea lor socială.

Cu aceasta a luat sfîrșit conferința interconfesională, care s-a ținut într-o atmosferă de căld entuziasm.

ASISTENT

ACTIVITATEA CORALEI PREOȚILOR DIN BUCUREȘTI ÎN PERIOADA IUNIE-DECEMBRIE 1955

Sub înalta oblăduire și prețioasa îndrumare a Prea Fericitului nostru Părinte Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Corala Preoților din București, care funcționează în cadrul Sectorului Cultural al Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor, a desfășurat în perioada iunie-noiembrie a anului 1955, o bogată activitate.

S-au dat în cuprinsul unei jumătăți de an, nouă concerte de muzică religioasă în opt biserici din Capitală și în aula Institutului Teologic de grad universitar din București.

Această activitate se împarte în două părți potrivit celor două evenimente care au polarizat munca de pregătire a cadrelor Coralei pentru realizarea unor manifestări de înaltă ținută artistică.

Prima parte, cuprinzînd luna iunie, s-a centrat pe tradiționalul concert al Pentecostarului, care a avut loc în seara zilei de 26 iunie, în biserica «Sf. Spiridon -Nou» din Capitală.

După o pregătire intensă și minuțioasă sub conducerea protolerelor Alexandru Delcea și Ion Runcu, Corala s-a prezentat în fața unei numeroase și selecte asistențe cu un bogat program în două părți.

Partea întâia s-a deschis cu impresionantul concert «Să învieze Dumnezeu» de prot. I. Runcu. Lucrat cu o deosebită măiestrie polifonică, concertul prot. I. Runcu a emoționat profund auditoriul, prin interiorizarea textului, prin preciziunea execuției, prin reliefaarea perioadelor de efect sonor și printr-un just echilibru al celor patru compartimente vocale. Partea solistică a fost deținută de Pr. I. Cristescu-tenor și Pr. Octavian Popescu-bariton.

A doua bucată a fost cîntarea liturgică «Iubite-voi Doamne» cu melodia proprie armonizată pe patru voci de Pr. Miron Grigore, membru al Coralei. Respectînd cu strictețe canoanele armoniei, lucrarea Pr. Miron Grigore este isbutită și ne îndreptățește să așteptăm de la autor lucrări din ce în ce mai realizate.

Concertul «Dumnezeule de Ahlé, a constituit punctul al treilea a primei părți. Invocațiunea psalmodică a lui Ahlé a găsit în formațiunea Coralei Preoților un executant pe măsura valorii lucrării.

A patra lucrare a fost «Privește din cer» — în primă audție — o originală prelucrare a Pr. I. Runcu, pe un motiv din «Simfonia neterminată» a lui Schubert. Alternînd între acorduri magnifice și impresionante perioade unisonice, agrementată cu invocațiuni solistice de tenor, bariton și bas, lucrarea Pr. Runcu a reputat un bine-meritat succes, care ne obligă să situăm pe autor între cei mai meritoși compozitori religioși contemporani. Pr. Gh. Petrescu-tenor, Pr. Octavian Popescu-bariton și Pr. Traian Ghica-bas, au susținut competent partea solistică.

Prima parte a concertului s-a încheiat cu celebrul «Alluia» din oratoriul «Messias» de Händel, în prelucrarea pentru cor bărbătesc de preot. Al. Delcea. Deși lucrarea a fost compusă inițial pentru cor mixt și cu orchestră, fapt care îi dă o sono-

ritate covârșitoare, autorul prelucrării a ținut seamă de aceasta și s-a străduit să întocmească aranjamentul într-o manieră care să nu știrbească nimic din măreția celebrei și dificilei lucrări.

Partea a doua a început cu o altă piesă de efect a protoareului Ion Runcu «Dumnezeu mîntuirii mele». Succesul acestei lucrări a căpătat o amploare deosebită prin eminenta contribuție la partea solistică de bas a d-lui Mircea Buciu, artist emerit al Republicii Populare Romîne, solist al Teatrului de Operă și Balet din Capitală, care a cucerit asistența cu timbrul său vocal impresionant și cu aleasă măiestrie a interpretării. Alături de d. Buciu, solo-ul de tenor a fost susținut cu apreciazabilă conștiințiozitate de preotul Ion Hagiu. A urmat apoi «Stihira II de la Vecernia glasului 8» de prof. N. Lungu. În primă audție, lucrarea prof. N. Lungu a demonstrat în chip magistral că, păstrîndu-i-se toate caracterele specifice, muzica psaltică se poate înveșmînta în strălucită îmbrăcăminte armonică și constituie un nesecat izvor de inspirație pentru compozitorii noștri de muzică religioasă polifonică.

Dificilă prin caracteristica muzicală religioasă transcarpatină, cîntarea, euharistică «Cu trupul lui Hristos» datorită regretatului compozitor ardelean Gh. Dima, și-a susținut prestigiul prin atenta execuție a Coralei și mai ales prin strălucita intervenție a d-lui Mircea Buciu, care a interpretat neasemuit de impresionant solo-ul de bas, cheia de boltă a lucrării.

În prelucrarea prot. Al. Delcea, concertul «Doamne iubit-am» de compozitorul clasic Gabriel Muzicescu, s-a cîntat la al patrulea punct din partea II-a a programului. Într-o execuție strînsă, precisă, speculnd prin nuanțări bine distribuite accentele libretului și ale melodiei, formațiunea Corală a reușit să emoționeze auditoriul.

A treia lucrare a protolereului I. Runcu a fost «Psalmul 3» cu solo de tenor, bariton și bas. Inusită sub directa conducere a autorului, lucrarea s-a impus printr-o ingenioasă desfășurare armonică, executată de ansamblu în optime condițiuni. Partea solistică a întrunit contribuțiunile Pr. G. Petrescu-tenor, Pr. Octavian Popescu-bariton și Pr. Traian Ghica-bas.

Într-o atmosferă de aleasă desfătare muzical-religioasă, concertul Penticostarului s-a încheiat cu frumoasa lucrare a compozitorului religios rus Cernocov «Mîntuiește Doamne», cu aranjament pentru cor bărbătesc de Pr. I. Runcu și cu concursul d-lui Mircea Buciu în solo de bas.

Prezentarea concertului a fost făcută de Pr. Al. Săvulescu, parohul bisericii iar conducerea muzicală a avut-o prot. Alexandru Delcea, prim-dirijor al Coralei.

Cu mici modificări de program, concertul a fost dat la 19 iunie, în repetiție generală, la biserica Sf. Alexandru din cartierul Colentina, la 29 iunie, în reluare, la biserica «Sf. Ilie» din cartierul Grant și la 30 iunie la biserica Oțetari din Capitală. La toate aceste manifestări «Corala Preoților din București» a înregistrat succese apreciazabile, credincioșii înconjurînd cu toată simpatia pe solii muzicii noastre religioase.

În timpul vacanței de vară, cu prilejul unei excursii de studii la așezămintele mînăstirești din nordul Moldovei, un grup din membrii Coralei, sub conducerea Pr. Clement Popescu, dirijor-adjunct al Coralei, a dat concerte în ctitorii vevodale vizitate recoltînd felicitări și calde mulțumiri din partea monahilor și monahilor care și-au închinat viața rugăciunii și muncii în sfintele locașuri risipite prin munții scumpel noastre Moldove.

A doua parte a activității Coralei Preoților din Capitală în ultimul semestru al anului 1955, a avut ca obiectiv principal participarea sa la solemnitatea aniversării a 70 de ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Romîne.

Cu prilejul acestei sărbătoriri, Corala preoților din Capitală, sub conducerea muzicală a prot. Alexandru Delcea, a dat, la 24 octombrie 1955, în aula Institutului Teologic de grad universitar din București, un concert festiv în fața Prea Fericitului nostru Părinte Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romîne și a delegațiilor Bisericii Ortodoxe de peste hotare aflați în vizită cu ocazia aniversării autocefaliei Bisericii noastre și canonizării solemne a sfinților romîni.

Corala a desfășurat în fața Inalților oaspeți un select program compus din două părți

Prima parte a cuprins 8 piese de muzică religioasă corală iar partea a doua a înscris nouă colinde populare religioase de Crăciun și Florii, arătînd distinșilor oaspeți cîteva diamante prețioase din comoara de înaltă artă a folklorului nostru muzical religios.

Partea I-a a început cu nemuritorul concert al compozitorului rus, Davidov, «Cerurile spun». A doua piesă a fost frumoasa cântare a Triodului, «Cămara Ta, Mîntuitorule» melodie psaltică armonizată cu aleasă măiestrie artistică de prof. I. D. Chirescu, maestru emerit al artei din Republica Populară Romîna. A treia bucată a fost «Cu trupul lui Hristos» de Gh. Dima, solo-ul de bas fiind cîntat de preotul Octavian Popescu. «Oratoriul» lui Mandicevski a fost îndelung ovaționat, pentru transfigurarea cu care a fost executat, acordîndu-se toată atenția celor mai subtile nuanțe și minuscule detalii. Îndelungi aplauze a răsplătit lucrarea d-lui prof. N. Lungu «Stihira a II-a de la Vecernia glas. 8» care a arătat frumusețea muzicii noastre psaltice.

Mult apreciată de aleasa asistență a fost prima parte a concertului lui Gh. Danga «Fie Doamne mila Ta spre noi». După «Pre Tine Te lăudăm» de prot. I. Runcu cu solo de bariton Pr. Octavian Popescu, partea I-a s-a încheiat cu «Dumnezeul min-tuirii mele» de același compozitor, partea solistică fiind deținută de preoții Miron Grigore — tenor și Traian Ghica-bas.

Partea a II-a s-a deschis cu cunoscutul colind «Praznic luminos» de T. Popovici, după care a urmat «Domnul Iisus» de Hubic, cu solo de bariton Pr. Octavian Popescu. A treia colindă executată a fost «Astăzi s-a născut Hristos» tot de T. Popovici. Cu prelungite aplauze au fost răsplătite apoi bijuteriile muzicale fin cizelate de mult respectatul profesor Gh. Cucu «Mare minune» și Domnuleț și Dom din cer». Roman-tica «Noapte de Crăciun» a Prot. I. Runcu cu solo de tenor cîntat de diaconul N. Trofin, a smuls entuziaște ovații. Frumosul colind de Florii a lui T. Teodorescu a plă-cut mult, iar «Florica» de Hubic, aranjat pentru cor bărbătesc de Pr. Al. Delcea cu solo de teron cîntat de diaconul N. Trofin a făcut o deosebită impresie. După ultimul colind «Crăciunul» de I. Baston, concertul festiv s-a încheiat cu «Psalmul 3» de prot. I. Runcu, partea solistică înscriind numele preoților: Gh. Petrescu-tenor, Octavian Popescu-bariton și C. Grigorescu-bas, iar bagheta fiind condusă de autor.

Prezentarea concertului a fost făcută de Pr. Al. Săvulescu, membru al Coralei.

Cu un entuziasm deosebit, înalții oaspeți și asistența au răsplătit cu binecu-vîntări arhieresti și vil aplauze pe membrii Coralei, felicitînd pe soliști, dirijori și pe autorii onora din lucrări, care se găseau în asistență.

•

În cursul lunii noiembrie, acest concert a fost repetat, cu unele modificări de program, sub conducerea muzicală a prot. Al. Delcea, la biserica «Sf. Ilie-Rahova», în ziua de 8 noiembrie, iar la 21 noiembrie la biserica «Sf. Treime-Ghencea». Cu prilejul hramului bisericii Sf. Ecaterina de la Bucureștii Noi, un grup de membri ai Co-ralei, sub conducerea Pr. Clement Popescu, au desfășurat pe credincioșii parohiei cu alese cîntări religioase și colinde de Crăciun.

•

În luna decembrie, luna luminatului praznic al Nașterii Domnului, Corala a pregă-tit o suită de producții religioase populare pentru a le prezenta credincioșilor în tradițio-nalul său concert festiv de Crăciun. În mod deosebit, anul acesta, Corala a prezentat douăzeci de colinde culeses din numeroase ținuturi ale patriei noastre.

Mai înainte de a le înfățișa în concertul festiv, Corala le-a prezentat la trei sf. biserici din Capitală.

Astfel, în seara zilei de 11 decembrie, colindele au fost cîntate în cadrul con-certului de Crăciun organizat de biserica «Sf. Nicolae-Vlădica». Ansamblul vocal con-dus de prot. Al. Delcea, a fost răsplătit de numeroasa asistență cu o caldă și aleasă prețuire.

Un concert cu program identic a fost prezentat la 17 decembrie în biserica «Amzel, unde un public distins și iubitor de muzică religioasă, a mulțumit prin căl-duroase aprecieri formațiunii muzicale a preoților din București.

În repetiție generală, duminică 18 decembrie, Corala a prezentat în biserica Floreasca întregul program al concertului festiv de Crăciun. Mulțimea de credincioși a ascultat cu adîncă piozitate colindele noastre strămoșești de Crăciun, executate cu o remarcabilă măiestrie artistică de formațiunea preoților sub conducerea prot. Al. Delcea — prim dirijor al Coralei. Prezentarea acestor trei concerte a fost făcută cu multă iscusință de Pr. Sebastian Vlădescu-Băneasa, membru al coralei.

•

În seara zilei de 20 decembrie, în fața autorităților Sf. Arhiepiscopii a Bucu-reștilor și a unei numeroase asistențe care a făcut neîncăpătoare spațioase catedrală

Sf. Spiridon-Nou din Capitală, Corala Preoților din București a prezentat tradiționalul său concert festiv de Crăciun.

Sub conducerea muzicală a prot. Al. Delcea, gruparea Coralei s-a produs cu un bogat program de colinde.

Prezentarea concertului a fost făcută de Pr. Al. Săvulescu, de la biserica Sf. Spiridon-Nou și membru al Coralei.

*

Cu acest concert s-a încheiat activitatea Coralei Preoților din București, pe anul 1955.

Aceste ultime manifestări publice, au relevat cu prisosință că ansamblul vocal al slujitorilor sfințelor altare ortodoxe din București și-a însușit o remarcabilă măiestrie în interpretarea unui bogat și variat repertoriu de muzică religioasă.

Continuându-și munca de perfecționare interpretativă; eliminând printr-un exercițiu continuu unele defecțiuni tehnice; încercând să realizeze o justă echilibrare a compartamentelor în toate nuanțele — Corala Preoților din Capitală ne îndreptățește să așteptăm producții la un nivel din ce în ce mai ridicat, speranță întru totul justificată de valoarea cadrelor ce compun ansamblul.

Neprecupețind nici osteneala, nici sacrificiile; însuflețiti de sfința chemare a apostolatului preoțesc membrii Coralei, sub înalta oblăduire și orientare a Prea Fericitului nostru Justinian Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romine, duc o muncă rodnică pentru sporirea atmosferei de entuziaștă prețuire a comorilor muzicale religioase, prilejuind marilor mase de credincioși clipe rare de trăire intensă în duhul neplăcut al sfintei noastre Biserici străbune.

Pr. I. BERBECEANU

EPISCOPIA BUZĂULUI

SFINȚIRI ȘI REDESCHIDERI DE BISERICI

La Dumbrava-Ralonul Panciu.

Duminică 4 septembrie 1955, a avut loc într-un cadru sărbătorec, sfințirea bisericii parohiale Sf. Nicolae de la Dumbrava com. Panciu. Ridicată din temelie prin osârdia credincioșilor acestei parohii, această frumoasă biserică împodobită cu odoare sacre, cu mobilier nou și aleasă pictură, primește prin rugăciunile arhierelui înconjurat de un mare sobor de preoți tirnosirea după rânduială. Răspunsurile liturgice au fost date de corul mixt pe patru voci de la biserica Sf. Spiridon din Galați. În raportul prezentat preotul paroh Mina Moldoveanu, face un scurt istoric al mersului lucrărilor, temelia fiind pusă din anul 1927. Aduce mulțumiri pline de recunoștință P. S. Episcop pentru sprijinul moral și material acordat la vreme din fondul de ajutorare al bisericilor în construcție, enoriașilor care prin obolul și munca manuală au ridicat acest mare locaș de rugăciune, precum și organelor parohiale în frunte cu vrednicul episcop, teologul Gh. Badiu care a muncit zi și noapte în vederea ducerii la bun sfârșit a lucrărilor.

În cuvântul său P. C. Protopop Scarlat Dimitriu aduce salutul preoțimii aceluiaș ralon asigurând pe arhipăstorul lor de întregul devotament în slujba Sfintei noastre Biserici și a patriei dragi. Supune atențiunii P. S. Episcop munca plină de abnegație a enoriașilor acestei parohii și bunului lor păstor.

Luind cuvântul P. S. Episcop laudă vrednicia credincioșilor de aici, care prin propriile lor puteri au ridicat din temelie mareț lăcaș de rugăciune. În continuare, P. S. Sa vorbește despre rolul bisericii în viața creștinului, cu o frumoasă aplicare la slujirea preoțească. P. S. Sa îndeamnă apoi pe credincioși, să fie buni părinți, să respecte așezămintele bisericesti rinduite cu aleasă înțelepciune de Sf. Părinți și să fie buni cetățeni, îndeplinindu-și fiecare îndatoririle cetățenești pentru binele și fericirea tuturor. Pentru munca depusă P. S. Sa a acordat preotului paroh rangul de «sachelar».

La Vitănești-Raioul Panciu.

Prin osîrdia credincioșilor parohiei Vitănești-Raioul Panciu îndrumați de vrednicul lor păstor, preotul Gh. Durbacă, s-au reparat stricăciunile provenite de pe urma marelui cutremur de pămînt din 1940, consolidîndu-se temelia, zidăria și restaurîndu-se pictura bisericii parohiale.

În ziua de duminică 6 noiembrie P. S. Episcop Antim a sosit la Vitănești pentru oficierea slujbei de redeschidere. Totul e îmbrăcat aci în haină de sărbătoare. Sfîntul locaș așezat pe o colină care domină pînă departe Valea Putnei, strălucеște de lumină și frumusețe. Răspunsurile liturgice au fost date de un grup de cîntăreți bisericești de la parohiile vecine.

După otpustul Sfintei Liturghii, preotul paroh a prezentat o frumoasă dare de seamă asupra mersului lucrărilor, aducînd mulțumiri P. S. Episcop pentru dragostea părintească ce le-a arătat venînd în mijlocul acestei modeste parohii spre a reda cultului locașul de rugăciune readus la frumusețea de odinioară.

De asemeni, aduce mulțumiri credincioșilor și organelor parohiale pentru sprijinul acordat în vederea ducerii la bun sfîrșit a lucrărilor de la această biserică.

În încheiere, C. Sa, în cuvinte pline de aleasă simțire preotească vorbește despre felul cum înțelege C. Sa și credincioșii de aici să-și facă datoria pe tărîm bisericesc și social, luptînd cu toții laolaltă pentru pace și progres.

P. C. Protopop Scarlat Dumitru, în cuvîntul său, după ce salută prezența P. S. Episcop în cuprinsul raioului Panciu și după ce raportează că toți preoții sînt la datorie, P. C. Sa supune atențiunii P. S. Episcop vrednicia preotului Durbacă și a enoriașilor parohiei Vitănești pentru frumoasa și pilduitoarea lor faptă creștinească.

În cuvintele pline de dragoste părintească, P. S. Episcop apreciază la justa valoare strădania credincioșilor și păstorului lor sufletesc, care cu toții laolaltă au înfrumusețat această biserică, pe care o cunoștea din vara anului 1951, cînd a cercetat-o, ca necorespunzătoare cultului divin.

«Am avut ocazia, spune P. S. Sa, să cunoaștem și să vedem frumusețea suflatească a creștinilor din aceste frumoase părți ale Eparhiei».

În continuare, P. S. Sa dă îndemnurile convenite pentru o viață creștină și cetățenească curată, luptînd cu toții laolaltă pentru întronarea unei vieți mai bune pentru pace și progres. În cadrul oficierei Sf. Liturghii a fost hirotonisit în diacon tînărul licențiat în teologie, cu examenul de capacitate preotească, Cristea Ispas, numit paroh al parohiei Făraoanele, raioul Focșani. Cu acest prilej P. S. Episcop a vorbit despre taina preoției, frumusețea slujirii preoțești și datoria credincioșilor de a respecta și asculta de preoți. Într-o atmosferă de mare sărbătoare duhovnicească a luat sfîrșit solemnitatea redeschiderii acestei biserici. Pentru meritele sale deosebite P. S. Episcop a acordat preotului paroh Gh. Durbacă rangul de «sachelar».

La Gohor I, Raioul Tecuci.

Prilej de mare sărbătoare și bucurie duhovnicească a fost pentru credincioșii din frunțașă comună Gohor, raioul Tecuci, ziua de duminică 13 noiembrie. În această însorită și frumoasă zi de toamnă bogată în roduri, a sosit P. S. Episcop Antim spre a tîrînsi noua biserică ridicată din temelie prin strădania bunilor creștini de aici.

Totul strălucеște de lumină, frumusețe și bună rînduială. Slujba sfințirii a decurs după rînduială, impresionînd în chip deosebit momentele cultice de seamă și anume: înconjurarea de trei ori a noului locaș de soborul preoților în frunte cu arhierul slujitor ținînd în brațele sale sfințele moaște, care se vor așeza în zidul Sf. Prestol, precum și trecerea tuturor credincioșilor fără deosebire de sex și vîrstă prin fața aceluiasi sfînt jertfelnic cu sărutarea lui, a Sf. Antonis și dreapta sfințitoare a P. S. Episcop. La sfîrșitul Sf. Liturghii, preotul paroh Ionință Diaconescu a prezentat o frumoasă dare de seamă asupra mersului lucrărilor, aducînd mulțumiri credincioșilor și organelor parohiale prin strădania și jertfelnicia cărora s-a înălțat acest frumos locaș de rugăciune. Mulțumește P. S. Episcop și însoțitorilor de la Centrul Eparhial care și-au luat osteneala de a veni în mijlocul credincioșilor de la Gohor spre a sfinți această biserică. În cuvinte pline de adîncă emoție și simțire preotească P. C. Protopop al raioului Tecuci Vasile Cristea, salută prezența P. S. Sale pe plaiurile moldovene, prezentînd o scurtă dare de seamă asupra activității preoțești a tuturor slujitorilor altarelor tecucene. P. C. Sa a scos în evidență rodnică activitate depusă de preoțimea aceluia raion pe tărîm social-cultural, prin sprijinirea tuturor acțiunilor de interes obșteșc și anume: stringerea recoltelor, însămînțările de toamnă, arăturile de toamnă, predarea cotelor și plata impozitelor, dar mai presus de toate, activează în cadrul luptei pentru pace. În încheiere, supune atențiunii P. S. Episcop strădania vred-

nicilor credincioși de la Gohor, care în cursul multor ani, cu multă trudă și osteneală au ridicat din temelie această frumoasă biserică, care domină întreaga vale a Berheciului, ca o vie mărturie a credinței lor nestrămutate.

Luînd cuvîntul, P. S. Episcop își exprimă bucuria de a se afla în mijlocul acestor osîrditori creștini, care prin muncă și jertfă au înălțat această măreață biserică. P. S. Sa evocă în cuvinte duioase că acum 37 ani în urmă și-a început slujirea profească într-un umil sat, Cărbunești, situat în apropierea acestei frumusețe parohiale și laudă credința, dragostea, creștinilor de pe aceste meleaguri față de Sf. Biserică și înaltul spirit cetățenesc de care sînt animați. În continuare, P. S. Sa vorbește despre rolul Bisericii în viața creștinească, îndemnînd pe toți să frecventeze cu drag noul locaș redat cultului divin să o întrețină cu bună rînduială și să o împodobească cu noi odoare, dar mai presus de toate să-și împodobească viața cu alesele virtuți creștine ale credinței, dragostei, smereniei, înfrînării poftei și a milosteniei.

Mai departe, P. S. Sa luînd act cu bucurie de rodnica și pilduitoarea activitate a preoților tecuceni, atît de frumos redată de părintele protopop Cristea, îndeamnă credincioșii aflați la solemnitate să fie buni și loiali cetățeni, îndeplinindu-și fiecare din convingere și simț patriotic toate îndatoririle cetățenești, știînd că în modul acesta contribuim cu toții la făurirea unei vieți mai bune și la întronarea păcii.

În încheiere, aduce mulțumiri p. paroh și credincioșilor care au înălțat această minunată operă de artă bisericească, care va vorbi peste veac generațiilor viitoare despre vrednicia lor creștinească.

La Berești, Raionul Adjud.

Pe malul drept al râului Siret, în apropierea orașelului Sascut, înconjurat de lăstăriș de luncă și roditoare țarine, se află satul Berești, unde harnicii agricultori și vrednici fil ai Bisericii străbune au contribuit prin munca și obolul lor la înfrumusețarea bisericii parohiale cu hramul Sf. Panteleimon, căreia dintele necruțător al vremii și intemperie naturii o făcuse improprie cultului divin. I s-au făcut reparații de zidărie și tencuiele, renovare și spălare a vechii picturi și astfel împodobită în haină de sărbătoare este redată cultului divin în ziua de duminică 20 noiembrie 1955.

Slujba redeschiderii a fost oficiată de P. S. Episcop Antim, înconjurat de un sobor de 14 preoți.

La sfîrșitul Sf. Liturghiei, Părintele paroh Vasile Armencea a prezentat o frumoasă dare de seamă asupra mersului lucrărilor aducînd mulțumiri P.S. Episcop și însoțitorilor săi de la Centrul Eparhial, pentru dragostea arătată de a veni în mijlocul credincioșilor spre a reda cultului această biserică și spre a da binecuvîntare arhierască rodului ostenețelor lor. De asemenea aduce mulțumiri credincioșilor și organelor parohiale, precum și pictorului executant Vasile Pascu din Focșani, care a reușit să înfăptuiască o lucrare bună.

P.C. Protopop Roman Drug a rostit o frumoasă cuvîntare ocazională, prezentînd un raport sumar asupra mersului vieții religioase din cuprinsul raionului Adjud.

Răspunzînd antevorbitorilor, P.S. Episcop a luat act, cu mulțumiri, de cele constatate și binecuvîntează strădanția și munca credincioșilor de aici.

«Biserica aceasta ridicată în a doua jumătate a veacului trecut prezintă unele aspecte arhitecturale străine Ortodoxismului și aceasta din cauza folosirii unor meșteri străini aduși în țară de oameni necunosători ai rînduieilor noastre bisericești. Clădirea nu este a noastră, pictura este a noastră — autentic ortodoxă».

În continuare, P.S. Sa dă îndemnul convenite pentru frecventarea și buna întreținere a bisericii, precum și de a fi buni și devotați fil ai Bisericii, muncind cu sîrg pentru binele și propășirea Patriei noastre dragi.

La Niculești, raionul R. Sărat.

În dimineața zilei de duminică, 27 noiembrie 1955, P. S. Episcop Antim a sosit la parohia Niculești, situată în partea cîmpului la 16 km. de orașul R. Sărat, pentru a oficia slujba redeschiderii bisericii parohiale din acea comună.

La intrarea în biserică P.S. Sa a fost întîmpinat de PP. CC. Preoți Marin Negulescu, inceptor bisericesc, Virgil Frînculescu, secretar eparhial, Gh. Popescu, Protopopul raionului R. Sărat și alți preoți de prin împrejurimi. Prin osîrdia și munca neprecupețită a enoriașilor acestei parohii, antrenați și îndrumați de vrednicul lor păstor, preotul Vasile Ioan, fost protopop al raionului Liești, — s-au efectuat aici o serie de lucrări, care au readus biserica la frumusețea de odinioară. Pictura a fost renovată și spălată de preotul pictor Lembrău din reg. Constanța.

La sfârșitul Sf. Liturghii, părintele paroh a făcut un istoric al acestui așezământ, roada osteneților strămoșilor, precum și strădania C. Sale în conducerea acestei parohii în toate domeniile, în răstimpul celor 31 ani de pastorație. Aduce mulțumiri P.S. Episcop pentru dragostea arătată de a veni în mijlocul lor, precum și credincioșilor acelei parohii, care cu bunăvoință au împodobit casa Domnului.

În cuvîntul său, P.C. Protopop Gheorghe Popescu, după ce salută prezența P.S. Episcop pe aceste plaiuri și după ce prezintă un scurt raport asupra mersului vieții bisericești din acel Protopopiat, în cuvinte mișcătoare prezintă pe vrednicul preot al acestei parohii, care se arată a fi un om integru și devotat misiunii preoțești. P.C. Sa afirmă că preoțimea acelui Protopopiat urmează întru totul îndemnul Ierarhului lor în conducerea turmei pe calea mîntuirii și întru îndeplinirea îndatoririlor lor cetățenești, luptînd cu toată sinceritatea pentru apărarea și consolidarea păcii.

Luînd cuvîntul, P.S. Episcop Antim își exprimă bucuria de a se afla în mijlocul păstoritorilor săi, spre a le binecuvînta rodul osteneților întru înfrumusețarea acelui sf. lăcaș de rugăciune. În continuare, P.S. Sa vorbește despre Biserica vie și îndeamnă pe toți a fi buni creștini, să respecte rînduiele bisericești, statornicite de Sf. Părinți,

Mai departe, laudă vrednicia preotului Vasile Ioan, care a condus pînă de curînd, cu toată priceperea raionului Liești în callitate de protopop, iar la parohie se afirmă ca un adevărat păstor.

P. S. Sa aduce mulțumiri P. C. Protopop Gheorghe Popescu de felul cum știe să reprezinte și să conducă treburile Protopopiatului.

Pentru munca depusă și pentru meritele sale deosebite, cu aprobarea Sinodului Mitropolitan. s-a conferit preotului paroh Vasile Ioan rangul de «Iconom Stavrofor», primînd hirotesia în fața credincioșilor, care atît de mult îl prețuiesc și-l ascultă. Într-o atmosferă sărbătorească a luat sfârșit această frumoasă manifestare creștină.

CRONICAR

DESCHIDEREA CURSURILOR LA ȘCOALA DE CÎNTĂREȚI ȘI SEMINARUL TEOLOGIC

În ziua de 3 oct. 1955 a avut loc, în prezența P.S. Episcop Antim, a PP. CC. Preoți Radu Ardeleanu și Teodor Rotaru, consilieri ad-tivi, și Virgil Frînculescu, secretar eparhial, a corpului didactic, administrativ și de serviciu și a elevilor, solemnitatea deschiderii noului an școlar 1955-1956, la Școala de cîntăreți Bisericești și Seminarul Teologic de pe lângă Eparhia Buzăului.

La orele 9 s-a oficiat în paraclisul Sfintei Episcopii un Te-deum de către P.C. Prof. Dimitrie Luca, răspunsurile fiind date de elevii ultimelor două clase, după care P.C. Director Ioan Constantinescu a rostit o frumoasă cuvîntare.

După ce vorbește despre necesitatea pregătirii temeinice a viitorilor slujitori ai Altarului și ai stranei, P. C. Sa exprimă în numele corpului didactic și al elevilor adîncă recunoștință față de Sf. Sinod în frunte cu P.F. Patriarh Justinian, pentru noua reorganizare dată școlilor teologice. În continuare P.C. Sa aduce mulțumiri, pline de recunoștință P. S. Episcop Antim al Buzăului și P.S. Episcop Chesarie al Dunării de Jos-Galați, pentru întreținerea gratuită acordată elevilor din cuprinsul celor două Eparhii. De asemenea, P.C. Sa aduce mulțumiri Ministerului Cultelor, care subvenționează această școală prin plata personalului didactic, administrativ și de serviciu și pentru larga înțelegere acordată în legătură cu bunul mers al acestui așezământ.

În încheiere P.C. Sa asigură pe P.S. Episcop de întregul devotament și spirit de sacrificiu din partea corpului didactic, ad-tiv și de serviciu și a elevilor, pentru ducerea la bun sfârșit a îndatoririlor ce le revin.

Luînd cuvîntul, P.S. Episcop Antim arată că școala aceasta are un rol deosebit de important pentru viața bisericească. «Aș fi tare mîngîiat — spune P. S. Sa —, să constat că toți elevii au venit aici din vocație. Fără această chemare lăuntrică izvoditoare de elan sacru în slujba Sfintei noastre Biserici nu este cu puțință să se numească cineva slujitor al Domnului».

Mulțumind Părintelui Director pentru cuvintele omagiale la adresa Sf. Sinod, P.S. Sa dea mâna pe elevi să fie sirguincioși la învățătură și bună purtare spre a fi de folos Patriei și Sf. noastre Biserici. Binecuvîntînd cu arhierescă binecuvîntare începutul acestui nou an școlar, P.S. Sa declară deschise cursurile noului an școlar al Școlii de cîntăreți și Seminarului Teologic, urînd tuturor spor la muncă.

ASISTENT

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

LA CONSTANȚA.

În ziua de 28 octombrie 1955, a avut loc în sala cinematografului «23 August» din orașul Constanța o conferință interconfesională la care au participat șefii și reprezentanții cultelor religioase din orașul și regiunea Constanța, cum și un număr de cca. 200 deservenți ai acestor culte.

De asemenea au fost de față: Dl. Gh. Stoicescu, împuternicitul regional al Ministerului Cultelor însoțit de Dl. Privache, împuternicit raional, Ioan Bădică, din partea Sfatului Popular regional, Dl. Ștefan Dumitrescu din partea Sfatului Popular orășenesc și Dl. Ioan Bădulescu din partea Comitetului Regional de luptă pentru pace.

Conferința a fost deschisă de Dl. Iacob Mehmet, șeful cultului musulman din R.P.R., care după ce anunță ordinea de zi, dă cuvîntul P.C. Pr. I. Dragomir, protoiereul raionului Hirșova, care susține conferința «Popoarele luptă pentru triumful spiritului Genevei». Această conferință a fost ascultată cu viu interes de întreaga asistență.

La discuții s-a înscris P.C. Pr. Pavel Coblaș, protoiereul raionului Medgidia, care arată legăturile de prietenie dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, scoțînd în evidență marile foloase aduse poporului nostru prin sprijinul neprecupețit al Uniunii Sovietice.

P.C. Sa își la angajamentul să popularizeze în rîndul credincioșilor Chemarea Consiliului Mondial al Păcii și să sădească în inimile lor sentimentul de recunoștință față de Uniunea Sovietică.

Dl. Izet Bambec din partea cultului musulman, spune: «Prietenia dintre poporul nostru și Uniunea Sovietică este o prietenie trainică și de nezdruincinat. Rolul Uniunii Sovietice în lupta pentru pace este recunoscut de întreaga omenire. Țara noastră progresaază zi de zi începînd de la 23 August 1944, numai datorită faptului că Uniunea Sovietică ne-a sprijinit și ne sprijină în toate domeniile de activitate, acordîndu-ne ajutoare masive pentru reconstrucția Patriei noastre, Imi iau angajamentul să popularizez în mijlocul credincioșilor musulmani succesele Conferinței de la Geneva».

Preotul Nicolae Cănanău, spune: «Conferința de azi poartă o adîncă semnificație morală. Pacea și prietenia sînt valori morale și sociale, care leagă popoarele printr-o rudenie spirituală».

Uniunea Sovietică este primul stat care a dus la realizarea acestor valori pe plan internațional și luptă pentru înlăturarea antagonismului între popoare. Imi iau angajamentul să popularizez, în masa credincioșilor, pacea și prietenia atît de necesare popoarelor».

Pr. Ștefan Dușu, printre altele a spus: «Uniunea Sovietică prin politica sa consecventă de pace a contribuit în cea mai mare măsură la crearea spiritului Genevei. Imi iau angajamentul — încheie preotul Dușu — să popularizez acțiunile pentru pace ale Uniunii Sovietice cit și ajutorul dat poporului nostru».

Preotul M. Dumitru vorbește despre Luna Prieteniei Romîno-Sovietice ca simbol luminos al legăturilor dintre cele două popoare. Își la angajamentul să popularizeze trainicele legături de veacuri între poporul romîn și popoarele Uniunii Sovietice.

Dl. G. Weingartner, din partea cultului luteran, printre altele spune: «Protestez împotriva forțelor oculte care vor război și distrugerea omenirii și particip alături de credincioșii mei, cu toată însuflețirea la lupta pentru apărarea păcii».

Pr. D. Văcărescu, protolereul raionului Adam-Klisi amintește de ajutorul multilateral acordat de Uniunea Sovietică poporului nostru și scoate în evidență recunoștința ce o poartă marelui popor sovietic.

Își ia angajamentul să convoace preoțimea raionului Adam-Klisi și să discute despre dezbaterile Conferinței de la Geneva, declarând că are convingerea fermă că forțele păcii vor învinge.

Dl. D. Ștefan, din partea cultului baptist, spune: «Conferința de astăzi a cristalizat idealul păcii dorit de lumea întreagă. Astăzi lumea se bucură de atmosfera de pace, datorită eforturilor Marii Uniuni Sovietice. Imi iau angajamentul să indemn pe credincioșii mei să învețe și să aplice metodele înaintate în muncă preconizate de Uniunea Sovietică, contribuind prin munca mea la întărirea prieteniei între popoare și la apărarea bunului celui mai de preț: Pacea».

Preotul H. Ionescu, protolereul raionului Istria, face o evocare poetică a prieteniei romino-sovietice și a vieții noi pe care o trăim. Se angajează să popularizeze acțiunea Uniunii Sovietice pentru pace și mai ales în legătură cu Conferința de la Geneva.

Preotul D. Andrei arată în cuvântul său importanța presei ca organ de popularizare a succeselor Uniunii Sovietice în lupta pentru pace. Arată prin câteva cuvinte aportul preoțimii conștănțene în difuzarea presei și scoate în evidență poziția exemplară pe care o deține deservenții cultului musulman.

Preotul M. Țiței, protolereul raionului Fetești, spune: «Întîlnirea de astăzi este un prilej fericit ca să dovedim în mod practic atașamentul nostru față de Uniunea Sovietică în cadrul «Lunii Prieteniei Romino-Sovietice».

Pr. M. Buric, printre altele spune: «Geneva va contribui la micșorarea încordării internaționale și la înlăturarea politicilor de pe poziții de forță. Rolul primordial la Conferința de la Geneva aparține inițiativelor delegației Uniunii Sovietice. Imi exprim bucuria față de succesele Uniunii Sovietice atît pe plan internațional cît și pentru aportul neprecupețit dat poporului nostru. Imi iau angajamentul să păstrez mereu legătura cu organele de masă și obștești, să particip la campania sanitară, la A.R.L.U.S., Crucea Roșie și în Comitetul de luptă pentru pace. Dăinuiește în veci prietenia romino-sovietică», încheie vorbitorul.

Dl. Ștefan Dumitrescu, delegatul Sfatului Popular orășenesc, face apel la deservenții cultelor să mobilizeze pe credincioși la îndeplinirea tuturor obligațiilor cu caracter obștesc, mai ales în campania sanitară și în păstrarea avutului obștesc.

Dl. Ioan Bădică, din partea Sfatului Popular regional, salută conferința și subliniază legăturile vechi de prietenie între poporul nostru și poporul rus.

Mulțumește deservenților cultelor pentru participarea activă la această conferință și le urează spor pentru îndeplinirea celor discutate.

Indeamnă preoțimea să sprijine conferințele organizate în regiune, de Sfatul regional pentru popularizarea spiritului Genevei.

Dl. Muftiu Iacob Mehmet încheie șirul discuțiilor mulțumind oaspeților și participanților la această conferință interconfesională.

LA BABADAG.

În ziua de 3 noiembrie 1955 a avut loc o altă conferință interconfesională la sediul Protoierei Istria-Babadag, prezidată de Dl. Tefic Ables, reprezentantul cultului musulman, la care au participat reprezentanții cultelor din raion și deservenții lor. De față au mai fost: împuternicitul raional al Ministerului Cultelor, Dl. Chersan, Dl. Vieru, reprezentantul A.R.L.U.S.-ului regional și Dl. Ciurea Andrei din partea Comitetului raional de luptă pentru pace.

Dl. Tefic, după anunțarea ordinii de zi, dă cuvîntul P.C. Preot H. Ionescu, protolereul raionului Istria, care dezvoltă subiectul: «Popoarele luptă pentru triumful spiritului Genevei».

Referatul Părintelui protoiereu a fost ascultat de asistență cu viu interes.

La discuții au luat parte din partea cultului ortodox preoții: Secuianu, Gheorghe Comanici, Ilie Ilie, Gheorghe Dobre, I. Beldeanu, I. Măntoiu, D. Vasile și V. Colesnic, care își iau angajamente de a populariza toate acțiunile de pace ale Consiliului Mondial al Păcii; de a populariza în mijlocul credincioșilor inițiativele Uniunii Sovietice în scopul destinderii internaționale și de a colabora cu autoritățile locale pentru bunul mers al tuturor treburilor obștești.

Reprezentantul cultului adventist arată că pacea este un bun al omenirii și pe făcătorii de pace Mintuitorul îi ferește. Roagă pe Bunul Dumnezeu să reverse peste Geneva duhul Păcii.

Dl. Al. Clurea, din partea Comitetului raional de luptă pentru pace, dă citire «Chemării Consiliului Mondial al Păcii» și face apel către cei prezenți ca această Chemare să pătrundă în fiecare casă. Să fie popularizată prin echipe de agitatori în cadrul Comitetelor de luptă pentru pace, împletind această popularizare cu toate acțiunile întreprinse de organele locale pentru binele și fericirea poporului muncitor.

P.C. Protoiereu încheie șirul discuțiilor mulțumind participanților la această conferință.

La MEDGIDIA.

Tot la 3 noiembrie a.c. a avut loc o conferință interconfesională și la sediul Protoierei raionului Medgidia, la care au participat reprezentanții cultelor din raion.

Referatul: «Situația internațională după Conferința de la Geneva a celor 4 mari puteri», a fost susținut de Preotul P. Cobilaș, protoiereul raionului Medgidia.

P.C. Sa face un bilanț al acțiunilor întreprinse de Uniunea Sovietică în legătură cu stabilirea de relații prietenești între popoare.

Amintește de legăturile de prietenie normalizate cu Jugoslavia, stabilirea raporturilor diplomatice cu Germania occidentală, iar ca efect a acestei normalizări, schimb de ambasadori și eliberarea de către U.R.S.S. a prizonierilor germani condamnați pentru crime de război, lărgirea legăturilor între Uniunea Sovietică și Finlanda, iar ca efect remiterea ultimei baze militare de către Uniunea Sovietică, Finlandei.

Acțiunea binefăcătoare de pace a Uniunii Sovietice se încununează cu inițiativa de reducere a forțelor armate cu 640.000 oameni. Exemplul Uniunii Sovietice a fost urmat de toate țările de Democrație Populară printre care și R. R. R., care a redus efectivul armatei cu 40.000 oameni. Față de aceste intenții umanitare de pace, unele cercuri rău intenționate, de nuanță imperialistă, au căutat să ia poziții fățiș contrarii spunând că aceste reduceri de efective militare înseamnă prea puțin pentru asigurarea păcii, iar alții, că aceste reduceri sînt o dovadă vădită a slăbiciunii din partea Uniunii Sovietice și a țărilor de Democrație Populară.

Mai curios este faptul, că unii oameni politici din lagărul imperialist, cu deosebit cinism, cer continuarea războiului rece.

Față de aceste intenții Biroul Consiliului Mondial al Păcii se adresează opiniei publice mondiale a oamenilor cinstiți și cu judecată limpede, cu o «Chemare» prin care toți oamenii cinstiți din întreaga lume sînt chemați să ceară guvernelor lor, să se adopte tactica micșorării încordării internaționale pe cale de tratative; să se înlăture pericolul atomic; să se creeze securitatea colectivă, și să se dea posibilitate oamenilor din țările colonialiste să dispună de proprie lor soartă.

Din această «Chemare», reese sarcina precisă pentru fiecare om cinstit din patria noastră de a lupta alături de Uniunea Sovietică la apărarea Păcii.

P. C. Protoiereu încheie, îndemnînd pe preoți să popularizeze această Chemare în mijlocul poporului prin căminele culturale și prin Sfaturile Păcii, făcînd astfel ca, cuvîntul păcii să pătrundă pînă în cel mai îndepărtat colț al satului. Astfel vom reuși ca spiritul Genevei să triumfe, astfel vom putea ca liniștea noastră și a copiilor noștri să fie asigurată».

La discuții se înscriu: Pr. I. Turcu-Ovidiu care spune: «Sînt împotriva arăzboiului; doresc ca, conferința ministrilor de externe de la Geneva să ducă la instaurarea unei păci durabile în lume».

Preot M. Apostol, Cerna-Vodă, printre altele spune: «In predicile și cuvîntările ocazionale pe care le vom ține să precizăm poziția Uniunii Sovietice la Conferința de la Geneva, arătînd că Uniunea Sovietică dorește pace și prietenie între toate popoarele, pe cînd puterile occidentale ar vrea ca Germania sub presiunea lor să facă parte din N.A.T.O., organizație îndreptată împotriva celor ce vor pacea cu adevărat».

D-l Ioan Tudor din partea cultului adventist spune: «După principiile evanghelice, sîntem datori să vestim pacea, să popularizăm «Chemarea Biroului Consiliului Mondial al Păcii în mijlocul credincioșilor noștri, făcîndu-ne în felul acesta o datorie de onoare».

D-l Sadic Duagi din partea cultului musulman spune: «Conferința de astăzi, ne-a prilejuit celor de față o mare bucurie, căci ne-a amintit de politica consecventă de pace a Uniunii Sovietice».

Imi i-au angajamentul să fiu mereu printre credincioșii mei sfătulindu-i să-și îndeplinească cu toată dragostea datorile patriotice, dovedind prin aceasta că sînt luptători pentru pace».

Intr-o atmosferă de caldă prietenie și frățietate, conferința interconfesională a luat sfîrșit la orele 11, 30.

LA GALAȚI.

În ziua de 3 noiembrie 1955, a avut loc la sediul protoieriei o conferință interconfesională, convocată din inițiativa P. C. Protoieru T. Stănescu, la care au participat reprezentanții cultelor din orașul Galați.

Conferința a fost prezidată de D-l Iacob Margulies, reprezentantul cultului mozaic. Au fost de față: Iohan Matz, din partea cultului Evanghelic-Luteran, Aostăcioael din partea cultului baptist, Pr. P. Petrov, din partea Bisericii de rit vechiu și rabinul Schapira din partea cultului mozaic.

Deasemenea au fost de față D-l Ionescu, imputernicitul raional al Ministerului Cultelor, precum și D-l Kessler președintele Comiteului orașenesc de luptă pentru pace.

P. C. Protoieru T. Stănescu, după deschiderea ședinței de către D-l Iacob Margulies, citește «Chemarea Biroului Consiliului Mondial al Păcii» din 13 oct. 1955.

După acela, D-l Kessler, dezvoltă teza: «Popoarele luptă pentru triumful spiritului Genevei». D-Sa, printre altele a spus: În ziua de 13 octombrie, a. c., Biroul Consiliului Mondial al Păcii, a lansat o Chemare către opinia publică Mondială în legătură cu conferința Miniștrilor afacerilor externe de la Geneva, din 27 octombrie.

Semnăturile pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii, au avut o influență hotărâtoare asupra spiritului opiniei publice mondiale, determinând convocarea șefilor celor 4 guverne, la Geneva în luna iulie 1955.

Ce se înțelege prin spiritul Genevei? La Geneva, politica de pe poziții de forță, a fost lăsată la o parte, toți participanții fiind de acord că trebuie găsite noul căi pentru slăbirea încordării internaționale și pentru încetarea războiului rece. Din înțelegerea realizată pe aceste teme între șefii celor 4 guverne, a rezultat spiritul Genevei. Țările de democrație populară au și trecut la traducerea în fapt a spiritului Genevei, prin reducerea efectivelor militare, prin consimțirea la folosirea în scopuri pașnice a energiei atomice și prin reluarea pe scară întinsă a schimbului de persoane și acțiunilor comerciale între toate statele.

Uniunea Sovietică a renunțat la singura bază militară, pe care o deținea pe un teritoriu străin — baza Porkalla-Udd din Finlanda.

Unele cercuri din Apus caută să subaprecieze spiritul Genevei preconizându-se înmormintarea acestui spirit pe motiv că din el n-ar putea să rezulte nimic pozitiv pentru liniștea omenirii.

Manevranții din umbră ai bolcotării și subaprecierii spiritului Genevei, sînt șefii monopolurilor din occident, care nu vor să renunțe la profiturile uriașe pe care le realizează de pe urma continuării cursei înarmării.

Din Chemarea Biroului Consiliului Mondial al Păcii se vede că popoarele au câștigat pași importanți pe drumul consolidării păcii, dar că ele trebuie totuși să-și întărească vigilența. Activitatea partizanilor păcii nu trebuie slăbită nici un moment, de aceea comitetele de Luptă pentru Pace de pretutindeni, trebuie să lucreze cu toată râvnă».

La discuții, din partea reprezentanților cultelor, i-au cuvîntul următorii:

Iohan Manz, din partea cultului Evanghelist Luteran, spune: «În ultimul timp încordarea internațională ajunsese foarte îngrijorătoare. La propunerea Uniunii Sovietice de a se întruni o conferință la nivelul cel mai înalt, a șefilor guvernelor celor 4 puteri, s-a ajuns la Conferința de la Geneva, din luna iulie, în urma căreia pacea a căpătat noul condiții favorabile, pentru a fi salvată. Cultul Evanghelic Luteran este din tot sufletul pentru stabilirea unei păci statornice în lume».

I. Aostăcioael, din partea cultului Baptist, spune: «Cultul nostru, mai mic aici, dar mai mare în alte părți, luptă activ pentru pace. Baptilștii au părăsit poziția luată de Truman și s-au alăturat cauzei păcii propovăduită de Carrell, secretar general al cultului baptist din S.U.A., și membru al Consiliului Mondial al Păcii. În numele cultului Baptist de aici, declar că mă alătur din toată inima inițiativelor cinste care urmăresc realizarea păcii în lume».

Pr. B. Dumănescu, spune: La Chemarea Biroului Consiliului Mondial al Păcii, trebuie un răspuns din partea noastră. În numele tuturor celor de față, cred că este necesar să spun că, cu toții ne angajăm în cadrul muncii noastre profesionale să aducem la îndeplinire premisele din Chemare. Conferința de astăzi a reprezentanților Cultelor din Galați, ne oferă prilejul de a ne arăta recunoștința față de Marea Uniune Sovietică, luptătoare permanentă pentru cauza păcii».

În acest sens, din partea Cultului ortodox, au mai vorbit și preoții C. Coșma, D. Nicoară și D. Portase.

Rabinul șef Iacob Margulies, în încheiere, arată că tema dezvoltată de D-I Kessler, și completările ce s-au făcut de ceilalți vorbitori, nu mai au nevoie de alte completări. Din expunerile făcute de D-I Moldovan, la conferința de la Geneva, se poate vedea că Uniunea Sovietică este adevăratul bastion al Păcii din lumea întreagă. Împotrivirea sa la reinvierea militarizmului german este și o cauză a poporului evreu, care a avut atât de mult de suferit în cel de al II-lea război mondial. Termină spunînd: **TRAIASCA LUPTA PENTRU PACE.**

Preot. M. BLANARU

SFINȚIRI ȘI REDESCHIDERI DE BISERICI

LA RUȘETU-RAIONUL FILIMON SIRBU.

În ziua de 13 noiembrie a. c. s-a redeschis biserica din parohia Rușetu, raionul Filimon Sirbu.

Prin bunăvoința și dărnicia credincioșilor frunții parohii Rușetu, prin concursul neprecupețit al autorităților locale și din inițiativa slujitorilor Pr. C. Rotaru și N. Săvescu, la această biserică s-a refăcut și spălat pictura.

Slujba redeschiderii s-a oficiat de P.S. Episcop Chesarie înconjurat de un sobor de preoți.

La timpul potrivit, predica zilei a fost rostită de C. Pr. Stan Dumitru.

La sfârșit, P.C. Prototereu al raionului Filimon Sirbu a rostit un cuvînt în numele preoților și credincioșilor din raion, mulțumind P.S. Episcop care, prin slujba oficiată a redat cultului biserica din frunța comună Rușetu.

P.C. Sa a arătat de asemenea bucuria ce a cuprins pe preoți și credincioși, avînd în mijlocul lor pe păstorul lor sufletesc.

Sfințirile și redeschiderile de biserici care se fac în Eparhia Dunării de Jos, sînt dovada că regimul de democrație populară acordă cu prisosință libertatea religioasă tuturor cultelor din R.P.R.

A arătat apoi munca pe care preoții raionului o depun pentru întreținerea sfințelor lăcașuri de închinare și colaborarea sinceră a preoților cu organele puterii de Stat pentru îndeplinirea de către credincioși a tuturor obligațiilor patriotice.

După aceea, C. Pr. paroh C. Rotaru, în cuvinte emoționante și mișcătoare, adresîndu-se P.S. Episcop Chesarie a spus printre altele: «Mulțumesc cu recunoștință P.S. Episcop Chesarie, fostul meu profesor la Seminarul din Huși, în primul rînd pentru că nu a pregetat la drumul îndelungat și la timpul răcoros de toamnă și a venit aici să binecuvinteze și să sfințească acest lăcaș de închinare și în al doilea rînd, pentru că la vremea cuvenită mi-a format și transmis simțul datoriei și convingerea creștină despre slujirea preotească».

După aceea, P.C. Sa aduce mulțumiri autorităților locale care au sprijinit lucrarea de reparație. C. Pr. Săvescu, cîntăreților, organelor parohiale și credincioșilor, care au contribuit cu obolul lor la înfrumusețarea și luminarea frumoaselor chipuri ale sfinților. Se aduc mulțumiri și d-nei pictorițe Jurgea, «care în post și rugăciune», timp de aproape trei luni a executat lucrarea în chip foarte conștiincios.

Apoi Pr. Rotaru a spus în cuvîntul său: «Astăzi, ca niciodată, în R.P.R. se construiesc uzine, fabrici, locuințe pentru muncitori, etc. În același timp se zidesc și se înfrumusețază lăcașuri ale lui Dumnezeu. Iată dovada libertății religioase și a libertății cultelor din R.P.R.».

După cuvîntul Părintelui paroh Rotaru vorbește P.S. Episcop Chesarie, adresîndu-se credincioșilor prezenți în număr foarte mare la sf. slujbă.

P.S. Sa, în cuvinte alese pornite de la suflet, mișcat pînă la lacrimi își arată bucuria ce simte ori de cîte ori are fericitul prilej să redea cultului sfinte lăcașuri de închinare.

Îndeamnă pe credincioși să iubească biserica, să o frecventeze, să se roage pentru sănătatea conducătorilor noștri și pentru pacea a toată lumea.

De asemenea îi îndeamnă să-și îndeplinească cu toată dragostea îndatoririle cetățenești, să se supună autorităților și să-și iubească Patria.

Actul solemn s-a terminat la orele 13,30.

Preot MIHAI BLANARU

La Jirău Raionul Filimon Sîrbu.

Marti 8 noiembrie 1955, a avut loc redeschiderea bisericii parohiale Jirău din raionul Filimon Sîrbu.

Această biserică, zidită acum nouă decenii și pictată în anul 1934 suferise mari stricăciuni la cutremurul din 1940, iar pictura avea nevoie să fie spălată.

De aceea, cei doi preoți ai parohiei, Pr. C. Manta și Pr. V. Iliescu, împreună cu Consiliul parohial și cu Comitetul parohial au purces din vreme la procurarea fondurilor și a materialelor necesare reparației; precum și pentru spălarea picturii, care dealtfel era sarcina principală. Enoriașii au răspuns cu toată bunăvoința la această operă.

Lucrarea de pictură a costat cca. 28.000 lei și a fost executată de pictorul Sava Petru.

Služba redeschiderii a fost oficiată de P. S. Episcop Chesarie, înconjurat de un sobor de preoți în frunte cu P. C. Vicar Eparhial Ieronim Motoc și P. C. Protolereu al raionului, Pr. Badiu Gherguș.

Predica zilei a fost rostită de Pr. Gh. Găzdaru, Sătuc.

La sfârșitul slujbei Preotul Paroh C. Manta a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor de reparație și de spălare a picturii și a scos în evidență sprijinul pe care l-a primit din partea credincioșilor și a organelor locale.

P. S. Episcop Chesarie, răspunzând, a lăudat inițiativa enoriașilor de a contribui la reparația și înfrumusețarea bisericii lor și a adus mulțumiri organelor locale și tuturor celor care au contribuit într-un fel sau altul la această operă. Aflind că acea comună are nevoie de a-și lărgi școala cu încă două săli de clasă, P. S. Sa a îndemnat pe credincioși ca să dea tot sprijinul pentru terminarea acestei lucrări, de cea mai mare importanță, deoarece în acea școală se pregătesc pentru viață filii lor, sînt nădejdea și viitorul poporului nostru.

Le-a dat apoi îndemnuri și sfaturi părintești de a-și face datoria către patrie și către biserică și de a lucra la întărirea păcii între oameni și popoare.

REDESCHIDEREA BISERICII DIN CERNAVODA, RAIONUL MEDGIDA.

Duminică, 20 noiembrie a. c., s-a făcut redeschiderea bisericii din orașul Cernavodă, reg. Constanța, căreia anul acesta i s-a spălat și restaurat pictura interioară. Intreaga lucrare a costat cca. 69.000 lei.

Inițiativa lucrării a avut-o conducerea parohiei în frunte cu cei doi preoți slujitori, Pr. M. Apostol și N. Chiorpec. Fondurile necesare s-au strîns prin contribuția benevolă a credincioșilor pentru care personalul bisericesc, Consiliul parohial și Comitetul parohial au dus o asiduă muncă de lămurire și au dat exemplul personal.

Lucrarea a fost executată de un colectiv de pictori sub conducerea și girul D-lui prof. pictor Ioan Taflan.

În vederea redeschiderii bisericii, P. S. Episcop Chesarie a sosit în parohie sîmbătă seara fiind însoțit de P. C. Arhim. Ieronim Motoc, Vicarul Sf. Episcopiei și de P. C. Pr. Pavel Coblaș Protolereu raionului Medgida.

La intrarea în curtea bisericii P. S. Sa a fost întâmpinat de membrii Consiliului parohial și de mulți credincioși cu pline și cu sare, după tradiție. Aceștia i-au urât bun venit, iar unele enoriașe și membre din Comitetul parohial și copiii i-au oferit buchete de flori. Seara s-a săvîrșit în sobor slujba privegherii.

Cîntările stranei au fost executate de cei doi cîntăreți ai parohiei, D-l Tudorache Vasile și Angheliescu Nicolae.

A doua zi dimineața, în sunetul clopotelor, P. S. Episcop a intrat în biserică, fiind întâmpinat de preoții bisericii, de preoții din împrejurimi și de credincioși, care erau dornici de a primi binecuvîntarea arhierască.

În fața bisericii s-a săvîrșit slujba resfințirii după datină, după care a urmat slujba Sf. Liturghii, în sobor, în frunte cu P. S. Episcop.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei organizat pe două și trei voci și condus de cînt. Tudorache Vasile.

Predica zilei a fost rostită de C. Pr. Nicolae Chiorpec.

La sfârșitul slujbei C. Pr. Paroh Marin Apostol a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor de restaurare și spălare a picturii și a arătat că această lucrare s-a făcut cu contribuția enoriașilor din parohie, cu sprijinul pe care l-a primit din partea organelor locale, precum și cu ajutorul dat de unele întreprinderi din localitate. A mulțumit apoi P. S. Episcop în numele credincioșilor pentru bucuria ce le-a prilejuit de a veni

în mijlocul lor, pentru a le binecuvînta munca și evlavia lor. Și-a luat apoi angajamentul de a se îngriji pe viitor de lucrarea de reparație în exterior a bisericii.

Răspunzînd, P. S. Episcop Chesarie a vorbit în alese și însuflețite cuvinte despre bucuria ce o simte cînd credincioșii se arată a fi sirguincioși pentru buna întreținere și infrumusețare a Casei Domnului, lăcașul în care ei își primesc binecuvîntarea în cele mai de seamă clipe ale vieții și unde primesc și cea mai folositoare învățătură pentru viață. Apoi cu multe și alese citate scripturistice a sfătuit poporul să-și îndeplinească cu conștiinciozitate și din convingere datoriile către patrie. Să asculte de conducătorii noștri care se străduiesc zi de zi pentru a ne face viața plăcută și îndesulată cu cele de trebuință. Să-și îndeplinească la timp și în bune condițiuni muncile agricole pentru a culege roduri cît mai bogate. Să-și achite obligațiunile obștești cu care fiecare contribuim la sporirea bunului comun și la întărirea patriei, la ridicarea de școli, biserici, spitale, fabrici, șosele, poduri, etc. etc., care toate sînt spre folosul nostru

Să fie apărători ai păcii și propovăduitori ai dragostei între oameni.

A încheiat apoi aducînd laude inițiatorilor, ostentorilor, sprijinitorilor și tuturor celor ce au ajutat cu bani și cu materiale la săvîrșirea lucrării de restaurare a picturii, împărtășindu-le arhierestii binecuvîntări.

La sfîrșitul Sf. Liturghii s-a cîntat Polihroniu în sănătatea P. S. Episcop, a conducătorilor R.P.R., a enoriașilor parohiei și a tuturor celor ce au luat parte la resfințire.

A răspuns P. C. Protoieru Pavel Coblaș care a mulțumit P. S. Episcop pentru osteneală și pentru bucuria ce a prilejuit-o credincioșilor din localitate, prin participarea P. S. Sale la redeschiderea bisericii. A făcut apoi un raport asupra activității bisericești și sociale a proeșimii din raion .

Arhim. IERONIM MOTOC

CUPRINSUL

	<u>Pagina</u>
P. F. Justinian, Patriarhul României, Pastorală la Nașterea Domnului	695
P. S. Antim, Episcopul Buzăului, Pastorală la Nașterea Domnului	700
P. S. Chesariu, Episcopul Dunării de Jos, Pastorală la Nașterea Domnului	704
Pr. H. Dionisie, Noapte de taină (versuri)	708
INDRUMARI PASTORALE	
Pr. M. Bulacu, La Duminica Înaintea Nașterii Domnului	710
Pr. Victor N. Popescu, Cu gândurile noastre la Betleem	714
Pr. P. F. Alexandru, La Sfântul Arhidiacon Ștefan	718
Prof. Teodor M. Popescu, Respect și grijă pentru casa Domnului	721
Gheorghe Alexe, Poveste veche despre Moș Crăciun	727
Pr. P. Petroșanu, Colinde (orînduite pentru trei voci egale)	730
PENTRU APARAREA PĂCII	
Pr. Al. Ionescu, Sesiunea Biroului Consiliului Mondial al Păcii	735
D. V. Sădeanu, 1955: un an al Păcii	736
VIAȚA BISERICESCA ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI	
Arhiepiscopia Bucureștilor	
Asistent, Sfințirea bisericii Sf. Maria-Ghencea din Capitală	747
Asistent, Sfințirea bisericii de la Afumați	749
Pr. Al. Ionescu, Constatarea unor realități	750
Pr. P. F. Alexandru, † Preotul Teodor Georgescu	757
Asistent, Conferințe interconfesionale	757
Pr. I. Berbeceanu, Activitatea Coralei Preoților din București, în perioada iunie-decembrie 1955	759
Episcopia Buzăului	
Cronicar, Sfințiri și redeschideri de biserici	762
Asistent, Deschiderea cursurilor la Școala de cîntăreți și Seminarul Teologic	765
Episcopia Dunării de Jos	
Pr. M. Blănaru, Conferințe interconfesionale	766
Arhim. Ieronim Motoc, Sfințiri și redeschideri de biserici	770

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISTUNE ORTODOXA
1955